

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

kranjski koláček

Tavčarjeva ulica v Kranju
telefon 21 - 237

stran 3

BOLNIK JIM UMIRA NA ROKAH

Odpri
strani

stran 9 do 12

DR. JAKA VADNAL

Žena, kje je tvoja enakopravnost

PETRA ŠKOFIC

Mati ali ljubica

POLONA ŠKRINJAR

Miha

BERNARDA PURGAR

Železni živci, da preživiš

Protesti

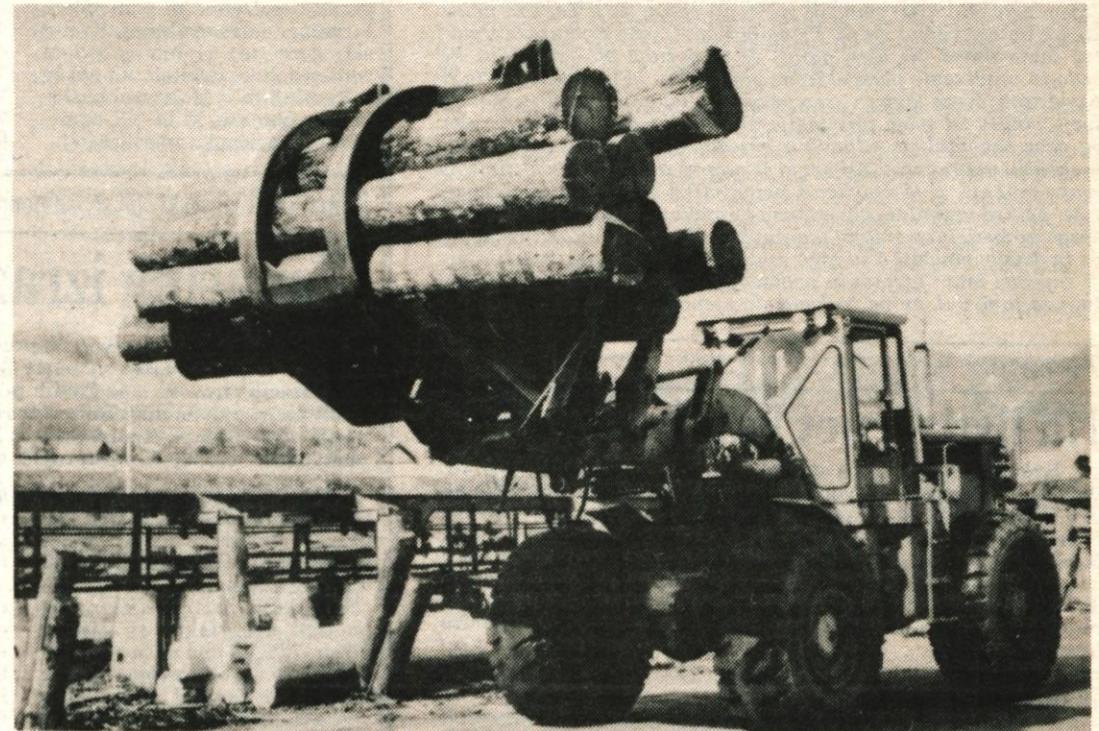
LIP-ova pobuda za izstop iz sozda GLG (o njej se bodo delavci odločali na referendumu 11. marca), delno plačevanje članarine ZK v osnovni organizaciji kraparskega Plamena in še v nekaterih drugih »celicah« občinske organizacije ZK ter odločitev sindikata leske Verige, da bo doma zadržal več članarine, kot dovoljuje statut, nimajo na video nič skupnega, po vsebin in namenu pa lahko vse damo na isti imenovalec. Ne LIP-u ne osnovni organizaciji ZK v Plamenu in ne sindikatu v Verigi ne gre samo za izključno za denar. LIP bo, denimo, moral letos za delovanje sozda GLG plačevati okrog 46 milijonov dinarjev oziroma toliko, kolikor danes stane nekoliko večje stanovanje. Znesek je v primerjavi s celotnim prihodom in dohodkom majhen. Tudi v leski Verige si delavci ne bodo pomogli s članarino, ki jo bodo dodatno zadržali doma (predvsem za reševanje socialnih problemov), tudi komunisti v Plamenu in v nekaterih drugih organizacijah še niso v tako težkem položaju, da ne bi mogli plačevati polne članarine.

Vsem primerom je skupno to, da gre za obliko družbenega protesta. Direktor LIP-a Franc Bajt je v obrazložitve za izstop LIP-a

iz sozda GLG zapisal naravnost: to je »protest proti nekemu praznemu teku in angažiranju, od katerega ni rezultatov.« V Verigi s sklepom o drugačni delitvi članarine protestirajo proti neučinkovitosti sindikata in preštevilčni sindikalni nadgradnji. Komunisti Plamena so svojo odločitev utemeljili kot protest zoper nemoč zvezne komunistov, da bi odločno in učinkovito presekala gordijski vzel gospodarske, družbene in moralne krize ter slabega dela in nepoštenja.

So takšni protesti za družbo koristni ali ne? Mislim, da pričnajo napredek, saj vnašajo ne v samozadovoljni spanec in spremembe v okosteneli (preživete) organizacijske oblike, podirajo tabuje in rojevajo nove pobude in predloge. Če ostanemo samo pri radovljiških primerih: pobuda za izstop LI-P-a iz sozda GLG je odprla razpravo o tem, ali sozd potrebujemo ali ne, in če ga — kakšnega. Odločitev Verige je spodbudila sindikalna vodstva, da razmišljajo o učinkovitosti svojega dela, o drugačni delitvi sindikalne članarine in o zmanjšanju sindikalne (in družbene) nadgradnje. Podoben je tudi odmev na odločitev komunistov v Plamenu in še v nekaterih delovnih organizacijah.

C. Zaplotnik

V LIP-u razmišljajo le o tem, kako bi izstopili iz sozda GLG, temveč predvsem o tem, kako bi les bolje oplemenitili, kaj bi delali predvsem iz slabših hlodov, kako še več izvozili na Zahod... Foto: F. Perdan

Odprta vrata za šolske novince

Kranj, 3. marca — Večina mladeži, ki junija zapušča osemletko ali srednje šole, se je najbrž že odločila kam naprej, v katero srednjo oziroma visoko šolo. Vendarle jim priporočamo — še bolj pa tistim, ki se še niso dokončno opredelili — da temeljito preberejo razpis za vpis v srednje in visoke šole ter v domove za učence, ki je izšel včeraj v posebni prilogi Dela.

V vsej Sloveniji je za srednješolske novince na voljo okoli 27.500 mest, na univerzi pa za bruce nekaj manj kot 9900 (za študij ob delu in dela 5200 mest). Ponudba je podobna lanski.

Razpis pojasnjuje vpisne pogoje, načine in roke prijave ter vpis, možnosti prenosa prijave, morebitne spremembe izpite, še podrobnejše razlage pa bodo dajali v srednjih in visokih šolah na informativnih dnevih 11. marca ob 9. in 15. uri (za redne učence) in 12. marca ob 9. uri (za odrasle).

Gorenjske srednje šole so za novo šolsko leto razpisale okrog 3000 mest v prvih letnikih za redno šolanje, edina visoka šola, ki jo imamo, VŠOD v Kranju, pa pričakuje 180 bruc za redni študij in 500 kandidatov za izobraževanje ob delu in iz dela.

V domovih učencev bo za novince v naslednjem šolskem letu 120 mest na Jesenicah, 126 v Kranju, pet na Bledu in 80 v Škofji Loki.

H. J.

Spodbuda občanom, ki oddajajo turistom sobe in apartmaje

Za polovico nižji davek

Radovljica, 2. marca — Radovljški izvršni svet je na nedavni seji sprejel predlog uprave za družbene prihodke, da bi občanom, ki oddajajo turistom sobe, apartmaje, stanovanja, stanovanjske hiše ter prostore za počitek in rekreacijo, za lani za polovico zmanjšani davek. Za ta korak so se odločili zato, da bi spodbudili oddajanje sobe in razvoj turizma v občini. Izračun je namreč pokazal, da bi moral občan, ki je lani dosegel s šestimi posteljami 2179 nočitev oz. 8,5 milijona prometa, plačati (brez 50% odstotne olajšave) 2,2 milijona dinarjev davka, ali več kot eno četrtino vsega prometa.

C. Z.

Škofja Loka — Sedem gorenjskih lutkovnih skupin je na svojem vsakoletnem srečanju — tokrat na Loškem odru — prikazalo svojo lutkovno ustvarjalnost preteklega leta. Manjkalci so sicer lutkarji iz tržiške, radovljiške, domžalske in kamniške občine. Pregled lutkovnega snovanja pa je pokazal lep napredok, nove prijeme, živo ustvarjalnost. Zato tudi ni tako pomembno, če je bilo predstav manj kot leto poprej. Na sliki: GČC — Lutke čez cesto Kranj so na srečanju nastopili tudi z Bach — Zagoričnikom Jonatan Galebom.

Foto: G. Šnik

GORENJSKI GLAS

Ker je bila v kmečkih sadovnjakih lani slabla letina, je letos po jabolkih precejšnje povpraševanje. Kot kaže tržni pregled, so najcenejša v Kopru, sicer pa je za kilogram treba odštetiti od 600 do 1300 dinarjev. C. Z., foto: F. Perdan

Po prvih številkah se letos obeta boljša turistična sezona

Nova sezona, stare težave

Ljubljana, 3. marca — Prvi pogovor o letosnjem turističnem letu in predvsem poletni sezoni na Republiškem komiteju za gostinstvo in turizem v Ljubljani, ki ga je vodila predsednica Milica Mitičeva, je dokazal, da bo tudi letosnjem gospodarski panogi.

Čeprav prvi podatki, ki jih posredujejo naše turistične agencije na tujem gorovijo, da je letos večje zanimanje za počitnikovanje v Jugoslaviji, si s temi številkami nikakor ne smemo slavljivti oči. Zima z malo snega je namesto zakrivljeni oči. Zima z malo snega je namesto marsikoga odvrnila od zimskih počitnic in se je zato prej začel zanimati za poletne. Tako na primer raziskave kažejo, da se je predvsem počitnikovanje za Španijo, Turčijo, pa tudi Sovjetsko zvezo, ki postaja za turiste vedno bolj zanimiva.

Pri nas pa se ob tem, ko čakamo uspešno turistično sezono, še kar ubadamo s starimi teža-

vami, čeprav se sicer zavedamo, da nam jih turisti ne bodo več dolgo oproščali. Tako tuji na prvem mestu opozarjajo, da so počitnice pri nas tvega zaradi nestabilne političnega in gospodarskega položaja (pričakovana odmrznitev cen tik pred sezono), drugo kar pa nam še bolj upravičeno očitajo pa je kakovost naših storitev. In ravno pri kakovosti, bi se dalo (tudi brez velikih sredstev) marsikaj spremeniti. Če zatememo pri cestah, oskrbi z vodo, urejenosti in prijaznosti v trgovinah, umazanih srajcah na takarjev, politih prtih, okušenih pepelnikih, razbitih lijakih, do vsega ostalega kar daje izgled našim hotelom, našim krajem.

Po drugi strani v Sloveniji ne znamo izkoristiti dejstva, da smo tranzitna dežela, da večina turistov, ki potuje na Jadran, potuje prek Slovenije. Ne znamo izkoristiti možnosti lepot naših hribov, najboljši kadri pa bežijo iz turističnih poklicev.

V. Stanovnik

Bojmo se steklina

Steklina nas spet ogroža

Kranj — V dveh mesecih letos je bilo zaradi stika s sumljivimi živalmi cepljeno na Gorenjskem že 38 ljudi. Okužene s steklino so tržiška, škofjeloška in kranjska občina, kjer se v zadnjem času steklina še posebej pojavlja v okolici Preddvora.

Med navodili Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske so še posebej podčrtali stavek, v katerem piše, naj odrasli prepričijo, da bi se otroci igrali z neznanimi psi. Verjetno pa bi to morali kar dvakrat podčrtati, da to še posebej velja tudi za odrasle. Tako se ne bi zgordilo, da bi odrasel moški ob cesti pobožal neznanega mačka, ta pa ga je seveda ugriznil. Šele nato se je moški spomnil, da bi žival lahko bila stekla in se je zatekel po pomoč (in na cepljenje) v antirabično ambulanto. Podobnih ravnanj je bilo v zadnjem času še nekaj.

Opozorila glede ravnanja z neznanimi pa tudi z domaćimi živalmi pa je treba jemati nadvse resno. Steklina se namreč na Gorenjskem znova nezadržno širi. Iz kamniškega konca se je v zadnjih dveh mesecih razširila proti kranjski in tržiški občini, steklo lisico pa so odkrili tudi na škofjeloškem. Zadnji podatki govore o ogroženosti Preddvora, kjer so pri hotelu našli steklo lisico, prav tako v Hrašah, na Bregu pri Preddvoru pa je bil stekel pes. V Velesovem pa se je stekla lisica zatekla na dvorišče. Vse to več kot zgovorno kaže, da je vsak stik (virus stekline je v slini živali že nekaj dni prej preden žival zbole) z neznanijo živaljo ali sumljivo domačo živaljo nevaren. Za zdaj kaže, da se tega ne zavedamo dovolj, sicer ne bi samo v teh dveh mesecih zaradi poškodb ali stikov s sumljivimi živalmi morali v antirabični ambulanti cepiti že 38 ljudi, polovico od vseh, ki so iskali pomoč.

L. M.

Jugoslovanska turistična borza v Sarajevu

Kranj, 3. marca — Letošnja, širinajsta jugoslovanska turistična borza bo od 14. do 16. marca v Sarajevu. Na njej bo sodelovalo 1300 turistično-gostinskih organizacij, agencij, turističnih zvez in društev, skupnosti za letovanje in rekreacijo. Novost v organizacijih borze bo pomnil nastop individualnih turističnih delavcev, borza pa bo tudi priložnost za boljšo predstavitev našega turizma v tujini. Na sarajevski turistični borzi bodo organizirali tudi mednarodni turistični »work shop«, na katerem bodo sodelovale jugoslovanske in tuge turistične organizacije. Pričakujejo, da se ga bo udeležilo 150 tujih gostov iz desetih zahodnoevropskih držav in ZDA.

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347
V. S.

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Zaprta vrata

Na zadnji seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslovije v Beogradu, kjer so razpravljali o pripravah na konferenco Zveze komunistov Jugoslavije in metodah dela, pa tudi o uspešnosti tega organa in njegovih članov, so proti koncu, ko je seja postajala konkretna in vroča, vrata za javnost zaprli. Potešili so nas z obljubo, da bo izdano uradno sporočilo. Kakšna pa ta sporočila so, vemo: običajno splošna, suhoparna, pomirjujoča, optimistična. Sklepamo, da so bila na seji omenjana imena, da so padali neprijetni očitki, tudi osebni, da se je pralo perilo. Verjamemo, da bi bila z objavo vsega vržena med ljudi slastna kost za glodanje. Vendar sedaj škoda ni nič manjša, ko je vse skupaj zavito v tančico skrivnosti, da javnost ugiba, sklepa, napoveduje. V tem pogledu beograjska seja centralnega komiteja ni korak naprej k javnosti dela, čeprav je seja pokazala, da je v našem partijskem vrhu še samokritični duh, ki ne pristaja več na stopicanje na mestu, na besedno priseganje, besedičenje in ponavljanje starih, oguljenih in težko prebavljivih fraz.

Teze za bližnjeno konferenco Zveze komunistov Jugoslavije, ki bi morala biti predvsem temeljita inventura dosedanja dela in trden dogovor, kaj so glavne naloge Zveze komunistov pri reševanju iz krize, v bistvu na centralnem komiteetu niso doble podpare. Sestavljalci so trdovratno vztrajali, da so pripombe iz razprave upoštevane, pa dejansko niso bile. Človek se ob vseh, večinoma dobrih pripombah na gradivo, sprašuje, ali se sploh zavetamo, v kakšni krizi smo, ali sploh vsi vemo, da je časa za učinkovite poteze vedno manj. Ne more samo Zveza komunistov storiti sama vsega. Ni njen poraz, če se postavi ob bok silam, ki vedo in predlagajo perspektivne poteze. Žal še preveč ljudi, tudi v vodstvih Zveze komunistov, razmišlja tako. V bistvu se boji za svojo oblast, za svoje privilegije, za položaj, ki bi moral že sam po sebi zagotavljati odločilno besedo, ne oziraje se na njen praktično uporabnost. Ali bomo še naprej zmožni diskvalificirati vsako mnenje, ki je drugačno, neformalno. Svet se odpira, povezuje, podira pregrade, donedavna neprehodne, mi pa počenjam drage norosti, lakramo in otepšavamo. Politično škodljivo je prvo in drugo: močati s stvare, tudi neprizetnih, prav tako pa tudi zapirati vrata idejam in pogledom, ter jih ocenjevati s stališča, kdo jo je dal, ne pa, kakšna sta njena vsebina in cilj.

Po potezi Andreja Marinca

Na listi še pet kandidatov

Kranj, 3. marca — Po umiku soglasja h kandidaturi za predsednika predsedstva Slovenije inž. Andreja Marinca je ostalo na listi še pet kandidatov: Tomaž Ertl, Mojca Drčar — Murko, dr. Ivo Fabinc, Janez Stanovnik in Ciril Zlobec. Ker soglasja ni dal tudi Marko Bulc, o njegovem in Marinčevem kandidaturi na temeljnih kandidacijskih konferencah ni treba več razpravljati. O njih ljudje sicer lahko povedo svoje mnenje, na kandidacijskih konferencah, za katere so rok končuje, pa lahko predlagajo še nove kandidate.

J. K.

Z mladinske perspektive

Nič, enajst...

IZ Beograda je spet zapihalo. Tokratni veter je, po pričakovanju, najprej javno razglasil stališče okrog pisarij » nekaterih » slovenskih časnikov v zvezi z JLA, zvezni mladinci pa so začuda del svojih razmišljaj namenili tudi » bazi ».

Spomnilo si so nameč na občinske konference ZSM, ki da jih velja kar najtesnejše pritegniti k delu in s tem narediti močno jugoslovansko mladinsko organizacijo.

Ni kaj, zelo ganljiva gesta Beograda, ki pa je tudi tokrat že vnaprej obsojena na propad. Kljub verbalni telovadbi se nameč zvezni mladinski forum vedno bolj odmika od množic, kot da tudi približno ne bi vedel o dejanskih težavah mlade populacije v posameznih končih sicer sila raznolike države. Celoten zvezni mladinski aparat z vsemi svojimi stroškovnimi delavci na žalost še vedno ostaja zunaj realnega. Vse premalo je konkurenčnosti, udarnosti in posluha za aktualni trenutek. Tako se velikokrat naravnost visljuje vprašanje — koga ti profesionalci v Beogradu pravzaprav sploh predstavljajo? Tako zatem pa mogoče nekoliko naivno, a vendar — jih v takšnem obsegu in takšnem načinu dela sploh potrebujemo?

Vprašanja pa verjetno lahko mirne vesti razšrimo in v obravnavano problematiko vključimo še marsikoga, ne samo mladince. Ravnato bi to vejlalo za pretok informacij, zveza namreč vzame svoj konec že prav kmalu...

Vine Bešter

Novinarski večer
kulturni dom v Cerkljah
Petek, 11. marca ob 19. uri

GORENJSKI GLAS

Ob 35. letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljude), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kulturna), Darinka Sedej (razvedrično, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (z dom in družino), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Vine Bešter (mladina, kulturna), Igor Pokorn (oblikovanje), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija).

Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500 — 603 — 31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28 — 463, novinarji in odgovorna urednica 21 — 860 in 21 — 835, ekonomska propaganda 23 — 987, računovodstvo, naročnine 28 — 463, mali oglasi 27 — 960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 — 1/72.

uredništvo tel. 21860

V Kranjski gori mondenost, drugje množičnost

Razvoj turizma že caplja

Jesenice, 3. marca — Na seji izvršnega sveta skupčine občine Jesenice so razpravljali o programu razvoja turizma v Kranjski gori. Drugačen odnos do turizma in več interesa pri poslovodnih strukturah.

Ko so na minuli seji jeseniške izvršnega sveta razpravljali o osnutku dolgoročnega programa razvoja turizma v zgornjesavske dolini, ki bo služil za pravrop strokovnih analiz in za programe po posameznih dejavnostih za izdelavo prostorskih aktov, so člani v razpravi prispevali več pripombe.

V Kranjski gori kot pomembnem turističnem središču zgornjesavske doline je danes 2.000 komercialnih ležišč, 2.000 počitniških ležišč, 1.000 planinskih in 1.000 zasebnih ležišč. V prihodnje se bodo morali preusmeriti predvsem v izgradnjo komercialnih postelj, poskrbeti za obnovno starih objektov in za izgradnjo potrebnih v pomembne turistične infrastrukture. Kranjska gora naj bi bila mondeni center doline, medtem ko naj bi v Ratečah in v Mojstrani poskrbeli za objekte, ki bi bili namejeni množičnosti in rekreaciji.

Na osnutek programa razvoja so med drugimi prispevali predvsem kritične pripombe Ratečani, saj ne želijo razvijati le nordijskih disciplin, ampak se zavzemajo za žičničarsko povezavo z bližnjim Podkorenom in Kranjsko goro. Kompas opozarja na mejni turistični servis in na njegov položaj tedaj, ko se bo odprl karavanški predor. V zgornjesavske dolini bo potem veliko več stacionarnih in veliko manj tranzitnih gostov.

Zgornjesavska dolina ima odlične možnosti tudi za povezavo s Posočjem, dostopna je Avstriji in Italiji. Za uspešno prajo turistični zmogljivosti in nadaljnji razvoj turizma pa bo v prihodnje treba posvetiti več pozornosti skupnih ponudbi, marketingu, zato ne bi bila odveč ustavnovitev samostojne organizacije za turistični marketing. Treba bo poskrbeti tudi za redno

vzdrževanje in komunalno, zato naj bi razmisli, kako bi se kranjskogorske žičnice lahko vključile tudi v to dejavnost.

Razpravljalci so opozorili na kadrovsko problematiko in na neustrezen odnos do turizma, v zgornji mladih, ki naj bi se bolj odločali za gostinstvo in turizem. Sindikalnega turizma ne bi smeli omolovačevati, več poudarka bi morali dati zasebnim turističnim ponudbi. Ne nazadnje bodo pri uresničevanju programa razvoja turizma v zgornjesavske dolini precejšnji problemi zato, ker so turistične in goštinske organizacije akumulativno malo sposobne in zato, so dejali na seji, ker je za uresničevanje programa premalo interesna med poslovodnimi ljudmi v Kranjski gori. Lahko se sestavlajo še tako dobrati razvojni programi in razvojne usmeritve, vendar nikoli ne bodo zaživele, če med odgovornimi turističnimi delavci zanje ni prave volje in interesa.

D. Sedej

Komunisti v žirovski šoli so »samoupravno« plačali po 5000 dinarjev članarine

Članarina izraz globljega nezadovoljstva

Ziri, 1. marca — Lani so dvignili precej prahu množični izstopi škofjeloških osnovnošolskih učiteljev iz Zveze komunistov. V osnovni organizaciji žirovske šole Padlih prvoborcev niso tako skrajno reagirali na negativna dogajanja v družbi, zato pa njihovi sklepi in zapiski, ki so jih pošljali komiteju ZKS v Škofjo Loko niso bili nič manj ostrti, obtožujoči, zahtevajoči odgovore.

Kot pravi sekretar osnovne organizacije Branko Filipič, odgovorov ni bilo. In ker so vodilni jugoslovanski komunisti dobivali za svoje napake predvsem moralne ukore, partitske kazni, ne pa tudi materialne, so Žirovci pač menili, da ima naša preljuba družba še dovolj oziroma preveč denarja, da torej ne bodo preveč oškodovali svoje partie, če

namesto veljavne lestvice članarine vsi po vrsti plačujejo po pet tisočakov, kolikor je pri njih najnižja članarina.

S tem dejanjem smo že doseči dvoje: opozoriti na članarinu, ki je resnično previšoka, ter izsiliti odziv na naše sklepe in zahteve v občinskem komiteju ZKS Škofja Loka. Zanimivo, da smo tokrat uspeli opozoriti.

Po zdaj veljavni lestvici članarine ZK je najpogostešča članarina v škofjeloški občini 7000 in 9000 dinarjev. Sedem tisočakov plača komunist, ki zasluži od 350 do 400 tisočakov na mesec, devet tisočakov pa komunist, ki zasluži od 400 do 450 tisočakov. Tri odstotke svoje plače daje partijski, ki zasluži nad 700 tisočakov. Najnižja članarina na lestvici znaša 20 dinarjev za 40 tisočakov mesečnega dohodka.

Iz občinskega komiteja ZKS v Škofji Lobi so centralnemu komiteju že večkrat poslali pisno pobudo o znižanju članarine, zadnjikrat prav na zadnji seji predsed-

stva komiteja v ponedeljek. Med drugim ugotavljajo, da je kar v dveh desetinah glavnih vzrok za izstop iz zveze komunistov po pisnih navedbah članov ravno previšoka članarina.

Da je članarina previšoka, se vidi tudi iz finančnega poročila občinskega komiteja za minilo leto, ko je denarja ostajalo, podobno se obeta tudi letos. Presežke bodo v komiteju porabil za računalniško posodobitev dela, udejaniti pa nameravajo tudi pobudo, da bi del članarine ostal v osnovnih organizacijah. V škofjeloški občini je bilo konec leta 1117 članov partije.

Ustavna dopolnila in gospodarska ureditev

Na pogovor sta prišla sekretar komiteja in član komiteja, ki je zadolžen za našo organizacijo, jima ponovno razgrnili vse naše dileme, » je dejal Branko Filipič.

» Predvsem se ne strinjam, kako je v naši družbi vrednoteno znanje. Ne gre samo za delo učiteljev, ampak za znanje sploh. Prizadeti smo, ker občinski komite lahko obravnava, na primer, posledice interventnih ukrepov zvezne vlade v gospodarstvu, medtem ko o naših problemih molči; s plačami še vedno zaostajamo za gospodarstvom, čeprav smo si celo lanskoto prizadevali za uskladitev. *

Kako bo naprej s partijsko članarino, ki je v bistvu le vzvod za izražanje globljega nezadovoljstva komunistov in uresničevanje kongresnih usmeritev v programske usmeritev občinske konference ZK. Pripravljeno bodo tudi poročilo o poteku volitveno-programskih sej OO ZK, na področju kadrovskih sprememb pa bodo spregovorili o volitvah.

H. Jelovčan

Za kmete 25 — odstotne obresti

Kranj, 3. marca — V hrailno — kreditnih službah Gorenjske kmetijske zadruge in Gozdnega gospodarstva bodo kmeti, gozdarjem in vsem drugim varčevalcem od 1. marca dalje obrestovali hranilne vloge na vpogled po 25 — odstotni obrestni meri. Prej so bile obresti 7,5 — odstotne. Za tak korak so se odločili zato, ker so se hranilne vloge v zadnjem času precej zmanjšale.

C. Z.

USTAVNE SPREMEMBE

Doc. dr. Rado Bohinc

Ustavna dopolnila in gospodarska ureditev

Večja odgovornost delavcev

Delavcu naj bi po predlaganih spremembah Ustave lahko prenehala lastnost delavca, če je nevesten ali neuspešen. Pogoje in način ugotavljanja nevestnosti ali neuspešnosti delavca pri izpolnjevanju svojih obveznosti naj bi predpisal zakon.

Po sedanji ustavni ureditvi delavcu na more prenehati lastnost delavca v združenem delu, razen v primeru, da se mu v disciplinskem postopku dokaže, da se je hudo prekršil zoper disciplinska pravila, ampak tudi za primer, če se ugotovi, da ni dovolj uspešen pri delu, ali pa da ni dovolj vosten. Kako se bo to ugotavljalo, se iz predlaganih ustavnih dopolnil seveda ne vidi, saj je to prepričljeno zakonski ureditvi. Najverjetneje pa ne v disciplinskem postopku, saj neuspešnosti pri delu ne moremo štetiti kot disciplinski kršitev.

Cilj predlaganih ustavnih sprememb je brez dvoma zaostrebitve delavcev odgovornosti za rezultate, ki jih skupaj z drugimi dosega pri upravljanju družbenih sredstev. Zakon bo posle lahko odpravil tako imenovanost delovnega mesta, ki po splošni sodbi ovira bolj gospodarno delo in je tudi marsikje vzrok za nevestnost, neangažiranost in s tem povezano nizko storilnost.

Zakon bo torej lahko določil, da se lahko delavca izključi, ne samo v primerih, če se le — ta prekrši zoper disciplinska pravila, ampak tudi za primer, če se ugotovi, da ni dovolj uspešen pri delu, ali pa da ni dovolj vosten. Kako se bo to ugotavljalo, se iz predlaganih ustavnih dopolnil seveda ne vidi, saj je to prepričljeno zakonski ureditvi. Najverjetneje pa ne v disciplinskem postopku, saj neuspešnosti pri delu ne moremo štetiti kot disciplinski kršitev.

Agonija Bombažne predilnice in tkalnice Tržič

Bolnik jim umira na rokah

Tržič, 29. februarja — Bombažna predilnica in tkalnica Tržič boleha že dolgo vrsto let, poskusi zdravljeneja v zadnjih letih se niso obnesli, še več, že ob polletju bo prispeval prvi zdravstveni račun in denarja, ki bo še bolj primanjkovalo kot doslej. Vse bolj postaja jasno, da bolnik potrebuje operacijo, saj jim bo sicer umrl na rokah. Toda, kdo bo kirurg?

Na ponedeljkovi seji tržiškega izvršnega sveta so skalpel po mudili samoupravnim organom in družbenopolitičnim organizacijam v tovarni, ki naj do 15. marca povedo, če še zaupajo se danemu vodstvu.

Toda najnovejšo potezo na šahovnici spremljajo dvomi. Pred kratkim so namreč v Tržiču javno šušljali, da je direktor BPT Josip Eržen ponudil odstop, vendar ga v tovarni niso sprejeli. Sklepali je torej moč, da z zamjenavo prvega moža v tovarni problemi ne bodo razrešeni. Sveda pa tudi s tem ne bodo, če jim bo kot vse kaže, v zaključku računa za lansko leto uspelo zvoziti brez izgube.

Zgolj preizvjetje namreč za BPT ni in ne more biti formula rešitve. Pregloboko so zabredili, da bi si jo tako kot dobre tovarne lahko privoščili v sedanjih razburkanih gospodarskih razmerah. Nujna je temeljita programskata in z njim tržna ter kadrovska preveritev, slednja ne je pri samem vrhu tovarne.

Tržički BPT je dober primer trpkje resnice, da je lažje zgraditi novo tovarno kot prenoviti staro. Najbrž si z njo lahko razlagamo, tudi neverjetno potrežljivost tržiških predik in tisk, ki v nemoči in spoznanju, da gre tovarni vse slabše, ne pomagajo v štrajkom. Kajti, kako naj zahajajo boljše plače, ko pa vedo, da denarja ni.

Dolgoletna zamuda, ki jo niso uspeli nadoknadi

Koliko let je bilo zamujenih pri posodobitvi tovarne zgovorno pove dejstva, da so leta 1984 vanjo krenili kar z 98 odstotno odpisano strojev in opreme. Se zdaj imajo dosti starih strojev, nekateri bi resnično sodili v stekleni muzej, saj so stari petdeset in več let.

Na začetku osemdesetih let so v BPT razmišljali in celo pripravljali investicijo za proizvodnjo steklenih vlaken in tkanin,

vendar pa so se po nekajletnih pripravah premisili. Je bila to razvojna stranpot ali pa jim je zmanjkal pogum? Kakorkoli že, zamudo so se povečali.

Leta 1983 so se naposled odločili za zamjenavo starih strojev z novimi, kar naj bi povečalo tudi kakovost izdelkov, govorili pa so o novem proizvodnem programu tkanin in konfekcije za prosti čas ter si obetali večji izvoz.

Investicijska vlaganja so do srede leta 1986 znašala 2,2 milijard dinarjev. Najeli so tuje IFC posojilo, ki bo v plačilo zapadlo sredi letosnjega leta, letno pa jih bo obremenilo z 1 milijonom nemških mark.

Poslovna uspešnost nenehno pada

Leta 1982, 1983 in leta 1984 je bila BPT v primerjavi s tržiškim gospodarstvom nadgovoreno poslovno uspešna, tako pri rasti dohodka kot akumulacije in dohodka na zaposlenega. Leta 1985 pa je poslovni rezultat začel drseti navzdol, iz leta v leto je bil slabši.

Zadnja primerjalna analiza poslovnega uspeha, ki so jo pravili pri ponedeljkovo seji tržiškega izvršnega sveta, govor o tem, da se je tržički BPT znašel prav na repu slovenskih bom-

bašnih predilnic in tkalnic. Primerjavo znotraj panoge so pravili s tem, da so izločili vpliv zadnjih intervencij ukrepov, ki so prav predilnike krepko udarili. Tako rekoč pri vseh kazalcih poslovanja je BPT med 18 slovenskimi bombažarji na 17. oznico 18. mestu.

Z nakupom novih strojev je torej poslovna uspešnost padla, namesto da bi rasla, kar jasno govor o tem, da programa prenove ne uresničujejo. Razmere pa se bodo seveda še zaostrike. M. Volčjak

ko bo treba že letos odplačevati tudi posojila za nove stroje.

Če jim bo s pomočjo obračunskega sistema in praznih skladis, surovin uspelo lansko poslovno leto zaključiti brez izgube, pa se bo brez dvoma likvidnost kmalu zelo zaostri. Na dlanu je tudi, da si sami z novimi investicijami ne bodo mogli več pomagati, saj bodo morali že letos celo vso amortizacijo namestiti za odplačilo investicijskih kreditov.

Strokovnjaki beže iz tovarne, konkurenca cenejših tekstilcev vse bolj ostra

Kadrovska in tržna plat prenove je bila pri nakupu novih strojev zapostavljena, saj še zdaj govore, da imajo pri zunanjosti instituciji naročeno raziskovalno trga, pri drugi pa program optimizacije obstoječe proizvodnje. Zategadelj je razumljivo, da ne dajejo pravih učinkov.

Zaradi slabih plač strokovnjaki seveda odhajajo, novih ne morejo dobiti, bolje rečeno, niso se potrudili, da bi jih privabili s spodbudnjšim nagrajevanjem in razreševanjem stanovanjskega vprašanja, kakor to počno drugod. Tako so trenutno brez vodje razvoja, priprave dela, tehničnega direktorja, vodij dveh tozvod itd.

Z druge strani pa jih tepe vse ostrejša konkurenca tekstilcev, zlasti iz drugih republik, ki imajo cenejše izdelke. Posteljnini, ki jo izdelujejo v tržičkem BPT, vsekakor ne moremo oporekat kakovosti, pri teh izdelkih, ki predstavljajo 60 odstotkov celotne proizvodnje, so še vedno na kvalitetnem vrhu. Toda prodaja je navkljub temu vse težja, ljudje imajo pač vse manj denarja in segajo po cenejših, čeprav slabših izdelkih. Tako je BPT v drugi polovici lanskega leta izgubila kar polovico jugoslovenskega trga in res se vse bolj zastavlja vprašanje ali tudi ta proizvodni program še sodi v Tržič ali ne. Kajti, če podobne izdelke drugod že izdelujejo in to bistveno ceneje, potem bi morali pač poiskati nov program.

M. Volčjak

LJP je lani izvozil skoraj tretjino proizvodnje

Izvoz štirikrat večji od uvoza

Bled, 1. marca — Vodstvo delovne organizacije LJP je na torkovi novinarski konferenci spregovorilo o rezultatih poslovanja v minulem letu, o nameranem izstopu LJP-a iz sozda GLG, o novih izdelkih ter o pobudi LJP-a, da bi jugoslovanske standarde v lesarstvu prilagodili zahodnoevropskim.

Ker se kriza v lesarstvu nadaljuje (kupna moč pada, možnosti kreditiranja stanovanjske gradnje se poslabšujejo), je tudi lanski poslovni rezultat LJP-a v primerjavi s prejšnjimi leti slabši, vendar je še vedno nad povprečjem slovenske lesne industrije. Dobre rezultate so dosegli zlasti v izvozu. Na tuje trge, v Zvezno republiko Nemčijo, Švico, Italijo, deloma v ZDA, dežele v razvoju in še nekaterje druge države, so lani prodali skoraj tretjino proizvodnje oziroma za deset milijonov dolarjev, realno za dva milijona dolarjev več kot predian; ob tem pa je bila vrednost lanskega uvoza le 2,5 milijona dolarjev. Na tujih trgih so dosegali enake cene kot konkurenca, pri nekaterih izdelkih celo višje.

O tem, zakaj namerava LJP izstopiti iz sozda GLG, smo že pisali; tokrat povejmo le, da se bodo delaveci o tem odločili na referendumu 11. marca letos. Kot je povedal direktor Fran Bajt, ob izstopu ni političnih pritiskov, da bi spremnili odločitev.

V LJP-ovi temeljni organizaciji Filbo v Bohinjski Bistrici so začeli poleg transportnih in ventilacijskih strojev izdelovati tudi stroje za obdelavo lesa. Pomembna novost v njihovem proizvodnem programu je linija za dolžinsko optimiranje lesa, ki so jo razvili v sodelovanju z nemško firmo Dimter. To je avtomatizirana in računalniško krmiljena strojna naprava, ki omogoča za 5 do 10 odstotkov boljšo izraboto lesa in sortiranje po naprej izbranih merilih. Nov korak so v LJP-u naredili tudi pri opažarstvu. Poleg trislojne opažne plasti, ki jo že dobro poznajo gradbeniki doma in tujini, so razvili še opažni nosilec, ki ga sicer v omenjenih količinah izdelujejo že nekaj let, po sodobnih nemških zahtevah pa so ga začeli delati letos. Novi nosilec ima v primerjavi s klasičnim celo višje.

Na tuje trge, v Zvezno republiko Nemčijo, Švico, Italijo, deloma v ZDA, dežele v razvoju in še nekaterje druge države, so lani prodali skoraj tretjino proizvodnje oziroma za deset milijonov dolarjev, realno za dva milijona dolarjev več kot predian; ob tem pa je bila vrednost lanskega uvoza le 2,5 milijona dolarjev. Na tujih trgih so dosegali enake cene kot konkurenca, pri nekaterih izdelkih celo višje.

Ker ima LJP pri izvozu nekaj težav tudi zaradi različnih mer pri vratih, oknih in pohištvi, je predlagal, da bi v jugoslovanski standardizaciji za lesarstvo spremnili tehnična določila in prevzeli merske in kakovostne predpise tistih držav, kamor največ izvajamo.

C. Zaplotnik

Iskra Telematika

Širitev gospodarskega sodelovanja s Poljsko

V tork, 23. februarja, je v Iskro Telematiko prispevala poljska delegacija, ki jo je vodil Włodzisław Gwiazda, minister za gospodarsko sodelovanje s tujino. V razgovorih so gostje izrazili velik interes za nadaljnjo širitev gospodarskega sodelovanja, ki je bilo že doslej vzdoru.

Leta 1972 je Iskra ustanovila svoje predstavništvo v Varšavi. Dotedanje posamične prodajne aktivnosti in plasmane na Poljskem je na mreži sklenila zasnoveni in razviti sistematično in dolgoročno. Podpisane so dolgoletne kooperacijske pogodbe o proizvodnji in poslovno tehničnem sodelovanju (zlasti na področjih, kot so elementi za elektroniko in radiokasetofoni (s firmo Unitra), barvni televizorji (Polkolor), avtoelektro (Polmot) in električna ročna orodja (Inter-Vis).

Vrednost izpolnjenih pogodb je lani znašala 20 milijonov dolarjev. Poslovno tehnično sodelovanje in proizvodna kooperacija narekujeta temu povezava tudi pri načrtovanju in izdelavi speciale opreme in orodij, kar povzroča stalno rast vrednosti izmenjave. Za leto 1988 je sklenjenih že 25 milijonov dolarjev poslov.

Kazimir Mohar

Če se po jutru dan pozna

Potem bo letos na Gorenjskem pri zaposlovanju veliko problemov.

Na zasedanju kranjske občinske skupščine minulo sredo se je vnela vroča polemika, boje rečeno dogovor, o sicer nerodno zapisanem ukrepu v letosnji resoluciji, po katerem bo občinski izvršni svet posegal in ne zgodil spremnjaj priseljevanje delavcev od drugod. V mislih imajo seveda predvsem delavce iz drugih republik, ki jih bodo, kot vse kaže, še vabile k nam predvsem ob uvajanju dodatnih izmen in novih programov. Izvršni svet, ki se vse bolj zaveda problemov na področju zaposlovanja, skuša v takšnih primerih zagotoviti delo tistim delavcem, ki postajajo odveč v Telematiki, Planiki, Tekstilindusu in še kje, ter seveda ublažiti pritisk na nova stanovanja, vrtce, šole.

V bistvu gre torej za interveniranje, ki ga narekujejo probleme, le-ti pa pritiskajo s tolkino težo, da se delegati niso pridružili razmišljjanju, kakšno (ne)zakonsko osnova ima, delegat mladine je celo dolad, da so zahtevali ostrejši ukrep, nekakšen "davek" na priseljevanje, vendar so popustili, ker resnično nima zakonske osnove.

Skratka, zaposlitveni problemi so pljusknili tudi na Gorenjsko, zavest, da terjajo ukrepanje je vse bolj prisotna, besedovanje o tržnih zakonitostih, o trgu delovne sile nič ne pomaga, dokler ga dejansko ne bo, v vseh svojih razsežnostih.

Najbolj zgovorne so seveda številke, toliko bolj, če se zavadem, da sleherna predstavlja človeka. Januarja letos je bilo izkazanih 321 potreb po novih delavci, januarja lani 900, povprečevanje se je zmanjšalo za trikrat. Če se torej po jutru dan pozna! Moramo pa resno jemati napoved skupnosti za zaposlovanje, da se bo letos brezposelnost na Gorenjskem od dosedanega odstotka povečala na 2,4 do 2,7 odstotno, kar pomeni, da bo brez dela 2.000 do 2.300 ljudi, največ v Kranju, od 900 do tisoč ljudi. In to ob vsej zaščitenosti delovnega mesta pri nas.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Kranj, 2. marca — Sava bo za koncern Continental, v katerega je vključen tudi Savin avstrijski partner Semperit, potrošil obseg izdelave avtomobilskih zračnic. Sedaj naredijo namreč 550.000 zračnic za osebne automobile, poslej pa naj bi jih 1,7 milijona. Povečano količino zračnic bodo izvozili na konvertibilni trg. Izdelavo avtomobilskih zračnic bo Sava povečala v svojem ptujskem obratu, kamor so lani prenesli to proizvodnjo.

Tudi v Vatikanu štrajkajo

Prvič v zgodovini Vatikana je v začetku tega tedna štrajkalo 1800 uslužencev. Štrajkali so zaradi prenizkih osebnih dohodkov, ki v najboljših primerih dosežejo povprečne osebne dohodke v Italiji. Usluženci so sicer prišli na delo, nato pa so se odločili, da bodo dali del svojega dohodka za lačne v svetu.

Cene niso na hladnem

Klub tako imenovani »zamrznitvi« so cene pretekli mesec spet začele močno siliti navzgor. Iz najnovejšega poročila zveznega zavoda za statistiko je razbrati, da so se v primerjavi z januarjem povečale za 5,9 odstotka. K temu pa največ prispevale podaržitev zdravil, detergentov, električnih aparativ, avtomobilov in drugih izdelkov.

Cene v prodaji na drobno so v primerjavi z lanskim februarjem višje za 154,5 odstotka, v zadnjih dveh mesecih pa so se povečale za 9,3 odstotke. Tako so se živiljenjski stroški v primerjavi z januarjem zvišali za 5,2 odstotka, v primerjavi z lanskim februarjem pa za 157,3 odstotka.

V. S.

V DELOVNI HALJI

Jožica Pelko

Sladkosti Kranjskega kolačka

Kranj, 26. februarja — Dobrih štirinajst dni je v Tavčarjevi ulici v Kranju odprta nova majhna slaščarna, ki so jo pri Živilih poimenovali Kranjski kolaček. Ceprav so tudi po naših krajih kot dobrli slaščičarji znani predvsem Makedonci in Albanci, pa so se jim uspešno priključili domači slaščičarji. Jožica Pelko, ena izmed prodajalk v novi slaščarni pa pravi:

vsem veliko prodamo tort. Najbolj iskane so sahar torte, pa punč in sadne torte. Ponujamo tudi torte rumba, mešane, orelove, kar dosti izbere imamo. Tudi deserti Triglav, pa domači piškoti so iskani med kupci. Poleg tega imamo vse, kar rabijo gospodinje, ki doma same pečejo torte. To pa so različne kreme in vseh vrst dekoracije za torte, pa prtički in še kaj. Veliko je tudi naročil za pri nas narejene torte, ki jih tudi lepo embaliramo, stanejo pa od 12.500 do 18.500 dinarjev.*

Torte in druge slaščice, ki j

Gorenjsko lutkovno srečanje

IGRIVA IN RESNOBNA LUTKA

Srečanje lutkovnih skupin je vedno priložnost za pregled lutkovne ustvarjalnosti, pa tudi za pogled na hibe. Prav to pa so naredili tudi na Loškem odru, kjer so se v dveh dneh zvrstile lutke take in drugačne — vse pa z enim namenom — radosti male in velike otrok, mlade in tudi mlade po srcu. Ob nekaj manjšem številu predstav kot leto poprej je prišla veliko bolj do izraza pestrost iskanja sodobnega sporočila lutkovne predstave.

Da se je ukvarjanje z lutkami dobesedno vsadiло v nekatere posameznike, ki so znali okoli sebe ustvariti tudi skupino, ni na Gorenjskem nič novega. Še zdaleč pa seveda to ne pomeni, da mora biti vsakoletni pregled lutkovne ustvarjalnosti vedno bleščeč, in po drugi strani — lutkovnih predstav naj bi bilo vsake leto več, pa tudi lutkovnih skupin. Vendar pa vsakokrat srečanje lutkovne ustvarjalnosti na Gorenjskem pokaže, da razvoj ne gre tako enostavno po žejljah in predvidevanjih.

Tako je na primer letošnje gorenjsko srečanje lutkovnih skupin v Škofji Loki pokazalo, da je lutkovna ustvarjalnost ne glede na to, koliko je »vsajena« na Gorenjskem, sila občutljiva stvar. Tokrat se je namreč izkazalo, da lutkovnih predstav lani ni nastalo toliko, da bi jih moral selektor tudi izbirati: osem predstav je bilo namreč ravno dovolj za predstavitev celotne dejavnosti lutkovnih skupin. Vendar pa ne bi kazalo tega že dramatizirati. Res so se nekakšne bele liste, če jih lahko tako imenujemo, pokazale v tržiški in radovljški občini, od koder niso prijavili za loško srečanje nobene lutkovne predstave, prav tako ne iz domačih in kamniških občin.

Čeprav gre v gorenjski regiji za izrazito nadarjenost za lutkovno ustvarjalnost, so bili doslej že lepi uspehi pa to še ni nobeno zagotovilo, da morajo imeti lutkovne skupine vsako sezono imenitno predstavo. Celo nasproto — razveseljivo je, če se od časa do časa nenadoma pojavi kaj takega, kot se je tokrat zgodilo na Jesenicah: dijaki Centra srednjega usmerjenega izobraževanja — družboslovna smer so namreč s svojo lutkovno predstavo Odisejada 2001 izredno presenetili in je pravzaprav

velika škoda, da so svojo predstavo pokazali le svojim vrstnikom. Zaslužila bi pač, da jo vidi širši krog ljudi,« je ob oceni letošnjega lutkovnega srečanja povedal selektor Saša Kump.

Bolj kot kdajkoli prej se je namreč izkazalo, da za postavitev dobre lutkovne predstave ni nobenega recepta. Še najbolje predstava uspe, kadar skupina ustvarja predstavo sama, mentor pa ji le stoji ob strani, in spodbuja dobre ideje, ne pa da v celoti vodi predstavo. Ta pot je seveda obenem tudi dolga pot nastajanja predstave, obenem pa tudi najboljša pot. Po tej poti prav sedaj nastaja nova predstava s senčnimi lutkami skupine Lutke čez cesto, v kateri je največ učencev osnovne šole Bratstvo in enotnost Kranj. Zato so tudi zamudili letošnje srečanje, njihova premiera bo nared v marcu.

Po drugi strani pa ne gre brez ugotovitve, da so lutkovne skupine na Gorenjskem naredile precejšen korak naprej tako v strokovnem pogledu kot v izbo-

ru besedil za predstave. To pa obenem seveda pomeni tudi to, da se predstava o lutki uspešno trga od tiste še vedno dokaj zakoreninjene, a že preživele predstave o burkaškem, lutkinem poslanstvu; lutkovna predstava tudi ni le ljubka zgodbica, pri kateri bi potocili solzo. Lutkovna predstava za današnji čas je nenehno iskanje novega izraza, je iskanje načina, kako sporočilo predstave predstaviti s sodobnimi izrazi. Tega med gorenjskimi lutkarji prav gotovo ne manjka. Tolikšne pestrosti izražanja bi že skoraj težko našli še kje. Posebno pri stalnih skupinah je morda še najbolj mogoče zasledovati razvoj lutkovnega izraza: od senčnih lutk do klasičnih, kot so ročne in marionete. Že to je po mnenju letošnjega selektora pojavi, ki ga je treba pozdraviti. Po drugi strani pa je očitno, da gredo lutkovne predstave še v eno smer: počasi se približujejo tudi svetu odraslim, nekatere pa so morda že povsem za odrasla gledalca; taka je na primer predstava skupine Lutke čez ce-

Saša Kump: »Glede na to, da je na Gorenjskem že več dokaj močnih lutkovnih skupin in tudi možnosti za predstave, je gostovanj pravzaprav premalo. Lutkarjev je vse več, pri delu v skupinah dobesedno cveti ustvarjalnost mladih, saj pri prenekateli predstavi dobesedno iskrijo inovativne rešitve.«

Milena Gerbec: »Če se mladim pustijo proste roke pri ustvarjanju lutkovne predstave, postanejo izredno motivirani, iznajdljivi, izredni. Pri naši predstavi Odisejada 2001 so mladi pokazali, kako, na kakšen način razmišljajo o današnjem času.«

Alenka Bole-Vrabec: »Pri združenju gledaliških in lutkovnih skupin Gorenjske se zavzemamo, da bi bile lutkovne predstave boljše tudi gledate podajanja besedila. Zato bo v jeseni nekaj tečajev v pomoč lutkarjem, ki so kot igralci in lutkarji obenem dvojno obremenjeni.«

sto Kranj z Jonatanom Galebom. Morda ne bo več dolgo, da bodo tudi na Gorenjskem odrali uživali ob sporočilnosti lutkovne predstave za odrasle. Da zdaj uživajo tudi ob predstavah za otroke, vsaj pri nekaterih, pa je razumljivo samo po sebi. Vsekakor pa republiški selektor ne bo imel lahkega dela, ko bo izbral lutkovno predstavo za republiško srečanje lutkovnih skupin, ki bo letos na Primorskem.

L. M.
Foto: G. Šink

Naše razmišljanje

BOGOKLETSTVO, UTOPIJA ALI...

Problem ima že močno začrpano letnico. Pa vendar očitno postaja vedno znova aktualen. O njem je bilo recimo govoru tudi na zadnjem zboru gorenjskih pesnikov in pisateljev začetnikov v Radovljici, omenjali pravzaprav omenjajo ga še tudi, tudi že »uvajljeni« knjižni ustvarjalci.

Pa vendar nas v tem kratkem razmišljanju zanimajo predvsem tisti, ki s pisanjem šele pričenjajo. Kje pravzaprav svoja dela lahko objavljajo? Zaposlenim marsikje veljajo različne literarne rubrike v tovarniških glasilih, šolarji in studentarija naj bi izkoristili šolske »ciklostole«. Svojo vlogo do neke mere zanesljivo odi-

Vine Bešter

grajo tudi različne revije, ki pa so glede na širino — slovenski prostor — temu primerno tudi zasedene.

Gorenjska literarna revija?

Bogokletstvo, utopija ali realnost?

Prenekateri ljubitelj pisane besede si je ob tem že polomil zobe, kot vse kaže, pa si jih verjetno še marsikdo bo...

Prenekatera misel se velikokrat ustavi tudi ob nekdanjih Glasovih snovanjih, ki bi v času primerni obliki verjetno zelo uspešno zaživel tudi v današnjih dneh, sicer pa bi veljalo apelirati recimo tudi na gorenjske občinske zveze kulturnih organizacij. Bi bilo z druženimi močni ob pomoči delovnih organizacij res nemogoče?

Vine Bešter

Iz dela jeseniške literarne sekcijske

NOVI ZALOŽNIŠKI NAČRTI

smi dosegale kvalitetne kriterije za knjižni natis.

Ker MČK klub izrazito nekomercialni naravnost (objavlja le leposlovne novitete, predvsem prvece manj afirmiranih avtorjev), finančno kar ugodno posluje (kar pa gre tudi na rovašnike režije in zgorj simboličnih honorarjev), se je sekacija NOB iz današnjih dneh, s spomenikom NOB in brez njega (prestavljen na prvoletno lokacijo).

Hkrati so na razstavi predstavljene tudi idejno arhitektoniske rešitve o možnosti izrabe in ureditve oranžerije, kot sestavnega dela parka in tržnice ob vstopu

PRENOVA PARKA

Radovljica — V prostorih Šivčeve hiše v Radovljici je od 1. do 8. marca na ogled razstava z naslovom Predlog rekonstrukcije grajskega parka, zasnova tržnice in oranžerije.

Če na kratko povzamemo besede Olge Zupan, ravnateljice Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju, ob otvoritvi, je namen razstave v tem, da bi spodbudili razmišljanja in sprejeli odločitev o bodoči ureditvi grajskega parka in nekdanjih parkovnih objektov v Radovljici.

Park, ki je nastal v 17. stoletju je svojo baročno zasnov dobil v 18. stoletju, ko so lastniki gradu postali grofje Thurn-Valssasina. Po velikosti je bil park sicer majhen, zaradi baročne simetrije z osjo in gabrovim dreverdom, bogato ornamentiranim parterjem in spremljajočimi objekti pa je predstavljal enega najlepših primerov vrtnega oblikovanja pri nas.

Na žalost so posegli v tridesetih letih našega stoletja, z gradnjo hotela in pozneje z gradnjo otroških igrišč, trafo postaje in prestavitev spomenika NOB, obseg in zasnovo parka močno prizadel.

Vendar je kljub temu ostalo dovolj kvalitet, da je Zavod za spomeniško varstvo prenovo parka vključil v srednjeročni program akcije, ki jih financira Kulturna skupnost Radovljice v Sloveniji. Projektno naložbo je prevzel Franc Vardjan, dia. s sodelavci z Restavratorskim centrom Slovenije, ki sedaj predstavlja svoje izsledke in predlog rekonstrukcije parka v dveh variantah, s spomenikom NOB in brez njega (prestavljen na prvoletno lokacijo).

Hkrati so na razstavi predstavljene tudi idejno arhitektoniske rešitve o možnosti izrabe in ureditve oranžerije, kot sestavnega dela parka in tržnice ob vstopu

Radovljica — Del plastike Neptuna, ki je bila odkopana v grajskem parku leta 1976. — Foto: F. Perdan

vani, ki jih je izdelal Marko Smrekar, dia.

Komite za varstvo okolja in urejanje prostora iz Radovljice pa je predstavil programsko zasnovo za staro mestno jedro Radovljice. Poleg tega pa je na ogled še nekaj drugačnih zanimivosti:

Arhiv SR Slovenije je posodil kolorirane mapne kopije franciscejskega katastra in porečja Save, kjer je vidna zasnova parka z ornamenti in spremembami slike zasnovne med posameznimi izmerami, župnijski urad iz Breznice pa je posodil votivno sliko iz Radovljice iz začetka 18. stoletja.

J. H.

TEČAJ GRAFIKE IN KERAMIKE

Kranj — Naslednji teden se bodo v gradu Kieselstein in v Delavskem domu ponovno začeli tečaji grafike in keramike. Tečaj keramike, ki bo v prostorih ZKO Kranj, v gradu Kieselstein, bo vodil akad. slikar Boni Čeh, začel pa se bo v sredo, 16. marca, ob 17.30.

Tečaj grafike (suha igla, jedkanica), ki ga bo vodil akad. slikar Zmago Puhar, pa se bo začel v četrtek, 17. marca, ob 18.30 in sicer v Delavskem domu, vhod 6. Prijave sprejemajo na ZKO Kranj, Tomšičeva 44, (grad Kieselstein) ali po tel. 21-135.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V pondeljek, 7. marca, ob 17. uri bodo v Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43 odprli razstavo akad. slikarke Marjance Jemec-Božič. Razstava sodi v okvir preglednih razstav slovenskih umetnic ob dnevu žena.

V Mali galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar Cveto Zlate gledališke plakate.

V galeriji Kavka bar razstavlja slikar Niko Ribič iz Maribora.

V torek, 8. marca, ob 19.30 bo v glasbeni šoli Kranj na Trubarjevem trgu 3 koncert Ivana Monigetti (violončelo) in Tatjane Baranovske (klavir) glasbenih umetnikov iz Sovjetske zvezde.

V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavskem dom, vhod 6, bodo danes, v petek, ob 19. uri vrteli film Smrtonosno orožje, ob 21. uri pa Ime rože. Jutri, v soboto, ob 19. uri vrtijo film Policij z Beverly Hills 2, ob 21. uri pa film Pločevinasti boben.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik danes, v petek, ob 18. uri odpirajo razstavo gobelinov izdelanih po predlogah Dolikovcev — v počastitev dneva žena. Ob otvoritvi bo krajši koncert mladinskega pevskoga zbora CSU Jesenice.

ADERGAZU — Jutri, v soboto, ob 19.30 se bo v domu Adergasu predstavil deklinski zbor Andrej Vavken iz Cerkev pod vodstvom Damjana Močnika s koncertom ljudskih pesmi. Domača-kulturno društvo bo pripravilo program v počastitev dneva žena.

GORIČE — Dramska skupina KUD Velesovo bo jutri, v soboto, ob 19. uri nastopila v Goričah z Mrožkovo igro Čarobna moč.

PREDDVOR — Dramska sekcija KUD M. Valjavec bo jutri, v soboto, ob 19.30 v Domu DPO v Preddvoru uprizorila Jožeta Javorška Manevre v režiji Mihe Krošlja. Predstavo bodo ponovili tudi v nedeljo, 6. marca, ob 16. uri.

ŽABNICA — Dramska skupina Velesovo gostuje v nedeljo, 6. marca, ob 15.30 v Žabnici z Molierovo komedio Priložnostni zdravnik.

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši je na ogled predstavitev predloga rekonstrukcije grajskega parka, zasnova tržnice in oranžerije.

LJUBNO — Jutri, v soboto, ob 19. uri bo v Domu TVD Partizan LJUBNO srečanje z pesnico Nežo Maurer. Prireditev organizirata osnovna šola Ljubno in DZS — Knjigarna Radovljica.

BOH. BELA — V Kulturnem domu na Boh. Beli bo jutri, v soboto, ob 19. uri domača gledališka skupina premierno uprizorila dramo Antonia Leskovca Dva bregova v režiji Antona Kelbla. Predstavo bodo ponovili tudi v nedeljo ob 16. uri.

VISOKO — KK SZDL in KUD V. Kokalj Visoko pripravljata jutri, v soboto, ob 18. uri prireditev Ženska v slovenski besedi in pesmi v počastitev dneva žena — v Zadružnem domu na Visokem.

ŠKOFJA LOKA — Jutri, v soboto, ob 17. in 19.30 uri gostuje na Loškem odru Šentjakobsko gledališče z Molierovo komedio Zdravnik po sili — predstava je za škofjeloške OZD. Komedio bodo ponovili še v nedeljo ob 19.30 in v torek, 8. marca, ob 17. in 19.30 uri. Nekaj vstopnic je še na voljo.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar Henrik Marchel.

TRŽIČ — Danes, v petek, ob 18. uri odpirajo v Paviljonu NOB z recitalom umetniške vezane besede jubilejno razstavo akad. slikarja Ferda Mayerja.

ZIRI — Jutri, v soboto, ob 18. uri odpirajo v galeriji DPD Svoboda razstavo slik Pavleta Sedeja.

DOMŽALE — V Likovnem razstavnišču Domžale odpirajo v ponedeljek, 7. marca, ob 18.30 razstavo Domžalske likovne umetnice.

V Knjižnici Domžale razstavlja vitraže oblikovalka Zlata Fon.

V Zdravstvenem domu Domžale danes, v petek, ob 18. uri odpirajo razstavo risb — Partizanske bolnišnice 1944 Božidarja Jakca.

MEDVODE — Danes, v petek, ob 19.30 bo v DO Donit Medvode večer z Dušico Kunaver,

alples industrija pohištva

železniki, telefon: 064-67121 in 66-155

Naše sistemsko pohištvo in dopolnilni kosovni program vam je na voljo

v vseh salonih s pohištvo in v naši maloprodaji v Železnikih.

Prodajni salon v Železnikih je odprt od 8. — 19. ure

in ob sobotah od 8. — 14. ure.

V marcu vas vabimo k nakupu, ob katerem vam

poleg stalnih ugodnosti nudimo še naslednje:

— 15 % POPUST PRI GOTOVINSKEM PLAČILU

— OBROČNO ODPLAČEVANJE

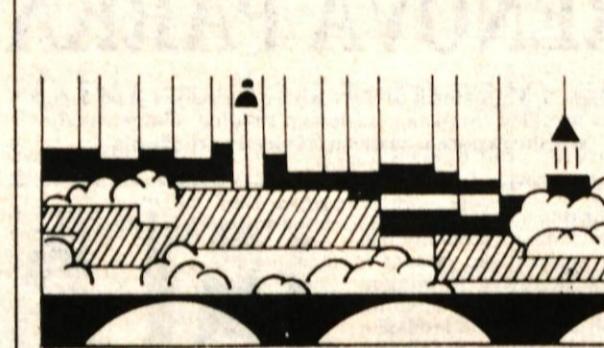
— 6 OBROKOV BREZOBRESTNO

— PRODAJAMO TUDI KUHINJE PROIZVAJALCEV MARLES IN BREST

KUSTENLJ-PURGAR BOGOMILA

frizerski salon,
Kranj,
Prešernova 4

Cenjenim strankam in drugim
ženam iskreno čestitamo
za praznik, 8. marec, in se priporočamo.

Ivan Jan

STRDENOV

Za prvi podlistek smo izbrali zgodbino Ivana Jana Strdenovi, ki opisuje življenje partizanske družine iz Selške doline na začetku druge svetovne vojne. Knjiga bo izšla v založbi Partizanske knjige v Ljubljani. Objavili bomo nekaj odlomkov.

"Le kako bo to storil," je spreletavalno Rafko pa oknom, ki so mu Viktorjeve zagrizene besede pripadnostni Hitlerju zvenele v ušesih še izza polete, ko ga je prijemal Milan. "Bomo videli, bomo videli," si je šepetal Rafko in sklenil, da se bodo še vedno pazili pred Viktorjem.

Nemci so grozili, da bodo izselili, izgnali tudi velik del prebivalcev njihove doline. To je bilo treba nekako preprečiti.

In nekaj dni po posvetu pri njih je Rafko dobil naročilo, naj s prijatelji v dolini poizvedo, kako je z mostom v Brinovju. Je zavarovan, kako bi ga požgali, kakšne so okoliščine? Pripravijo da naj tudi nekaj lesa in nafta!

V nemirljivo napet je Rafko s fanti izvršil to nalogo, kot je bilo naročeno.

Že naslednjii večer se je z brinovškega mostu vzpel visok plamen. Partizani so ležali v zasedah, da bi pregnali policiste, če bi se približali prezgoradi. Rafko s fanti pa je medtem odšel nekajst metrov daleč v sotesko. Tam so že imeli pripravljene velike skale. Zdaj so jih naglo zvalili na zaledenelo cesto.

Nemci pa tedaj ni bilo od nikoder in vsa zadava je potekla brez streljanja. S tem je bila dolina nekaj dni odrezana od sveta.

Sredi mrzle zime so se bližali vroči dnevi uporniškega izbruha.

Tiste dni je Viktor spet nekam izginil!

Nemci so na sledi

Siloviti Nemci ne bi bili Nemci, če spet in takoj ne bi začeli zasledovati partizanov! Še dosti huje kot dotej.

Že dan za tem, ko je v Brinovju pogorel most, se je po zasneženi poti ob Smrekovcu povila dolga kolona policistov. Odkrivali so partizanske sledi. Kazalo je, da Viktor vendarle ne miruje, da z njego sporebrnitvijo ni bilo nič, da je Bokalu samo lagal!

Prvič se je tedaj zgodilo, da so Nemci presenetili partizane za Čudnovim vrhom! Nihče jih ni mogel obvestiti zadost zgodaj, in sledilo je presečenje. A ne povsem! Taborišče je bilo namreč tako zamaskirano, da so prej naleteli na partizanskega stražarja, ki je takoj začel streljati.

Rafko, ki se je komaj prebudil, je naglo stekel na javko!

Tokrat je vest o prisotnosti Nemcev prišla iz Smrekovca z zakasnitvijo. Del policistov je namreč najprej neopazno zastražil vas, večji del pa odšel navzgor proti Čudnovemu vrhu.

Medtem so se partizani že umikali, policisti pa so se začeli vračati. Prav mimo Strdenove hiše je skupina v belo oblečenih policistov prinesla svojega ranjenca. Ustavili so se ob hiši, zato so Strdenovi že misili, da je na vrsti preiskava.

A ranjeni so bili že v senenem bunkerju, v hini nobeně sledi o partizanih, otroci poučeni, da še nikoli in nikjer niso videli partizanov, banditov, kot so revškali policisti.

Nekdo izmed Nemcev je naglo vstopil, pokazal na štirinajstletnega Ludvika in očetu velel naj fant pripravi samotežne sani. To se je hitro zgodilo. Nemci so hudo ranjenega policista naložili na samotežnice, ga privezali in Ludvik ga je moral pod njihovim varstvom prepeljati po strmi poti spod v vas. Poveljniško mesto in tudi previjališče so policisti imeli v gostilni.

Tam je Ludvik doživel novo presenečenje.

Rafko, ki je po pokanju pohitel na javko, je dobil nalogo, naj se spusti navzdol in opazuje, kam

DNEVI ŠPORTNE OBUTVE

29.2.-12.3.'88

VELIKA IZBIRA
NAGRADNO ŽREBANJE
4. in 11. MARCA 1988
REZULTATI ŽREBANJ
BODO OBJAVLJENI V
GORENJSKEM GLASU

KRANJ
GREGORČIČEVA 8

AKCIJSKA PRODAJA LOPARJEV

*Dekletom in ženam
iskrene čestitke ob
prazniku!*

Elita KRANJ

Tako je, zvezanih rok, dočakal jutro v kic med krompirjem in peso.

Zjutraj so prišli spet.

"No, bandit!"

Tak pozdrav ni obeta nič dobrega.

Zunaj, pred gostilno so bili Nemci že zbrani.

Kazalo je, da bodo spet nekam odšli. Potisnil je prednje.

"Ta golobradec je bandit!" so ga predstavili.

Nekateri pogledi so ga žareče prebodli, drugi so izražali tudi čudenje, če že ne popustljivost.

Le kaj nameravajo z njim?

"Pa me ja ne mislijo ustreliti, ker je padel v hov policist?"

Zrinili so ga na cesto, in krenili so.

Pred njim sta hodila dva, za njim trije z breskavimi strelkami. Za to skupino pa dolga kolona. Hodi so in hodili. Zvezanega so gonili skozi vasi in razkazovali ljudem v strahu.

Strdenov fant je bil znan tod okoli, zato je okoli zlahka videl zaskrbljene, a tudi jezne in milovilne obraze. Čudni občutki so ga preverjali, ko so ga tako razkazovali domačinom.

Ustavili so se še ob požganem brinovškem mostu. Tu bo torej konec! Računal je, da bo tam zbranih že več takih nesrečnikov, kot je bil on, da jih bodo vsak hip začeli streljati. A ni bilo niti benega. Odločil pa se je, da se bo v takem primeru pognal v strugo, pa naj bo potem karkoli že!

Neki policist ga je spet vprašal, kje so parci, ni, on pa je samo ponovil:

"Nikoli nisem videl nobenega!"

Potem ga je ogovoril policist — Korošec:

"Če je tako, kam pa bi šel, če te spustimo?"

"Domov," je odgovoril gladko.

"Potem pa pojdi," mu je reklo — in mu razdal.

"Kaj pa to pomeni?" spet ni mogel razvozati nadnega zasuka. A policisti so se mu zdaj celo žali. Korošec je ponovil:

"No, le pojdi!"

Obrnil se je le počasi in sprva nekako lenočel hoditi nazaj po dolini. Ko pa je prišel za gremek, jo je ucvrl, kar so mu dale noge.

se nadaljuje

TV SPORED

PETEK

4. marec

- 10.00 Tednik
11.00 Mednarodna obzorja
11.40 Noč prepela, ponovitev ameriškega filma
16.10 Video strani
16.25 Mozaik, ponovitev Tednika
17.35 V znamenju dvojčkov, 1. del
17.50 Grizli Adams, 5. del ameriške nadaljevanke
18.15 Vetrnica, dokumentarna oddaja TV Novi Sad
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Knjiga
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Sever in jug, 23. del ameriške nadaljevanke
21.10 Propagandna oddaja
21.15 Zmagoslavje zahodne civilizacije, 7. oddaja dokumentarne serije
22.05 TV dnevnik
22.20 Disciplina brez milosti, angleški film
00.00 Video strani

Oddajniki II. TV mreže

- 17.10 TV dnevnik
17.30 Otoška oddaja
18.00 Znanost
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domaci ansambl: Zrelo klasje
19.30 TV dnevnik
20.00 Orfej, opera
21.45 Kratki film
22.00 Uganka v pesku, angleški film

TV Zagreb I. program

- 16.00 Dober dan
17.10 Kronika Reke
17.30 Otoška oddaja
18.00 Znanost
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domaci ansambl: Zrelo klasje
19.30 TV razstava
19.40 Številke in črke, kviz
19.50 TV koledar
19.55 Risanka
19.59 TV dnevnik
20.00 Sefi, serijski film
20.55 Kvizoteka
22.00 TV dnevnik
23.50 Kulturni magazin
BIS – nočni program, Magnum, serijski film
01.20 Poročila.

SOBOTA

5. marec

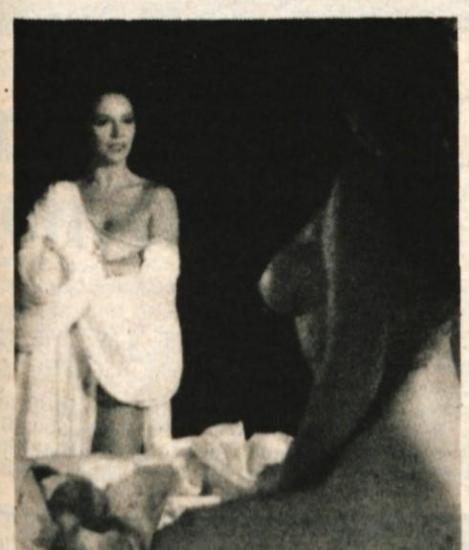
- 7.55 Video strani
8.05 Pamet je boljša kot žamet
8.10 V znamenju dvojčkov, 1. del
8.25 Zbis: srečni metulji
8.55 Zlato jabolko in devet pavin, 2. del oddaje TV Sarajevo
9.25 Cyrano de Bergerac, 2. del otoške predstave

NEDELJA

6. marec

- 9.15 Video strani
9.25 Živ žav

NDY Y KINU

Kot predpremiera prihaja v gorenjske kinematografe odličen italijanski film **Benečanka**, posnet po romanu, velikem delu italijanske literature 16. stoletja. Lotil se ga je velikan filmske umetnosti režise Mauro Bolognini. Kaj vse nam prinaša torej film? Draž in lepote Beneti, mistiko njihovih noči, vrelo ljubezen razkošnih, a tudi pohotnih gospa – vse, kar so nene sanje v hori noči nekega tujca.

Oktoperfest pa je naš domači film. Govori o Luki Benjaminu, romantičnem anti-heroju brez službe, z neizpolnjeno ljubomilom, in še celo zaradi nekih grehov brez potega lista. Pa tako si želi na Oktoperfest v München. V iskanju izhoda iz tega vsakdanega greskočica ponižanja, nevarne skrušitve, ki ga pripejajo celo v zapor. Nekaj upanja mu je danega, ko mu obljubo spet potni list... Režiser Kresija se v tem filmu drži svojega preprincanja: življenje je borba in prav moč, da to boro zdrži, je lahko neke vrste lepota tega življenja. Film je bil nagrajen z vrsto domačih nagrad.

Piramida strahu je ameriški spektakel Stevena Spielberga. Čas: leta 1870, srečanje dr. Watsona in Sherlocka Holmesa. Mlačeni ene od londonskih šol doživljajo svojo prvo kriminalistično avanturo. Raziskujejo neobičajne okoliščine, v katerih umre nekaj starih Londončanov, med njimi tudi eden njihovih profesorjev. Sledi jih pripejajo v mračni, nevarni del Londona, sedež skrivnostnega verskega kulta.

Dih smrti poje akcijski film, eden od številnih o agentu 007. Tokrat bomo v vlogi Jamesa Bonda gledali Timothyja Daltona. Zgodba se tokrat odvija na Vzhodu. V Bratislavu James Bond sodeluje pri pobegu ruskega generala Koskova na Zadnjo. Seveda ima opravka z ruskimi agenti, z dvojnimi agenti, celo k afghanistanskim upornikom. Konč - seveda srečen za celo k afghanistanskim upornikom. Konč - seveda srečen za Jamesa Bonda.

RADIO

PETEK, 4. marca:

- Prvi program
4.30–8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Radijska šola za najširšo stopnjo – 8.35 Mladina poje – 9.05 Glasbena matineja – 10.05 Rezervirano za... – 11.05 Od Janačka do Honeggerja in Ravela – 12.10 Pod domačo marello – 12.30 Kmetijski nasveti – 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti – 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba – 13.30 Od melodije do melodije – 14.05 Govorimo angleško – 14.35–15.25 Popoldanski mozaik – 15.30 Dogodki in odmevi – 15.55 Zabavna glasba – 16.00 Vrtljak želja in EP – 17.00 Studio ob 17.00 – 18.00 Minute z Veselimi planšarji – 18.15 Gremo in kino – 19.05 Radijski dnevnik – 19.25 Obvestila in zabavna glasba – 19.35 Lahko noč, otočci – 19.45 Pojemo in godemo – 20.00 Mladi mostovi – 20.30–23.00 Slovencem po sve-

tu – 23.05 Literarni nočurno – 00.05–4.30 Nočni program

SOBOTA, 5. marca:

- Prvi program
4.30–8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Pionirska šola za najširšo stopnjo – 8.35 Danes smo izbrali – 10.05 Sobotna matineja – 11.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom – 11.20 Minute za staro glaso – 11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 12.30 Kmetijski nasveti – 14.05–15.25 Popoldanski mozaik – 16.00 Vrtljak – 16.30 Števčanje republik in pokrajij – 17.00 Studio ob 17.00 – 18.30 S knjižnega trga – 19.45 Minute z ansamblom A'la carte – 20.00 Radio na obisku – 22.20 Od tod do polnoči – 23.05 Literarni nočurno – 00.05–5.00 Nočni program – glasba

NEDELJA, 6. marca:

- Prvi program
5.00–8.00 Jutranji program – glasba – 8.07 Radijska igra – 9.05 Še pomnite, tovariši? – 10.05 Nedeljska matineja –

KRAJNJA GORA

4. marca: amer. barv. srlj. PSYCHO III. ob 16., 18., 20. ur. 5. marca: prem. ang. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur., amer. barv. spekt. PIRAMIDA STRAHU ob 22. ur. 6. marca: amer. barv. glasb. komed. ELEKTRIČNE SANJE ob 10. ur., ang. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 14.30., 16.45. in 19. ur., predpred. ital. barv. erot. filma BENEČANKA ob 21.5. 7. marca: angl. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 8. marca: ang. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 9. marca: angl. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 10. marca: ang. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 11. marca: amer. barv. srlj. PSYCHO III. ob 16., 18., 20. ur. 12. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 13. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 14. marca: amer. barv. srlj. PSYCHO III. ob 16., 18., 20. ur. 15. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 16. marca: amer. barv. srlj. PSYCHO III. ob 16., 18., 20. ur. 17. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 18. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 19. marca: amer. barv. srlj. PSYCHO III. ob 16., 18., 20. ur. 20. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 21. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 22. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 23. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 24. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 25. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 26. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 27. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 28. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 29. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 30. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 31. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 32. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 33. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 34. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 35. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 36. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 37. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 38. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 39. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 40. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 41. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 42. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 43. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 44. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 45. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 46. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 47. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 48. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 49. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 50. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 51. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 52. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 53. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 54. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 55. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 56. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 57. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 58. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 59. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 60. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 61. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 62. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 63. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 64. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 65. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 66. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 67. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 68. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 69. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 70. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 71. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 72. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 73. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 74. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 75. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 76. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 77. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 78. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 17.45. in 20. ur. 79. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30. in 20. ur., Ob 18. ni kinopredstavljal. 80. marca: amer. barv. akcij. filma JAMES BOND 007 – DIH SMRTI ob 15.30., 1

Urednikova beseda

Pred osmim marcem, praznikom žensk, smo Odprte strani odprli razmišljajem o položaju žensk pri nas. Prispevki so resni pa tudi provokativni in kritični. Predvsem pa se iz njih da razbrati, da smo tako kot povsod, v besedah veliko bogatejši kot v dejanh. Zato naj bo 8. marec še vedno praznik v svojem prvotnem pomenu — to je praznik za resnično enakopravnost in boljši položaj ženske v družbi. Prav nič pa ni narobe, če je tudi nekoliko materinski dan, čeprav ni treba, da bi le na ta dan moški člani pomagali mamici pri pomivanju posode in brišanju prahu. Odveč je tudi pridiganje, da to ni dan za popivanje in veseljačenje. Praznik bo takšen, kot so ga ustvarile družbene razmere in prav nič drugačen.

Naslednje Odprte strani bomo odprli izobraževanju, predvsem bližajoči se reformi reformiranega srednjega šolstva in učnih načrtov. Želimo, da jih obogatite s svojimi razmišljajmi, prav tako pa bomo veseli odmevov na današnjo in prejšnje številke Odprtih strani.

DR. JAKA VADNAL

Žena, kje je twoja enakopravnost?

Današnji tragični trenutek jugoslovanskega samoupravnega socializma postavlja pred vsakega člana naše družbe veliko in težko odgovornost, t.j. odločitev kaj napraviti, da se bomo rešili iz družbene, moralne in gospodarske krize.

Ti, ki si "enakopravno" zaposlena kot tvoj mož, imaš še nekaj "dodatnih" obveznosti, t.j. vzgojo otrok in krmjenje domače "barke".

Za tak obseg tvoje dejavnosti imaš seveda vso "moralno" podporo od povsod: od moža, od političnih "veljakov" v tovarni, občini in republiki. Še najtesneje ti stoji ob strani naš "modri" ZIS s svojimi bistrimi ukrepi.

Ti, ki si navajena trpeti in prenašati vse tegobe tega sveta, boš prenesla tudi to. Ali boš res? In koliko časa še?

Kje so vsi, ki ti "stojijo ob strani", ko kopuješ v samopostežni trgovini in se sprehajaš "gor in dol" med policami, ter preračunavaš ali lahko kupiš "to in ono", da boš imela še dovolj denarja tudi zadnjega v mesecu?

Kje so vsi republiški "socjalarji", ki omogočajo "brezskrbno" življenje tvojih otrok s "sramotnimi" otroškimi dokladami?

Seveda ti ne morejo oprostiti tvoje "neumnosti" in "zapravljivosti", ker si kdaj pa kdaj dovoliš in si kupiš tudi zase, nekaj "ženskega".

V nečem pa si verjetno res nevedna, ali pa v humanem samoupravnem socializmu "prevzgojena", ko sprejemaš razne "socialne" dodatke in misliš, da si upravičena do njih. Ne veš pa, da ti jih dajejo samo zato, da ti jih samoupravna sisovska birokracija odvzame.

In ko o vsem tem razmišljaš v nekaj nočnih urah pred jutranjim "šihtom", ter delaš načrte za naslednji dan, si najbolj "vesela" razmišljanja, kako boš na osnovi tvojih "lepih" življenjskih izkušenj vzgojila svoje otroke, da bodo pošteni, zavedni in marljivi delavci v samoupravnem socializmu.

Veš, naši "modri" politični veljaki so prepričani, da so te tako "enakopravno" zaposlili, da nimaš časa za razmišljjanje ali obstoja še kakšna resnica razen "njihove".

Z delom so ti vendar dali vso "čast in oblast".

Torej tako, kot si boš "postlala", boš tudi "ležala".

Ali bi si želetaše kaj?

Prepričan sem draga "žena", da si boš morala pravico do enakopravnosti priboriti še enkrat. Toda tokrat imej za cilj ne samo pravico do dela, ampak in predvsem do vzgoje svojih otrok.

Odprte strani

BERNARDA PURGAR

Železni živci, da prezivijo

POLONA ŠKRINJAR

Miha

DR. MACA JOGAN

Odkriti in prikriti partiarhalizem

VLADKA JAN

Naša stolnica je lahko Cankarjev dom

JOLKA MILIČ

8. marec — praznik žena ali cvetličarn

PREDSTAVLJAMO IVA SVETINO

Pametovanje in paberkanja

DARINKA SEDEJ

VINJETE ZLATA VOLARIČ

EDO TORKAR

Moja mamica je prav taka kot vse druge mamice. Ima noge, roke, lase, nosi vse to, kar imajo tudi drugi ljudje. Vendar je vsaka mamica drugačna. Moja je močna, druga je suha kot treška, tretja ni ne debela ne suha, tretje nekaj srednjega. Četrta je spet velika, da bi lahko šla za centra v košarko. Peta je spet majhna, kot ne vem kaj. No, vsaka ima tudi svoj hob. Moja na primer počenje peciva, druga pospravljanje, tretja branje itd. Sedaj veste, kakšna je moja mama. Veste, da je močna, da ima pa, kakšna je njena zunanjost. No, to vam pa sedaj opisem. Ima lase, je velike postave, če se smeji, se ji v licih naredijo majhne jamiche.

Moja mamica

Ceste, Ko nam postreže z njim, navadno pomije še posodo. Kopalnica je vedno založena z umazanimi perilom, ki ga mora oprati.

"Mami, pomagaj mi tole rešiti!" jo prosi mlajša sestra in že se "daje" z njo. Medtem je perilo oprano. Odnesa ga v zgornje prostore, kjer ga obesi. Ko se posuši, ga mora zlikati... Koliko opravil v enem samem dnevu? Jaz pa se že upiram, če moram enkrat na teden pomiti posodo. Kadar sama pospravljam stanovanje, me pri tem delu vse boli in bi se vse opravil kmalu načelala, ona pa hišo in dom vzdržuje že mnogo let dan za dnem. Saj ima komaj čas vzeti v roke časopis, televizije pa na vse vse sploh ne gleda, saj pravi, da je to zapravljanje dragocenega časa. Če malo pomislim, ima povsem prav. Če je na TV dokumentarna oddaja, jo gleda kar stope, toda take oddaje so redke. Radia sploh ne mara, ker ima raje tišino. Zvečer vedno dela pozno v noči in ne gre nikoli spati pred enajsto. Včasih se pritožuje, da ima veliko dela in tedaj ji skušam pomagati. Če pomislim, da vse to čaka tudi mene..."

Minca Markun 8. b r. OŠ Matija Valjavec Preddvor

Delovni dan mojih prednic

11.12.1987

Vstala je ob 4.30. Pripravila je zajtrk možu, ki je odhajal na delo v železarno. Nato je hitela z opravili v hlevu, da je že do 6.00

lahko ponovno pripravila zajtrk za otroki, se usedla pred televizor, pogledala svojo priljubljeno nadaljevanje in se odpravila spati. MAMIN DELOVNI DAN. Človek si ustvarja srečo sam in je res srečen, le če jo zna dobiti z drugimi. Mislim, da so bile moje prednice v svojem življenju srečne. Prva je bila zadovoljna s svojim delovnim dnem na polju in doma. Druga je bila vesela svojega zasluga v hrupni tovarni. Delovni dan tretje, pa se lahko enakopravno kosa z delovnim dnem vsakega moškega.

11.12.1987
Vstala je ob 5.30. Pripravila je zajtrk možu, ki je odhajal na delo. Uredila se je in pred odhodom zbudila še otroka. Po polnuri vožnji s kolesom je prispevala v tekstilno tovarno. V hrupni in mrzli je stala pri stroju osem ur, da bi izpolnila določeno normo. Utrujena se je vrnila domov in hitela pripravljati kosilo. Popoldan je priganjala otroke k učenju, sama pa je vzela koš umazanega perila in ga oprala pri vodnjaku. Po večernji, ko je odpravila otroke spati, je našla malo časa zase in svoje vezenje. BABIČIN DELOVNI DAN.

11.12.2000
KAKŠEN BO MOJ DELOVNI DAN??

Nina Dolšina, 8. a r. COŠ Jesenjsko bohinjskega odreda Kranjska gora

lavke, ki razpravljajo o počitnicah na morju, v hribih... Ona svoj letni dopust porabi za sušenje krme, za delo na polju, v gozdu... V svojem tridesetletnem življenu še ni preživila počitnic na vročem morskom pesku.

Izmučena, a vendar zadovoljna, se vrne pozno popoldne domov. Komaj poje zadnjini grizljaj okusne kaše, že oče hiti na voz nalaže pripomočke za sekanje drva. Spretno vrti volan na ovinkih in predvino vozi naprej. Zadaj na vozu sedi mati, oče je ostal doma, ker ga noge ne ubogajo več. Z motorno žago je podirala zadnjo bukev, ko ji je spodrsnilo. Kot nebogljeno dete je ležala na tleh in se s težavo pobiral. "Staknila" je nekaj prask, toda hkrati je bila vesela, da se ji ni pripetilo kaj hujšega.

"Lahko bi z roko udarila po mortorni žagi ali pa si zlomila tilnik ob udarcu z glavo po kamenju!" ji je rojilo po glavi. Z materjo sta naložili hloda na voz in nad vas se je že spuščal mrak, ko sta prihitali domov. Oče je medtem že nakrmil živino, le pomolsti jo je bilo treba.

"Ko bi imela vsaj molzni stroj!" je večkat potožila. Dolgo se je mudila s tem delom, čeprav je bilo v hlevu le pet glav živine, med njimi samo dve kravi. Nakrmila je še prašiče in kasneje trudna sedla na mehko klop pri peči. Zbadalo jo je v hrbitu, bolela jo je glava. Vzela je aspirin in legla.

"Jutri bo spet vse dobro!" se je tolzila, ko je že ležala v postelji.

Trudna je zaspala, jaz pa sem premišljevala o njenem delavniku, ki verjetno ni povsem običajen.

Sonja Lombar
8. b r. OŠ Matija Valjavec Predvor

Zakaj v tovarno?

"Ura je pol petih!" naznani napovedovalka v radiu. "Zdelana" roka sosedje dvigne mehko odoje, hkrati pa z desnico že išče copate. Kot vsako jutro se skrbno oblec, toda liči se ne. Rada se lepo oblači, da bi skrila svoje "zdelane" roke, nagubani obraz, obvezane noge pred sodelavkami, ki jo "gnjavijo", češ kaj dela v tovarni, ko ima doma kmetijo. Toda ona misli drugače. Kmetija ji nalaga precej dela, toda zaslužka je malo. Z ocetovo majhno pokojino se vendar ne morejo preživljati ona, mati in oče. V tovarni dobi vsak mesec osebni dohodek, ki zadošča za nakup hrane, oblike in obutve. Kot vedno zadnje minute steče na avtobus. V tovarni dela po svojih močeh in včasih opazuje sode-

Njen delovni dan

Vstane zgodaj in odhiti na delo. Vrne se ob treh ali pozneje. Na hitro si mora izmisli, kaj nam bo skuhal za kosilo ter zopet

DARINKA SEDEJ

BERNARDA PURGAR, ENA NAJBOLJŠIH PLETILJ RADOVLJIŠKE ALMIRE:

Železni živci, da preživiš

Bernarda Purgar je v radovljiski Almire že sedemnajst let, dela v treh izmenah, vedno tudi ponoči. "Najbolj mi je žal, da sem pletilja, saj nikoli ne bom mogla drugam. Ostati bom morala v tej slabo plačani in delovno naporni tekstilni industriji. Hvala lepa za enakopravnost, zanje nimamo nobenih možnosti."

8. marec – dan žena

Po naši stari navadi bomo spet privlekli na dan osmomarčevske parole, kupovali rdeče nageljne in praktična gospodinjska darila ter delične darilne bone za nakup v bližnji špecerji, pisali šolske spise Moja mamica, ki jo imam najraje, pripravljali puhle in odvratne govorice dragim "tovarišcam in sodelavkam"... Da zadeva ne bi izgubila svoje politične vsebine, bodo po občini pripravili slabo obiskane in neodmevne okrogle mize in pogovore o "družbenoekonomskem, položaju današnje žene in delavke", priložnostna srečanja nekdajnih in sedanjih aktivistk, ki s tem želijo vse dobro in boljše, vendar bo tako kot vedno vse skupaj izzvenelo v praznih neodzivnih samogovorih in monologih. Današnje "delovne žene in občanke" dan žena ne zanima, celo več: ne mara ga. Današnja delavka, žena in mati se obrača stran, če le sliši deklaraturne, puhle fraze o njeni enakopravnosti, kajti dejansko nikoli ni bila in tudi danes ni enakopravna. Vedno bolj pičle materialne možnosti družine ob nezadostnem razvoju družbenih dejavnosti jo včasih silijo na rob obupa, tako, da si ne more kaj, da ne bi resno zavzdihnila kot 37-letna Bernarda Purgar iz Almire: "Saj moraš imeti dobre živce, da ne znoriš."

S trebuhom za kruhom

● Bernarda, od kod ste doma? "Rodila sem se v številni družini – sedem otrok – v Veržetu bližu Ljutomeru. Ko mi je bilo petnajst let, smo kaj vsem odkod dobili neki oglas, da zasebna pletilja iz Bohinja išče delavko. Sedem sem na vlak in za vedno odšla, kajti doma tedaj ni in ni bilo dela."

● Bilo vam je komaj petnajst let. Je bilo težko?

"Zelo, zelo mi je bilo težko, hudo. A v Bohinju sem se potem izučila za pletiljo."

POLONA ŠKRINJAR

Miha

Zbudila se je, še preden je zazvonila budilka. Zunaj je bila še trda tema, komaj pred dobro uro je zašel mesec. V sobi je bilo mraz. Stresla se je, vsa, ko je dvignila roki izpod odeje. Z desnice je obtipala lučko na omariči in pritisnila na stikalo. Soba se je zalesketala v motnih luči, po steni so zamigotale sence.

Pomela si je oči in se obrnila na levo stran postelje. Miha je še spal. Rdeča lička so se mu napihovala v brezkrbo dihanje, drobni ročiči sta gledali izpod razbrskanih rjuh. Pomodreli od mraza.

"Morala bi kuriti v sobi!" je zašeptala. "Zaradi otroka." Pa ji je denarja za drva že kdaj zmanjkal. Pobrale so ga druge, še potrebnejše reči.

"Malo ga bom še pustila," je posmisnila, ko ga je gledala. "Pristavila bom mleko in mu pripravila obleko. Ura je šele četrtna na pet..."

Vstala je, navlekla nase obleko in se opotekla v kuhinjo. Bila je utrujena. Čeprav je bilo šele jučer! Zdelala jo je nočna izmena v kateri je delala že peto leto, zdelala jo je otrok, ta je zanjo, štiridesetletno, prišel na svet vsaj deset let prepozno.

Saj ne, da bi ga ne marala! Le tako utrujena je bila iz dneva v dan od njegovega čebeljanja, tekanja sem in tja in nenehnega prebujanja v nočeh, ko bi rada spala. Kadar je delala ponoči, je

● In potem zaposlila v radovljiski Almire.

"V Almri delam sedemnajst let. Tu sem spoznala moža, ki je prišel v Radovljico iz Cerknega na Primorskem. Dobila sva dvosobno stanovanje, imava dva otroka, Roberta in Matejo in živimo, kakor pač živimo."

Pomagamo še staršem

● Bernarda, koliko zasluzite in kako delate?

"Vseh sedemnajst let delam na tri izmenje, tudi ponoči, za pličnim strojem, stojim. Zadnji mesec sem zasluzila okoli 35 starih milijonov, mož tudi toliko."

● Vam, štiričlanski družini, pri 70 milijonih kaj ostane?

"Ne norčuje se! Otroka odraščata, potrebujeta vedno več, sin se bo sel učit za kovinarja na Jesenice. Skrbim, da nista lačna, da sta vsaj dostojno oblečena, sadje je že razkošje; dopust preživimo v tovarniški prikolicici, gremo kdaj v hribe in – to je vse."

● Vam vsaj starši, doma iz podeželja, kaj pomagajo?

"Lepo vas prosim: oče ima 12 starih milijonov penzije in z manjo zelo težko živita. Kadar jih obiščemo, jima vedno kaj prinesemo..."

Družba ni poštena

● Sedemnajst let delate tudi ponoči. Kakšen je nočni "ših?"

"Nikoli se ne naspis, to je najhujje. A rade delamo ponoči, saj zasluzimo nekaj milijonov več. Ne kaj se pa le pozna."

● "Ste v življenju kdaj sploh zasluzili toliko, da ste si, denimo, kaj več privoščili?

"Nikoli! In nikoli nisem imela velikih želja. Zdaj mi je najbolj hudo, ker otrokom ne morem dati tistega, kar bi rada. Na tem svetu mi je od vsega najbolj žal, da sem pletilja. Tako nikamor ne morem, za vekomaj moram

ostati v tekstilni industriji, ki je že leta in leta najslabše plačana."

● Kaj si mislite o tistih, ki imajo veliko več, živijo veliko udobneje in še nikoli niso delali na normo, podnevi in ponoči?

"V tej družbi že dolgo ni nobene pravičnosti, še vedno izkorisčamo človeka, da ga bolj ne moremo. Ta sistem ni pošten, mnogočat je pokvarjen, toliko, da o tem sploh nima smisla več izgubljati besed."

To ni nobeno življenje!

● Potem se ne moreva meniti o enakopravnosti, o položaju ženske v družbi?

"Bežite no! S pletiljo v tekstilni industriji bi se vi o tem pogovarjali? Z manjo ali sodelavkami, ki vsak dan tuhtamo le o tem, kako nahraniti in obleciti družino? Ne, hvala lepa za vsakršno enakopravnost zanje nimamo niti najmanjše možnosti."

● A bi se kljub temu splačalo zanjo boriti.

"Vidim, da sploh ne razumete. Na kraj pameti mi ne pade, da bi sploh kaj poslušala našo politiko. Če greš s petnajstimi leti s trebuhom za kruhom in si po sedemnajstih letih trdega dela domala tam, kjer si bil, vsaj meni ne bo nihče pravil lepih besed o napredku emancipaciji in tako dalje."

● In 8. marec – dan žena?

"Skrajno banalna stvar, ki je ne maram. Je pa naključje, da se je 8. marca rodil sin in zato je 8. marec naš družinski praznik."

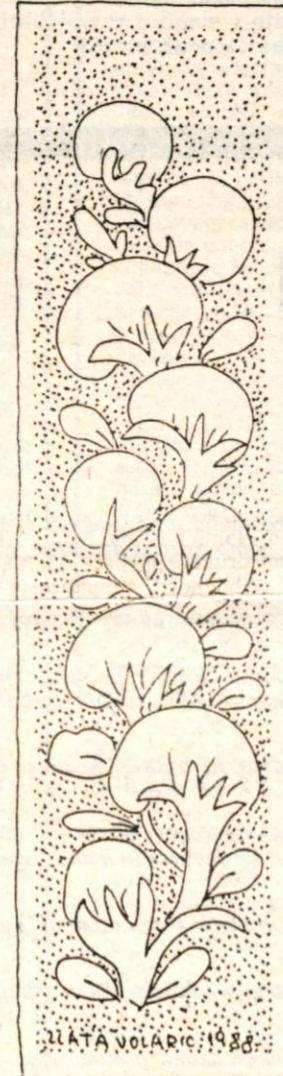
● Bernarda, lahko zapišem, da so vas v Almri izbrali zato, ker ste ena najboljših, najbolj pridržnih pletilj?

"Lahko... Kakor hčete. Lahko rečem samo to, da moramo imeti delavke v tekstilni industriji železne živce, da ob takih plačah lahko sploh preživimo svoje družine. Nemalokrat ti je, da bi znotrel – in to, verjemite, ni nobeno življenje..."

PETRA ŠKOFIC

Mati ali ljubica?

Materinstvo je namen ženinega bivanja, njen poklic, njen radost in njena rešitev. (Daudet) Žena, ki ne joče, to je vodnjak, ki ničemur ne služi. (Cela) V višjem smislu besede je življenje moža slava, življenje ženske pa ljubezen. (Balzac)

poslanstvo) ve, da so ženske emancipacijo že zdavnaj doseglo, da jo je prinesla socialistična revolucija in da o superiornosti moških ne moremo (in ne smemo) več govoriti. Kaj se dogaja v intimni družinski sferi pa naša Ženska tako ali tako ne govori rada, ker misli, da je to samo njenja stvar. To, naj bo dobro ali slabo, torej obdrži zase.

Ce je naša samoupravna mati zadovoljna, o čem torej pisati? Poskušajmo podreti iluzijo o emancipirani, požrtvovalni materi skozi nekaj primerov. Izhodišče je mišljene nekaterih žensk (tudi moje), da moški dominira nad žensko v več pogledih.

Poglejmo najprej v sveto pismo, ki pravi: Bog je najprej ustvaril človeka, sele nato njegovo pomočnico – torej žensko. Le-ta je nastala iz človekovega rebra in je torej brez človeka (moškega) ne bi bilo. Ko sta Adam in Eva v raju grešila, je Bog rekel Evi: »Prav mnogo ti bom dal težav pri twoji nosečnosti; v bolečinah boš rodila otroke in vendar boš po svojem možu hrepnela, on pa bo tebi go-spodoval.«

Ce naredimo velik pre-skok, se lahko ustavimo pri ženski v našem filmu. Dve poziciji ima ženska v filmu: lahko je mila, pokorna, skoraj neopazna ženska v senci velikega moža (Heretik), lahko je dobra mati in požrtvovalna borka, kjer kolikoli je, v vojski ali na polju (Boj na požiralniku, Pustota itd.), če ne to pa vlačuga, kar pa je že negativna vloga. Igralke večkrat pravijo, da vlog zanje je »etično ni. Rezervirane so za moške – za kralje, partizane, predsednike ali diktatorje. Ženske vendar niso ustvarjalne zgodovine. Da pridejo v nek roman, morajo biti ali ljubice ali posebljene dobre. Ženske umirajo v blatu dela, žrtvovanjih za otroke in na porodih. Ce vsega tega ni, ženska ni prava.

Le kaj porečete, drage bralke, na to, da se ženska odloči, da ne bo imela otrok, da ne bo reproducirski aparat, da menjava moške (s tako kot moški ženske), da si dela kariero in vse usmerja v to? Berem vam misli: to je ženska brez materinskih čustev,

egoistična, celo kurba. Normalno je, da moški počne prav to.

Tudi v spolnosti ima ženska podrejeno vlogo. Predaja se moškemu, ob tem, da ni nujno, da tudi uživa in torej doživlja orgazem. Tisti, ki »po pravilu« občuti slast orgazma, je moški, saj končno tudi za to ima žensko. Ženska potlačuje, saj vendarle ve, da je ustvarjena za višje poslanstvo – poslanstvo ženskosti, z vsemi »ugodnostmi« vred. In ce se obrnemo k ljudskemu mišljenuju: masturbacija je greh, vendarle pa fantom dopuščamo to dejanje, dekle-ton pa ne (oziroma o tem ne govorimo). Prav tako je s homoseksualnostjo, kjer govorimo večinoma samo o moški, ki je tudi bolje organizirana, manj pa o ženski. Nadaljevali bi lahko tudi s tem, zakaj gre moški lahko sam npr. v gostilno, ženska pa ne oziroma zakaj ni ženska tista (ker ni dostojno?), ki bi moškemu rekla: »Všeč si mi pojdi z mano v postelijo.«

Ženska čutnost in skrbnost ustvarja tudi ženske poklice. Kaj drugega bo kot medicinska sestra, socialna delavka, psihologinja ali kuharica. Ce je novinarska, bo pa tako delal pri Jani ali Naši ženi.

Dejstvo je, da smo moški in ženske različni, da imamo različno biološko zasnovo. Dejstvo pa je tudi, da je največ različnost – podrejnost in nadrejenost – rezultat družbenih odnosov in na-vad, večkrat tudi stereotipov. In za spremembu le-teh gre. Svojo visoko razvito enakopravnost največkrat ponazarjam s hvaljenjem o visokem odstotku zaposlenih žensk, pa čeprav spregledamo, da jih v to prisiljujejo nizke plače, da v povprečju ženske delajo na slabših delovnih mestih, da zaslužijo manj od moških, ob tem pa še vedno skrboj za otroke in moža. To je torej njihova vloga.

Cenjene bralke, vidite, za to farce imenovane dan žena ne potrebujemo. Sicer pa ste verjetno že utrijene, pa še ne upate si priznati, da kaj od napisanega tudi drži. Naj vas vzradosti dejstvo, da smo dobili žensko kandidatko za funkcijo predsednika republike in da povrh vsega ponuja še zelo demokratičen program. Ve se, za koga bomo volile!

mrdelo. Kuhinjo je kar naenkrat napolnil dim...

»Še to! Še to!« je zakričala in stekla tja.

»Mleko bi rad! Daj mi mleko, je poskočil mali, ko je zagledal lonček v njenih rokah.

»Čakaj, dala ga bom pod vodo,« je rekla in se vrtele okrog umivalnika. Spustila je mrzlo vodo kar v mleko in ga nazadnje po-tisnila malemu pod nos.

»Na, pi! Pa hitro...«

Ura je bila pol šestih. Še deset minut do odhoda avtobusa. Toda pa je stal v dolini.

»Au! Peče me!«

Miha je naredil požirek, se kremljil in odrnil njen roko. Precej sta polila.

»Ne tako z mlekom!« se je zadrla in ga krenila po roki. »Težko ga kupiva!«

Mihu to ni bilo mar. Obrisal si je mokro roko ob hlačnice in zamrhal.

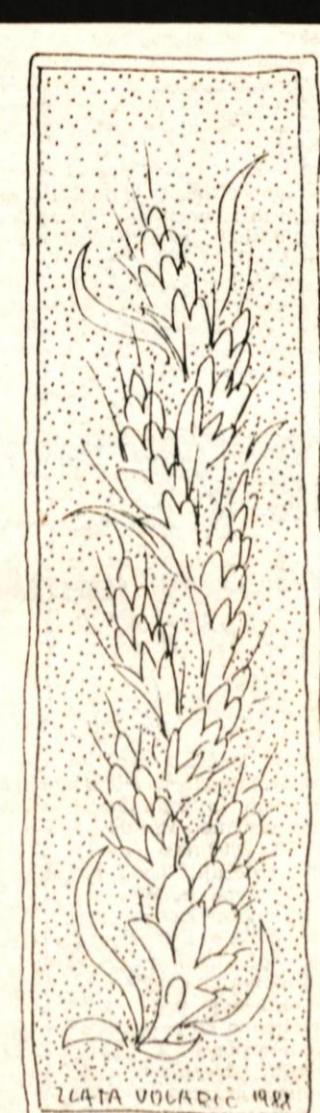
»Nesi me!«

Dvignila je otroka v naročje in se spustila v dolino. Nad Stržcem je že bodla skozi oblake zarjava. Tanka, krvava. Iz snežnjakov ob Savi so izginjali sence Sava med njimi se je letsketa mrlza. Ledena.

Otrok se je še bolj stisnil k njej. »Mama, kajne, da je jutri sobota?« je šepnil. »Jutri bova do ma...«

»Doma bova, Miha. Seveda bova!« mu je odgovorila. Tako, kot že včeraj in predvčerjajščim. Vsak dan. Ena in isto. Miha je bil še premajhen, da bi prešel po vrsti dneve v tednu. Bila je še sreda.

Utihnil je in se ves naslonil na stopila v avtobus, je že spal...

sla v kuhinjo. Otrok se je z vso silo uprl v ramena in zavezal še glasne. Razdražena ga je potlačila na divan zraven njegovih cunji in stekla k štedilniku. Potisnila je lonček z mlekom na majhen kuhalnik in se spet obrnila k njemu.

Napravila se bova. Nehaj se cmenti, je stiskala skozi zobe in vleklila z otroka pižamo.

Miha je stisnil usta v šobo, zahlapil in zacepetal z nogami.

Neee... Nočem ven! Ne maram v vrtec! Ne zdaj...

Kaj pa še! Ne maram, a? Kam pa naj te dam, otrok neumni! Je govorila bolj sebi kot njemu in ga z vso silo potiskala na divan. Da bi sedel. Da bi se umiril in se že nehal dreti.

Ura je šla neusmiljeno naprej. Š

Naša stolnica je lahko Cankarjev dom

(Neautorizirana razprava ravnateljice škofjeloške družboslovne srednje šole Vladke Jan na seji MS ZKS, na kateri so govorili o idejnopolitičnem usposabljanju).

Kar zadeva vsebino izobraževanja mislim, da smo nekatera področja popolnoma zanemarili. V te prazne prostore se nam vsi ljujejo drugi. Tako zanemarjeno je npr. »žensko vprašanje«. Poročeno na rob, prav kmalu po vojni, v kateri so bile ženske polno udeležene, smo se zavedali še tekrat, ko so bile ženske skoraj docela izrinjene iz skupščinskih dvoran, ko so jim dovoljevali, da smejo delati, ne pa tudi upravljati. Takrat je bilo v republiški skupščini le 3 odstotke žensk. Društva žensk, konference za družbeno aktivnost žensk so zasele opozarjati na nevzdržno stanje. Da bi spoštovali ideje, da žensko vprašanje ni »posebno« vprašanje, ampak da je splošno, družbeno vprašanje, smo konference za družbeno aktivnost žensk preimenovali v svete za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk. Le v kmetijskih zadrgah so ostala še posebna »ženska« telesa, aktivi kmečkih žensk, ki pa kmetski – zadružnic ne spodbujajo le h kuhinj, privabljaju turistov, ampak se v njih kmetice tudi politično izobražujejo. Tudi na tem področju moramo imeti politično osveščeno žensko, ki kot kmetijska proizvajalka vse bolj prevzema krmilo v svoje roke... Ob vse večjem praznenju kmetijskega prostora je še kako važno, kako usposobljen je tisti, ki je ali bo obstal.

Generacija mladih žensk, tako izhaja iz dejavnosti mladinskega kluba Lilit, nam, ker zadeva na pozna, očita ukinitve organizacije AFŽ, ki se je po ukinitvi vplela v dejavnost socialistične zveze, da bi odgovornost za socialno in otroke prevzeli vsi moški in ženske. Mlade izobraženke pa, ker so vprašanja, ki veljajo za »ženskarski v naši družbi zanemarjena, tako v SZDL, ZK in sindikatih, izpostavljajo z ustavovitvijo kluba Lilit bolj na ekcesna feministična stališča, čeprav ni malo tudi resnih, resničnih družbenih problemov, ki zadevajo ženske.

Še posebej v času, ko bomo zares prisiljeni, in prav je tako, prestrukturirati gospodarstvo, ko bomo pred množico nezaposlenih, se bodo spet rodili »novi ideologi«, ki bodo želeli ženske vrnilti k domačemu ognjišču, k otrokom. Pripraviti se moramo na spopad, ko bodo spet zaživeli gesla, naj dobi boljši kos kruha raje moški.

Kaže, da tovrstna vprašanja resnično zanemarjam...

Naj se vrнем še k populariziranju idejnopolitičnega izobraževanja. Tako kot nam živijo oblike »okroglih miz« npr. v Cankarjevem domu, ŠKUC, objavlja Družina v vsaki svoji številki vabilo k predavanjem, duhovnim vajam v svojih samostanah, bož

jih potek, na teoloških fakultetah v večjih in manjših slovenskih stališčih. Izobraževalne oblike, ločene po starosti, po zakonskem stanu, po izobrazbenem nivoju (srednješolska mladina, študenti itd.) vodijo doktorji znanosti, zdravniki, filozofi, psihologi, najboljši strokovnjaki in retoriki, privabljajo pa teiste in ateiste. Morda bi lahko pri tem dobili idejo o ciklih predavanj v večjih centrih: Maribor, Ljubljani, Celju itd. Naša stolnica je lahko Cankarjev dom, kamor lahko, komunisti, vabimo tudi drugače misleče, morda pa v prihodnosti simpatizerje ali člane ZK.

Potrebo je čutiti po diskusijskih študijskih večerih, srečanjih, kar razovede tudi velika odmewnost t. i. kontaktnih radijskih in televizijskih oddaj, telefoniskih vprašanj v pism poslušalcev. Tudi te okrogle mize, javne tribune in podobno, so oblike družbeno oz. idejnopolitičnega izobraževanja, v času premogač avdiovizualnih medijev nepoštevljiva.

Naj v zvezi s tem omenim še dostopnost do tovrstnega gradiva, npr. do kaset in videokaset, filmov in drugih posnetkov kvalitetnih radijskih in televizijskih oddaj in filmov, ki bi morale biti na posodo v medioteki, služili pa bi političnim šolam, seminarjem, pouku in osnovnih, srednjih in drugih šolah. Spet: zabavno-

glasbena produkcija živi in se razvija, film o Engelsovem ali Marxovem življenju in delu pa nam ni dostopen. Podpiram zato tudi notico v naših stališčih o opremljanju študijskih središč z avdiovizualnimi sredstvi, zlasti pa s programom zanje.

Naj opozorim na vsebinsko prazen prostor, ki ga komunisti vse preveč prepustimo drugim. To je področje človekovega intimnega življenja, problemov odnosov med spoloma, področje šole za življenje ali življenja v družini. Na vsaki farmi cerkvi nas vabijo letaki k oblikam predzakonskega svetovanja, k duhovnim vajam za žene in dekleta, ali pa može in fante. Kako nam živijo pri centrih za socialno delo te oblike? Kdo so predavatelji? Kakšno vsebino posredujemo mladim? Kako je s spolno vzgojo v šoli? Pred kratkim sem imela v rokah gradivo, namenjeno srečanju srednješolcev v Slovenj Gradcu. Grozljiva je podoba, ki jo kaže posredovana analiza mnenske raziskave na naravoslovno-matematični šoli v Mariboru o ozaveščenosti mladih o AIDS-u. Mladi bodoči izobraženci se opredelitevijo za represijo, za javno stigmatiziranje bolnikov, za hiranje bolnikov v azilih, za skoraj rasistične in fašistoidne metode... Kako urediščujemo pravico o svobodnem odločanju o rojevanju želenih otrok, pravico do prekinitev nosečnosti itd? Poznam stiske mladostnic, ki so deležne krutega obračunavanja zdravstvenih delavcev, ki te prav

vice ne priznavajo in omejujejo tudi dostopnost do kontracepcijskih sredstev.

Prav slednje me že bolj potruje v misli, da bi morali na specjalno zaokroženih oblikah izobraževanja za zdravstvene in prosvetne delavce spregovoriti tudi o političnih in moralnih izhodiščih za urejanje te sfere življenja, o kateri so na Vzhodu in Zahodu že zelo različni pogledi (referendumi v Italiji, Španiji, omejitveni ukrepi in nadzor v Romuniji itd.). Pri nas večkrat mahamo s Hipokratovo prisego, edino, za vsa zgodovinska obdobja vsezvezljivo, ki pa je bila, tega se moramo zavedati, sprejeti v sužnjelastniški dobi...

Podpiram v stališčih zabeleženo skrb in podporo, moralno in materialno, za poprestitev in aktualizacijo pouka STM pri pouku na srednjih šolah. Mladina, željena takih poprestitev, se npr. pri nas, v Srednji družboslovni šoli v Škofji Loki zbira kar vsako sredo zvečer na seminarju o psihoanalizi. Freud in Lacan, Žižek in Dolar jih zanimajo. Pa še po marsičem bi člani družboslovne krožka segli, če bi imeli na šoli predavanja ali denar zanje. Ob krizi idejnopolitičnega izobraževanja se moramo kritično vprašati, kakšen je strokovni nivo naših poslušalcev, koliko slušateljev je sploh družbeno opisemjenih. Še danes se otepamo s kar preveč antiintelektualističnim odnosom do predavateljev, do družboslovcev, ki veljajo za premaknjence, ki uporabljajo

preveč tujk. O matematikih, ki uporabljajo strokovne izraze, ki jih moraš znati, če hočeš kaj razumeti, menimo drugače.

O idejnopolitičnem izobraževanju govorimo tudi, ko razpravljamo o sprejemu v ZK. Mislim, da je neustrezno, da s kratko tečajno obliko še vabimo mlade v ZK. Za isto pa bi morali predlagati delovne, v vseh oblikah dela preverjene učence, delavce, ki so se teoretično že kali v kaki od prejšnjih oblik idejnopolitičnega izobraževanja, v samoupravnem življenju šole, tovarne. Mladi so radikalni, raje bi podprli, ne pa tudi gradili. Laže je napisati: »Dol z gnilim sistemom šolanja!«, kot ga menjati, se z njim spopadati pri pouku, v oddelčni skupnosti, skupaj z učitelji na pedagoški konferenci, na mladinski volilno-programski konferenci, ob spremembi zakona o usmerjenem izobraževanju; za to pa je treba znati politično delati.

Če kje, potem rabimo politične delavce in ideologe pri delu z mladimi. Nikar ne mislimo, da živimo le z ljudmi in med ljudmi, ki so vneči za socializem. Ali niso zrasli stanovanjski gradovi tudi z grabežem, špekulacijami itd.? Tudi v šolah se srečujemo z istimi problemi kot v širši družbi. Če hocemo imeti škarje in platno v svojih rokah, si bomo moralni prizadevati, da bomo družbene spremembe dosegali s spremembami zakonov, spretetih v delegatskih skupščinah, ne pa z ana-hijo...

DR. MACA JOGAN

Odkriti in prikriti patriarhalizem

Počutim se nekoliko nelagodno, ker po eni strani pristajam na to, da nekaj povem ob 8. marcu, nekaj, kar bi moralo biti vsakdanje prisotno, po drugi strani pa, ker je toliko vprašanj, ki bi zahtevala resno presojo, da se je izredno težko odločiti za predmet razmišljanja. Povrh vsega je zelo omejen prostor. Kljub vsemu bom izrazila nekaj misli, ki bi utegnile še koga spodbuditi k nadaljnemu razmišljjanju.

Začela bom čisto vsakdanje in z izkušnjami, ki jih ima večina ljudi. Ko zvečer gledam TV dnevnik, vedno znova spoznam, kako je odločanje o našem vsakdanjem življenju veliko bolj v rokah moških kot žensk. Samo pa sebi to še ne bi bilo tako hudo, če ne bi šlo ob tem tudi za to, da takšna sestava omogoča tudi odstojeno odločanje in da je bolj odprtja do nekaterih posebnih (visokopolitičnih) zadev, kot pa do tistih, ki jih večina čuti kot vprašanje.

Večkrat si ob tem tudi mislim: če bi ti tovarisi (bolje bi bilo reči: gospodje) tu moralni sami skrbeti za vse svoje eksistenčne probleme, če bi jih – denimo – čakal bolan družinski član, za katerega bodo morali poskrbeti sami, če bi morali sodelovati pri čiščenju stanovanja, pogovorju z otrokom, itd., potem gotovo ne bi vlekli jalovih sej v nedogled, pač pa bi se hitro pogovorili, sklenili, potem pa delali, tako svoje poklicno delo kot vse druge, kar je nujno potrebno, da lahko splet živijo. Pa smo pri jedru vprašanja, ki se vleče skozi dolgo zgodovino in ki se glasi: kdo opravlja večino (ali vsa) teh vsakdanjih nujnih opravil? Odgovori na te posebej pisati, saj ga poznamo na izust: ženske, to je nekako njihovo "naravno" opravilo.

Zdi se, da je takšna predstava še precej močno navzoča v zavesti tistih, ki nam krojijo vsakdanje življene. To se je zlasti začelo močne kazati v času družbenih križev, ki se skušajo reševati in se končno tudi že rešuje na račun še večje obremenjenosti žensk in to v več ozirih: po eni strani z večjimi obremenitvami družin z nekatiterimi dejavnostmi, ki bi sicer preveč "obremenjevale" že tako pičla sredstva za družbenne dejavnosti, po drugi strani z povečevanjem obremenitve ženskih kolektivov (zlasti tekstilnih) in končno z nedvoumno politiko zaostajanja skupne porabe.

Na prvi pogled to zadnje nima niti skupnega s položajem žensk, vendar je stanje takšno, da se lahko kaj hitro odkrije povezanost. Večina zaposlenih v teh dejavnostih so ženske in ker so (znan) ženske bolj potrebljive in ker so bolj atraktivne in ker težje dobijo zaposlitev, bodo že potreple. Na večini vodilnih delovnih mest in na stro-

ci in povečevanje obsega družinske nege. Glede na sedanjo prevladujočo delitev dela v družini, se ta racionalizacija kaže v povečanju obsegu dopustov za nego bolnega družinskega člena; te dopuste pa izrabljajo večinoma ženske, s čimer potem kratkoročno in dolgoročno slabšajo razmere za svoje poklicno delovanje, s tem se povečuje njihova pripravljenost za sprejem kakšnegakoli dela (da je le zaposlitve, ker je po eni strani ekonomska nuja, pa drugi pa tudi zahteva žensk, da so samostojne), s čimer se spet povečujejo možnosti segregacije, itd. Skratka, racionalizacija se uresničuje v glavnem na škodo žensk, s čimer se podaljšujejo ugodne okoliščine za to, da se bo lahko še naprej odločalo o večini zadev vsakdanja življenga brez zadostnega upoštevanja interesov tistih, ki so pri tem najbolj prizadeti/te.

Razmišljanjem o tem, ali imamo jasno politiko o družini (in tem povezano depatriarhalizacijo), ali ne, bi lahko dodali, da obstajata prej dve politiki in le ne ena. Ena ostaja bolj v ozadju, njeni praktični učinci se kažejo večkrat v praksi kot tujek. Če bi bili dejansko delujoči cilji tudi nedvomno izraženi, bi bila neskladnost s sicer razglasanimi občimi cilji in bi verjetno prej ali slej prišlo do preseje ustreznosti. Sedanje prikrito patriarhalno krojenje vsakdanja pa nekako shaja z razglasenimi cilji o enakopravnosti med spoloma; razmik med njimi in praksu se vedno lahko opravičujejo s kriznimi razmerami. Torej gre za to, da bi bilo treba načelo enakih možnosti življenga in dela za oba spola bolj kot doslej umestiti v vsa področja življenga in odločanja (odpravljati struktorno neenakost) in tako ustvarjati zadostne pogoje, da bi bogateže zaživeli. Bogateže in kakovostenje življenga pa ne pomeni le zmanjševanje neenakomerne obremenitve ljudi po spolu in socialnem položaju, temveč tudi nujno drugačen odnos do okolja, do dela in do vsebine dela. To samo omenjam, ne spušcam se pa naprej v to problematiko, čeprav je ustrezna razrešitev tega podlaga za vse drugo – vendar ne s potoškanjem ženske razsežnosti (in kar je z njo povezano – temveč z ohranjanjem ženske razsežnosti) in osrednjem na to vprašanje.

8. marec – praznik žena ali... cvetličarn

Ze spet 8. marec. Kot zmerom že vrsto let. Z obveznim šopkom rdečih kuštroglavih nagičev na slabotnih stebelcih in še bolj obveznimi, pravzaprav neobveznimi, obljubami. Moja čustva bi morala biti himnična, pa niso, kdake zakaj. Da se razvedrim, berem v Naši ženi, kaj menijo moški na vodilnih položajih o enakopravnosti žensk v poklicu in družbi. In seveda spotoma – da ne pridev iz prakse – premisljam.

Anketirani moški na vodilnih položajih so se letos takole izjavili: "Družba bi morala napraviti več." Zaradi dolodenih družbenoekonomskega dejstva ženska še v celoti dejansko enakopravnost žensk (sic!)..., moramo neizbežno hitreje ustvariti razmere, ki bodo omogočile večje ženske v poklicu... "Spriče čedalje večjega pomanjkanja za delo sposobnih ljudi (sic!)..., moramo neizbežno hitreje ustvariti razmere, ki bodo omogočile večje ženske v poklicu..." "Bistvo enakopravnosti žensk bi bilo po mojem v ustvarjenih možnostih, da si pridobjo enako izobrazbo kot moški, da se lahko neomejeno posvetijo poklicnemu delu in aktivno sodelujejo v vsem družbenem dogajanju. Žal so to, marsikod še, bolj pravice kot resničnost." "Enakopravnost žensk naj bi se manifestirala v tem, da bi ženske enakopravno ustvarjale in tudi enakopravno ustvarjale v delu." "Lahko trdimo, da tudi družbeno delo in uveljavljanje v družbi žensko pritegne, vendar preobremenjenost ne daje dovolj možnosti za družbeno – politično angažiranje."

ranost." "Poleg tega je treba omogočiti, da tudi ženske zasejo ustrezna mesta, ker so nekatera še vedno pridržana samo za moške, etudi jih lahko ženske z vso odgovornostjo v redu opravljajo včasih še bolje in slednje kot moški." "Družbenega pomoč pri razbremenjanju ženske, vsakodnevni skrbi in bremen je pomanjkljiva in nezadostna." "Na področju enakopravnosti žensk smo sicer v našem družbenem razvoju že precej dosegli, vendar še vedno premo. Odprtih je že cela vrsta vprašanj, ki bi jih moralala naša družba reševati tako, da bi lahko govorili o čimvečji enakopravnosti žensk." "Sodim pa, da je prav kričeč pojav nočno delo žensk v tako velikem obsegu. To vprašanje bi precej hitreje reševati, če bi prizadevalo moške." Itd., itd...

Tako torej.

Enakopravnost žensk je še vedno v pretežni meri stvar jutrišnjega dne. Ne? No, pa pojutrišnjega. Tudi ne? Skratka, stvar bližnje – – še spet prehitova naravni potek evolucije in dogodkov? – ali pa daljne (najbrž daljne) bodočnosti. Nekaj, kar si bomo pač morale še priboriti. V ustavi SFRJ naj le piše, da so občani enaki v pravicah in dolžnostih, ne glede na razlike v spolu. Utopicje navsezadnjem pomaga živeti. In tu pa tam se katera tudi uresniči. Morebiti – kvadro – leta 2000 naši moški na vodilnih položajih bodo na anketi Naše žene odgovarjali takole: "Enakopravnost žensk se izraža v tem, da so ustvarjeni vsi pogoji... objektivni in subjektivni... objektivni in subjektivni... kajti le tako se je ženska lahko polno uveljavila na delovnem in družbenem področju." Zaradi dolodenih družbenoekonomskega dejstva je ženska v celoti in dejansko enakopravna član naše družbe." "Vsem občanom, ženskega in moškega spola je naša družba ustvarila in zagotovila." "Tudi ženske zasedajo ustrezna

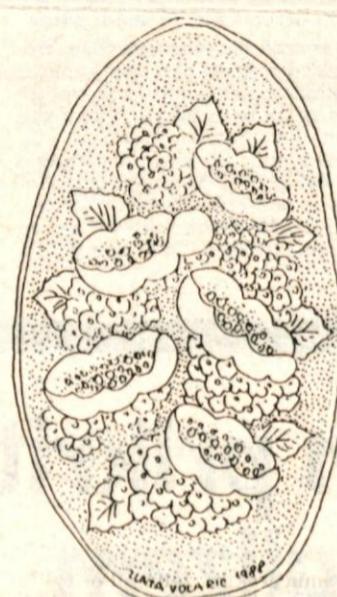
mesta, ki so bila nekoč pridržana samo za moške in jih opravljajo z vso odgovornostjo" "Ne samo zato, ker primanjkuje za delo sposobnih ljudi, pač pa ker je ženska enakopravna moškemu, smo ustvarili razmere, ki omogočajo enako zaposlovanje tako žensk kot moških." "Naša družba je že zdavnaj razbremeni ženske vsakodnevne skrbi in bremen." "Enakopravnost žensk se manifestira v tem, da ženske enakopravno ustvarjajo in tudi enakopravno odločajo o ustvarjenju delu. Pogoji, v katerih danes ženske ustvarjajo so taki, da so v stanju enakopravno ustvarjati v sodelovanju pri čiščenju stanovanja, pogovoru z otrokom, itd., potem gotovo ne bi vlekli jal

Predstavljamo Prešernovega nagrajenca

Pesnik Ivo Svetina, ki je mladost preživel v Kranju, je letos prejel nagrado Prešernovega sklada za zbirko Peti rokopisi. Predstavljamo nekaj njegovih »rokopisov« iz nagrajene zbirke.

Prvi literarni poskusi danes detinštvo desetletnega pesnika, dramatika in publicista Iva Svetine segajo že dober dve desetletji nazaj, v obdobje delovanja avantgardne skupine 441, ki je svojo dejavnost leta 1967 zaznamovala z izdajo almanaha. Pozneje je Svetina objavil še sedem samostojnih pesniških zbirk in prispeval pomembnejšim delež k uveljavljanju najmodernejših eksperimentalnih zamisli in prijemov na odrh nekaterih slovenskih gledališč. Kakor priča tudi ta najnovejša zbirka s kar 80 ritmično in metaforično bogatimi pesmimi v prozi, pa poezija ostaja še naprej v ospredju njegove ustvarjalnosti.

Po mnenju Jožeta Snoja, ki Svetino imenuje našega sedanjega najizrazitejšega izraznega barokista, prihaja sporočilo njegovih "rokopisov" v tej knjigi do nas v metaforizirani zastrtosti in zakritosti, ki do nje ni mogoče razvzložiti. Parcialne logike posameznih pripovednih segmentov, za katero se skriva. Po besedah Denisa Poniža pa se pesnik tukaj znova vraca v Orient in njegovo nekajkrat ponovljeno, palimpsestno zgradbo duha in pisave; vraca se v svet, v katerem se ne pojavljajo le legende in miti, sporočila in kosi starih izročil; to ni samo svet "mrtve črke na papirju", marveč svet, v katerem živijo določeni predmeti, ujeti v svojo (in svetovo) čarnost in čarobnost: pesem, pa čeprav samo kot preblisk in opozorilo, kot bežen vzgib in trenutna domislica, živi v rečeh njihovo posebno, skrivnostno življenje. Peti rokopisi so zato

EDO TORKAR

Pametovanja in paberkanja II.

Nič nimam proti politikom, ki se v svojem prostem času ukvarja s pisanjem pesmi, epigramov in povesti, (saj se vendar morajo oddahniti od duhamornih referatov in slavnostnih nagovorov, ki jim še sami več ne verjamajo). Sumljivi pa so mi književniki, ki pišejo politične programe in celo ustavne amandmaje, in sploh vsi tisti, ki misijo, da je pametno vse, kar se počne z resnim obrazom (če si izposodim Lichtenbergovo misel). Sumljivi so mi književniki, ki si domisljajo, da so sol naroda in da lahko v narodovem imenu drugim narodom solijo pamet in navijajo ušesa. (Kakor mi je sumljiv tudi narod, ki opazi svoje književnike šele tedaj, ko se začnejo vmesavati v politične igre in intrige.) Ali se res nismo nič naučili od Platona, ki je trdil, da za pesnike ni prostora v Državi? Pri nas pa ne le da jim podelujemo državne nagrade in jim natikamo na glavo lovorce vence pesniške slave, ponujamo jim celo politično oblast. Lepo vas prosim, proti komu pa naj bom kot književnik v opoziciji, če kandidirajo za najvišjo politično funkcijo v republiki pesnika, ki mi objavlja novele v svoji literarni reviji in s katerim se po domače tiskava, kadar se srečava na ljubljanskih ulicah? A tako je pač v tej deželici na sončni strani Alp, kjer književnost nikoli ni bila profesija kot, denimo, advokatura, avtoličarstvo in izdelovanje zobotrebcev, pač pa se je zmeraj odevala v svečana narodobuditelska in državotvorna oblačila. Ali zdaj končno lahko tudi jaz upam, da me bodo kot najuglednejšega književnika v naši stolnici slednjči izvolili za predsednika hišnega sveta?

In sinov zarod nov

Na cestah, v lokalih in na javnih prireditvah videvam čedalje več

VZGOJA

Strogost učne dobe v privetnih hodnikih hiše, imenovane po zlatu in številu šest — jezik tistih ni ločil med kovino in številom — se dala meriti samo z dresuro divjih konj. Igle, zasajene v lahteh tik žil, so se učencem ob vsaki nepravilni kretji zadirale globoko. Kri je zalivala svetle strani tankega papirja, na katerevso se učili izpisovati njegovo ime. Pod krili lastovk so se po hodnikih podliki krikli bolečine bodočih pisarjev. Iz mačjih dlak, veveričinega krzna in otroških las so vezali čopiče, tanjše od trepalnic prve iz haremata. Zlati in srebrni pigment so po slamicah s topimi vdihni dvigovali iz školjk in prah njegovega bodočega imena trosili po delovnih listih. Razlito črnilo je priklicalo na hrble in dlani sedečih bič, z rastimi žebli prešpikal. Brez konca so prepisovali učiteljeve obrazce za zmaje, cvetoča drevesa, dekleta, ki jih nikakor ne bodo videli, in strašne besede, živeče samo v zgodbah. In njegovo ime. Stokrat prebičan, stokrat otrplih rok, prebodenih žil in izsušenih oči je najboljši učenec dobil, še preden je napolnil dvanajsto leto, dragoceno darilo. Prva iz haremata si tri meseca ni brila splovlila. Na svečanosti pred črno zagnjenim kamnom si je pred v molitvi upognjenimi vrati dvignila haljo in si izpulila šest — kar je lahko pomenilo tudi zlatih — mladih dlak in jih izročila prebičani deški dlani, ki bo odslej z njimi pisala njegovo ime takoj, da bo ime On sam.

LOV

Ko se je rodil Jazdgird Grešniku, so tri brezroge gazele hitele k cilju, oddaljenem za dolžino puščice. In bilo je sklenjeno, da bo vzbogjan pod nadzorstvom modrega Monzerja. Izstrelil je puščico v divjega osla, ta je obrnil glavo in pokazal rumene zobe. Svoje življenje je sedaj hotel izpolniti še z ženskami. Modri Monzer je kupil samo zanj štirideset grških deklic. Gur, sin Jazdgirda Grešnika, je izbral samo dve; prvo belo kot materina ruta, drugo temno kot očetovo sedlo. Osel je umiral tako, da so mu rumeni zobje tonili v krvi, bruhačiči iz njegove notranjosti. Opisovalci tega prizora so delali dolge, rahlo padajoče poteze z desnico. Bella kot materina ruta je slekla haljo Grešnikovemu sinu in z obema dlanama objela njegov ud. Temna kot očetovo sedlo je gola in brezdlaka razprla usta, da je v krčih zvijajoči se ud počasi le-

zel v votlino sline in grškega jezika. Lov še ni bil končan: oče je moral še presekati leoparda, ki se je ujet v pasti vzdigoval od črnosti redkega zraka. Bila je silna bolečina, ko so mu drobni zobje povlekli kožico po korenju uda navzdol. Azada, ki je znalaigrati tudi na piščal, in druga, tulipanovih ličnic, sta obe jahali na mesu, ki ga je vzugajal modri Monzer. Azada, bela kot materna ruta, z ustnicami in še deških jajc, in temna kot sedlo Jazdgirda Grešnika, s črevesjem polnim semenov tekočine. Zaseka se je tedaj, tisti nejasni hip — zaradi vročine in bolečine — v Damasku skovana sablja v mesu zveri. Kravovo in vzorčasto kot Azadine sramne ustnice. Gur se je spačil smrtno zadet osel.

Ivo Svetina

Peti rokopisi

JEZERO

Jezero je bilo visoko pod nebom. Voda, ki ne pušča k sebi. Nikoli ne bo videl njenega obraza, ko se storii za mizo ljubljenja in se ji mišice okoli anusa sprosteli. Ne telohovi polti ne umirajočemu snegu ne more biti podobna, ko doživi vrhunec od pisarjevega uda. Samo gos lahko pojde takoj visoko in mraz vode zna zdržati tako napetost. Ob bregu je okno vetrar, ki ga tudi mena lune ne zapre. Pijan je s sinom prihajal po poti, ki vodi skozi vodo, izvijljene iz sužnosti, in poznal je vse pesnike, živeče pred njim in tudi tiste, ki se bodo šele rodili. Četudi bo umrl v potresu 1567. leta, nizmogel svojega in sinovega življenja odrešiti prekletstva njenne kože, ki se je ježila v hladnih mesecih, vstajajočih spod jezerja in kroječih usodo ljudem in ribam.

JOŽE NOVAK

»Brez knjig ni blaženstva«

Peter Amalietti je slovenski javnosti znan kot pisec knjige »Zgodbe o jazzu«, ki je pred dvema letoma izšla pri Državnemu založbi Slovenije. Peter je tudi novinar in glasbenik, ki je v časopisih in na radiu veliko prispeval za celovito razumevanje glasbe. Letos pa je postal samostojni izdajatelj, izdaja knjige z različnih področij (od književnosti do stripov), ki jih naše založbe ne izdajo. To pa je v današnjih časih vsekakor pogumno dejanje.

Kako si postal založnik?

"Od rane mladosti so knjige moje najljubše in nazvestejše prijateljice, čeprav nisem nikoli razmisljal recimo o tem, da bom kdaj napisal kakšno knjigo, kar šele, da bom izdal knjigo tudi sam. Šele v začetku tega desetletja me je obsedila ideja napisati knjigo, ki je kasneje dobila naslov "Zgodbe o jazzu". To knjigo sem pripravljal več let in ko sem zaključil rokopis, sem več kot aktivno sodeloval pri celotnem izdajateljskem postopku skupaj z DZS. Spoznal sem vse faze tega procesa in uvidel, da bi lahko nekaj takega počenjal tudi sam. Izdajateljska dejavnost me spominja na porodničarstvo, kar je vsekakor nekaj lepega."

Kot prvo knjigo si izdal "Magijo Atlandide" Franka G. Ripla. Zakaj ravno to delo?

Knjiga "Zgodbe o jazzu" je prvič slovenskemu bralcu predstavila zgodovino afroameriške glasbe, ki je pri nas sicer zelo priljubljena, toda nerazumljena.

Kot dolgoletni proučevalec eozterične literature sem sklenil, da bom svojo založniško dejavnost začel s tovrstno literaturo, ki jo pred izzidom "Magije Atlandide" pravzaprav Slovenci sploh ni-

smo imeli. Ko sem iskal primereno delo, sem lani jeseni naletel na Riplovo Sabeansko trilogijo (Hermes edizioni, Rim 1985/6) in zaradi njene aktualnosti, prepričljivosti, koncenznosti, resnosti ipd. sem izbral Ripla in njegovo magično modrost. Njegova trilogija — sestavlja jo Magija Atlandide, Rdeča Magija in Zvezdna magija — je predtem izšla samo v italijanščini, tako da smo Slovenci drugi narod na svetu, ki je dobil v posest najmodernejo in najpopolnejšo magično tehnologijo na svetu. Rdeča Magija bo predvidoma izšla 22. IX., Zvezna Magija pa 22. XII. tega leta.

Vendar pa se v svojem založniškem delu ne nameravaš tako ozko specializirati, mare?

Ne, seveda ne. Če hočem nameč preživeti kot založnik, moram izdajati še kakšna širše sprejetja dela. Magija je zanimiva le za majhen del stotek slovenske populacije. Svoj izdajateljski program sem simbolinčno pomenoval, malo za šalo malo za res, "Od okultizma do okultizmu", slovenskemu bralstvu ponujam še več, kot obeta zgornji naslov. Predvsem se veselim novega niza izdaj romanov, dveh ali treh slovenskih izvirnih literarnih del

ter enega ali dveh prevedenih romanov. Izšla je knjiga "Ob kresu komunizma" Jerneja Vilfana, prevod romana angleškega umetnika in maga ter alpinista Aleistra Crowleyja "Dnevnik zavojenca z mamil", pa že tako zelo pričakovano "Ukano" (peti del) vodilnega gorenjskega romanopisca Toneta Svetine, naštejem samo prve tri izdaje. Začenjam tudi z zbirko priročnikov namenjenih umetnosti življenja. To so knjižica s kaseto "Latinšina za vsakogar" (iz sklopa umetnost konverzacije) ter knjižice s kaseto "Umetnost gledanja" (bioenergetska metoda za izboljšanje vida) in priročnik "Umetnost jahanja". Našteval bi lahko še in še, recimo otroška slikanica Maruška Potepuška, Marjana Amaletti, vendar nica prostora. Vse tiste bralce, ki jih moja založniška dejavnost zanimali in bi želeli biti poglobnje obveščeni o njej, vabim, da pošljem svoj naslov na Posebno edicijo Feniks, TDS SKD Feniks, Mestni trg 10, 61000 Ljubljana ali pa po telefonom 061-223-922 ab 061-212-972.

Hvala za odgovore in obilo sreči pri izpolnevanju tvojega jesenskega programa.

Obraz in maska

Zivljenje te izuči, da je neudobno in celo nevarno hoditi po svetu z razgaljenim obrazom, zato si slejko pre omisli čas in okoliščinam primereno masko. To konfekcijsko masko si zmeraj poredkeje sneraš, dokler se ti dokončno ne zalepi na kožo in postane tvoj pravi in edini obraz. Ne da nima več svojega obraza, niti svojega imena in priimka nima več; zdaj si samo številka v kartoteki zaslужnih športnikov, zavednih Gorenjev, gasilcev, filatelistov, narkomanov in borcev za severno mejo. In ko boš umrl, ti v nekrolog ne bodo napisali: "Umrl je.", pač pa: "Zapustil je naše vrste."

Edo Torkar

Slovenci na Koroškem

Podkupiti se ne damo

Šoštanec, 26. februarja — »Če bi koroški Slovenci vstopili v sovet, s tem nikakor ne bi pričeli križnega v silejene zakona o narodnih skupnostih iz leta 1976. Predvsem pa v sovet in ločene šole ne morejo biti kupčici za neko minimalno izpolnitve naših zahtev,« je na zadnjih razgovorih na Dunaju za Gorenjski povedal predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem ing. Feliks Wieser.

"Vladna stran je tudi na zadnjih pogovorih na Dunaju zagovarjala model, na osnovi katerega bi prišlo do ločevanja otrok po jezikovnih merilih in bi v dvojezični razred kot dodatni učitelj prišel enojezični samo nemškogovoreči učitelj. To je za nas nesprejemljivo. Voditelj svobodnjakov

"Vlada pa dodatno zahteva, da zožitev veljavnega območja, kjer se je po zakonu že mora učiti slovensko."

Poročila o zadnjih pogovorih na Dunaju omenjujo možnost slovenskega vstopa v manjšinski sovet. To možnost ste doslej odločno zavračali.

Vlada je po osmih, devetih letih pogajanju o reševanju naših zahtev prvič pokazala dobro voljo,

na nekatere točke iz našega paketa zahtev reši, da

se nam dodeli, kar je naše, do česar smo upravičeni. Vendar je nekaj še povsem odprtih vprašanj. Zato kaže najprej vztrajati, da vlada izpolni vse naše zahteve, šele nato pa lahko razpravljamo o vstopu v sovet. Do ločevanja po jezikovnih merilih pa tudi v primeru našega vstopa v sovet ne sme priti in to je povsem nova situacija. Koroška stran nasploh takemu modelu rešitev, dunajska stran pa je za zdaj izrazila polovito pripravljenost."

»Če bi stopili v sovet, vam vlado obljublja večjo finančno pomoč.«

"Stvari niso enostavne in pri njih je treba biti previden. Predvsem, in to želi vlada, slovenska narodna skupnost ne more opravljati svoje dejavnosti v zasebni sferi. To ni sprejemljivo, to zmanjšuje odgovornost države. Ker pa se slovenska narodna skupnost nahaja pri financiranju v finančni stiski tudi zaradi manjše pomoči iz Slovenije, skuša avstrijsko stran Slovence omehčati in izsiljevanje z denarjem, ker ve za naše denarne težave. Mi bomo še naprej vztrajali pri zahtevah in ne pristajamo na ločevanje, niti za ceno denarja."

Kaj Slovenci zahtevate od vlade.

"Naš paket, če tako rečem, obsegata ustanovitev in finančiranje javne, ne zasebne trgovske akademije, finančiranje dvojezičnih vrtev, tako javnih kot zasebnih, finančno pomoč našim organizacijam v zadovoljivem obsegu, ne pa z miloščino, in slovenski program na radiu in televiziji. Če bo to uresničeno in zagotovljeno uresničevanje, če bodo sprejeta trdna zagotovila v program, potem bo šla Zveza slovenskih organizacij med ljudi preverjati in iskat stališča in šele nato se bo odločala. Brez ljudi pa ne bo naredila niti koraka od sedaj dogovorjene smeri."

J. Košnjek

Na cvetličnem sejmu in pri sv. Antonu Padovanskem

Od kamelij do rimskega bogov

Sloveni romali v Padovo k sv. Antonu Padovanskemu. Vse mogoče priprošnje so imeli, posebej zaljubljeni, da bi se jim uresničili. Na najbolj skrite srčne želje, pa tisti, ki so kaj izgubili, da bi nazaj dobili in kdo ve kaj še vse. Silno vero so imeli vanj. Zadnje čase smo pa malce pozabili nanj, na njegovo lepo cerkev z osmimi kupolami, na grobniču iz zelenega marmorja, na katero ljudje z vročimi željami plagajo roke, na prelep Donatellov oltar, na jezik in spodnjo čeljust sv. Antona, ki ju hranijo v cerkvi, odkar so ju dobrih dvajset let po smrti, leta 1263, neiztrohnjena našli v njegovi krsti in ju prenesli v novoizgrajeno cerkev. Neiztrohnjen da je bil zato, pravljajo se, na nekaterih točkah iz našega paketa zahtev reši, da

na cvetličnem sejmu in pri sv. Antonu Padovanskem

Cvetje od tal do stropa

Cerkve sv. Antona je zanimiva, ni kaj, tudi kup lepih umetnosti, ki so jih vsekakor danes v Padovu privabljajo. Cvetlične razstave, pravzaprav sejmi, ki jih vsekakor danes v Padovu privabljajo: spomladi in kraljice, v Padovi imajo tradicijo, da so dolga leta zanje vedeli in vneti hortikulturniki. Letos sta dogovor in dobra organizacija prevoznih podjetij in kulturnih društev prejšnjo razstavne prostore cvetlične sejme v Padovi dobesedno zatrplala s Slovencami. Flormartova je doživelj pravo invazijo skovalcev, ki niso ne mogli skriniti ničesar kupiti. To v bistvu ni razstava, temveč cvetlična sejem, na katerem vrtnarji vseje, pa tudi od drugod v Evropi, sklepajo pogodbne za nakupe in prodaje: od

Naravno komaj ločiš od umetnega

Pa vendar je vse to zelenje, vsa ta eksotika le manjši del sejma. Največjega zavzema vse

ostalo, kar je v zvezi s cvetjem in zelenjem: keramična in plastična industrija cvetličnih lončkov, umetna gnojila, stroji za priravo zemlje, za zalivanje vrtov, za embaliranje, plastični cvetličnjaki vseh vrst in oblik. Proizvajalci rekvizitov za opremo vrtov so nenadkriljivi, ne zmanjka jim idej. Laho si naročite bazen za lokvanje, ne tirkizno moder, temveč rjav ali siv, kot bi bil skalnat. Tudi kiča je tu, kot ga redko kje vidiš. Od odlično ponarejenih umetnih rož in dreves do kopij kipov rimskih ali grških boginj in bogov, kamnitih ali plastičnih, ki jih lahko postavite v svoj vrt, da umetnih psov in kač in pticev sploh ne omenjam. Vsega veliko in preveč. In ko ob vsem tem primerna pred leti prirejeno cvetlično razstavo v Ljubljani, se ti milo stori. Pa ni bila slaba. Le tako majhni smo, tako daleč za vsemi drugimi. In ob takem sejmu, ki se kaže kot gospodarska nujna, se vprašaš kako neki kontaktirajo, nakupujejo in prodajajo naši vrtnarji. Kar od dresenice do dresenice, od vrtnejice do vrtnejice. Tudi takle sejem je del njegove kulture, prikaz njegovih dosežkov. Vsak zase daje vse polno spodbud, zamisliti, idej.

Da bi bilo še mnogo cvetočih rožnih grmov, Vera Majdičeva!

D. Dolenc

Ivan Jan

moralni so ji v Foči odrezati obe nogi. Ni pomalo: februarja 1942 je podlegla. Med pretresenjem so nemški soborce, ki so ob sinčku za pogrebom hodili Tito. Morda se spomnite filma o teh mučkah? Podlegla je 42 leta.

Tretja (vse manj je prostora) naj bo znana: junakinja Pavla Mede-Katarina, ki je kot komandant ženskega voja padla v legendarnem Pohorskem bataljonu skupaj z možem Rudjem-Gogo, komandantom, 8. januarja 1943. Romena je bila v Strahinju 1919. leta. Niti 24 let ni dočakala. Tudi njej so podelili odlikovanje na rodnega heroja.

Moral bi pisati še o znani revolucionarki Mariji Zumer-Potočnik iz Gorj, ki je podlegla vaborišču februarja 1944, ali o Hafnerjevi mači iz Stražišča, ki so jo s hčerkom in sinom ubili aprila 1942, ali o Frančku Tomazin-Kocjanoviču iz Bukovščice, ki je že 1941. skrbela za prve ranjence, in še in še.

Prihodnjih: Izdaje — aretacije — talci

Najlepši kip konja s konjenikom na svetu: Donatellov beneški vojskoved Gattamelato.

PETKOV PORTRET

Matjaž Zupan

Pozna svoje prednosti in slabosti. V skokih uživa, pa tudi strah pozna. Kdor pravi, da ga ne, laže. Strah je slabša pripravljenost, strah je slabša pripravljenost, strah je prvi skok na velikanki. Sploh je za vsakega skakalca pomemben prvi skok. Dve skakalni nista enaki. Plovnost in manjša telesna teža sta njegova prednost, posebno na večjih skakalnicah, manj moči v nogah pa zmanjšuje odriv, kar se pozna na manjših skakalnicah. Zato prav moči nog in odriv daje pri vadbi posebno pozornost. Ko je v reprezentanci, trenira tam, ko ni tekem ali v reprezentanci zaradi slabših rezultatov zanj in mesta, vadi v klub. Pogreša večje sodelovanje med reprezentanci in klubskimi trenerji, posebej takrat, ko tekmovalcu ne gre.

Calgary je bil za Matjaža za trenutke nedosegljiv. V Ameriki mu ni šlo, pa tudi kasneje, čeprav je na treningih dobro skakal. Grizel je, še posebej treniral s Sandijem in Koncem. Vodstvo reprezentance je upalo vanj, ga uvrstilo v olimpijsko moštvo. Kako napak bi ravnali, če bi ga odpisali, saj je bil v tekmi za kolajno eden ključnih mož. Samozavesten, prepričan je bil, da morajo uspeti, saj so bili že na posamečnih tekmacih blizu kolajne.

Prva serija ekipne tekme je bila za nas odlična. Med odmorom nismo veliko govorili. Vsak se je koncentriral zase. Jaz sem bral knjigo in prek walkmana poslušal glasbo, vendar se povsem ne morem izklopiti. Ko sem slišal napovedovalca, da je rinal Primož na 110, sem si dejal: še trije smo in enemu mora uspeti. Ko sem pristal na 108,5 metra, smo se že lahko veselili. Srebra nam nihče več ni mogel vzeti, obujna spomine na fantastično tekmo Matjaž.

Matjaž o prihodnosti resneje še ne razmišlja. Šolo v Škofiji Loki mora končati. Najprej to, rezultati pa bodo kazali, kako dolgo bo v smučarskih želja. Poskušal bo čim dlje, saj do uspeha v Calgaryju ni verjel, da imajo skoke ljudje tako radi, da imamo takoj čudovite navijače. Že zaradi njih se je vredno potruditi. J. Košnjek

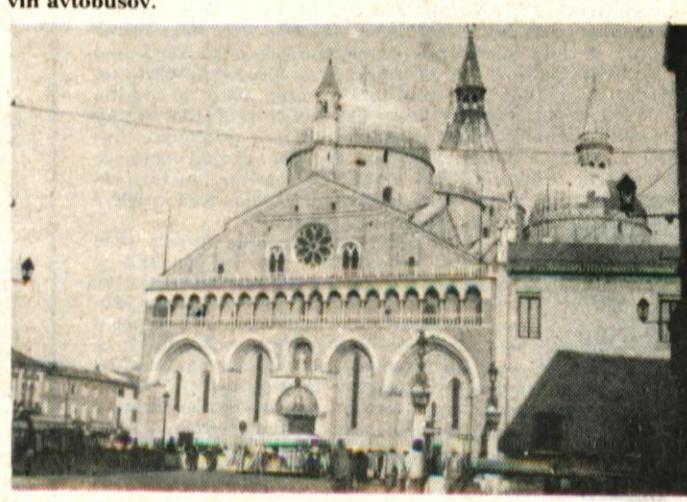
Cvetje na sejmu, cvetje na tržnici. Vsaj pol je vmes umetnega...

Sreč Padove je prelep okrogli trg Prato della Valle, ki ga obkrožajo kipi slavnih padovanskih mož.

Floramart, cvetlični sejem v Padovi, je prejšnjo soboto zajela prava invazija Slovencev. Samo z Gorenjske je peljalo tja osem Alpetour-vih avtobusov.

Pred cerkvijo sv. Antona Padovanskega je vedno polno izletniških skupin in golobov.

Od jugoslovenskih alpincev se je z olimpiade prvi vrnil Grega Benedik

Mučno čakanje na slalomski start

Kranj, 2. marca – Petnajste zimske olimpijske igre v Calgaryu bodo šle v zgodovino jugoslovenskega smučanja. Domov so se s srebrno kolajno v ekipnem delu tekmovali že vrnili smučarski skakalci. Član Elektrotehne Ilirije Matjaž Debelak je na 90.-metrski skakalnici dosegel tretje mesto in s tem bronasto odličje. Še ne dvajsetletna Ljubljanačka Mateja Svet se bo v domovino vrnila s srebrno kolajno v slalomu. To je res velik uspeh!

Ceprav sta Grega Benedik in Rok Petrovič med tistimi, ki vozita s smučmi Rossignoli, to ne zmanjšuje jugoslovenskega alpskega smučarskega uspeha. Spodobno sta reprezentirala Jugoslavijo na petnajstih olimpijskih zimskih igrah v Calgaryu. Član smučarskega kluba Jesenice Grega Benedik se je od alpincev iz Kanade prvi vrnil v domovino. Ko to pišemo, že tekmuje v slalomu na Golteh, kjer so tekme za evropski alpski pokal. Grega Benedik bo 15. maja star šestindvajset let. Začel je kot pionir pri trenerju Janezu Šmitku. Že v pionirski konkurenčni je s svojimi uvrstvami pokazal, da se bo razvil v mojstra. Že med mladinci je bil v ospredju in postal je stalni član reprezentančnih vrst. Ni minilo veliko let, ko je med člani že krepko mešal štene v svetovnem alpskem pokalu v veleslalomu in slalomu. V ospredje pa je prišel s točkami v svetovnem pokalu v slalomu. Še posebno lani v Sarajevu, saj je v finalu tega pokala osvojil prvo mesto v slalomskem nastopu. Zanj je še toliko pomembnejše, saj tekmuje v čevljih žirovske tovarne Alpina.

Tudi v letošnji sezoni je že dosegel v svetovnem pokalu v slalomu točke. Veliko so od njega pričakovali na olimpijskih igrah v slalomu. Po poškodi Bojana Križaja je bil naš prvi mož, ki naj bi prav v olimpijskem slalomu dosegel imenitno uvrstitev. Grega Benedik ni zatajil. Bil je deveti in to je bila hkrati na tej olimpijadi najboljša slalomska moška uvrstitev za Jugoslavijo. Rok Petrovič je bil enašči. V ženski konkurenčni je bila v slalomu članica Triglava iz Kranja Mojca Dežman deveta. Grega Benedik je po vrnitvi iz Kanade v torek obiskal naše urednštvo.

"Kaj naj rečem? V Kanadi smo dobro trenirali, a enaindvajset dni premora je bil le prevelik psihični pritisk, čakanje na olimpijski slalom je bila le prehuda obremenitev. Nato sem v slalomu v dobrih pogojih startal s številko tri. Sam sem prepričan, da sem jo dobro izkoristil, ceprav uvrstitev pač ni taka, kot sem jo pričakoval. V obenastopih nisem imel večjih napak. Le v obeh voznjah v zgornjem delu jih je bilo nekaj, kar so me stale še boljše uvrstitev. Če gledam realno in če bi odpeljal brez teh napak, potem bi se prebil na peto mesto. Več se tudi ne bi dalo. Prav zato so vse moške uvrstitevše kako dobre. Če bi bil tu še Bojan Križaj, potem bi bil uspeh še večji. Sam sem z devetim mestom resnično zadovoljen. Če pogledam čas zmagovalca, potem v tem nastopu nisem veliko zaostal. Moj zaostanek je bil najmanjši v tej sezoni."

Sprašujemo o Tombi. Zakaj ima pred startom tekmovalne čevlje zagrebene v sneg?

"To ni nič drugega, kot da se mu omehčajo. Ti tekmovalni čevlji so pretredi za dobro vožnjo. S snegom jih tako omehča, da so prožni. V tem je skrivnost Tombi z nogami in čevlji v snegu."

D. Humer
Foto: G. Šinik

Po republiškem prvenstvu v veleslalomu in slalomu za cicibane in cicibanke

V ospredju so najmanjši gorenjski smučarji

Kranj, 2. marca – Alpsi smučarski klub Triglav iz Kranja je bil preteklo soboto in nedeljo na smučišču Krvavcu organizator letošnjega republiškega prvenstva v veleslalomu in slalomu za cicibane in cicibanke. Smučišče na Krvavcu so najbolje izkoristili tekmovalci in tekmovalke z Gorenjske. V svojih vrstah imajo obetači alpsi smučarski rod.

Republiško prvenstvo v veleslalomu in slalomu na Krvavcu je pokazalo, da se za napredek nadarjenih tekmovalcev in tekmovalk v alpskem smučanju ni treba bati. To je hkrati tudi najmlajši tekmovalni alpsi rod pri nas. Od njih pričakujemo, da bodo v zrelih letih spet mešali štene najboljšim. Vsa tekmovalna prihodnost je še pred njimi. V ospredju so bili ponovno najmlajši alpsi smučarji in smučarke iz gorenjskih smučarskih klubov. Na tem prvenstvu so pobrali največ prihod, drugih in tretjih mest. Ne veliko niso zaostajali njihovih vrstnik iz Škofje Loke, Ljubljane, Maribora in drugod.

Vrstni red cicibanov v veleslalomu – 1. Verdnik (Novinar), 2. Podlubec (Alpetour), 3. Hribar (Kamnik), 4. Jerman (Tržič), 5. Reškovec (Bled), 7. Štančar (Blejska Dobrava), 9. Ferjan (Bled), 10. Valenčič (Triglav); **slalom** – 1. Verdnik (Novinar), 2. Kalin (Branik), 3. Hribar (Kamnik), 4. Valenčič (Triglav), 5. Perdan (Bled), 9. Jerman (Tržič), 10. Kocjan (Blejska Dobrava). **cicibanke – veleslalom** – 1. Miklavčič (Matajur), 2. Hašimovič (Blejska Dobrava), 3. Marič (Valentin Vidnik), 4. Bračun (Alpetour), 6. Benčič, 7. Trček (obe Triglav), 9. Kurnik (Triglav), 10. Miklje (Kranjska gora); **slalom** – 1. Hašimovič (Blejska Dobrava), 2. Bračun (Alpetour), 3. Marič (Valentin Vidnik), 5. Benčič (Triglav), 8. Repar (Janez Polda).

BORIS GRUDEN: Kranjčan Boris Gruden je že dve leti poklicni trener cicibankih vrst pri ASK Triglav iz Kranja. Njegovo zagnano delo se že pozna v najmlajših vrstah alpskih smučarjev in smučark. To je pokazalo tudi sobotno in nedeljski deset na podlagi ciljne prvenstvo na Krvavcu.

"V našem klubu je trideset cicibanov in cicibanke, ki že tekmujejo v svojih kategorijah. Sam jih imam na skrbni dvajset, ostalih deset pa vadi drug trener. V naši alpsi šoli je še okrog trideset cicibanov in cicibanke. Tako je sedaj v klubu skoraj šestdeset najmlajših. V moji vrsti izstopajo Mitja Valenčič, Linda Benčič, Tanja Terček, Nina Kurnik, Rok Smolič, Uroš Ule in Klemen Knific. Za njimi pa je še nekaj obetačih tekmovalcev in tekmovalk. Pri delu z njimi je večja odgovornost in načrtno delo je porok za prve uspehe. Vsi pridno hodijo v šolo in trenirajo na Krvavcu petkrat tedensko. Kadar ni snega in pred snežnimi treningi, pa je še splošna vadba za nabiranje potrebnih kondicij. Vsi učenci in učenke so tudi v šolah delavnih in le malo imajo zaostanka pri rednem pouku. Prepričan sem, da bomo s takim pristopom do njih vzgojili obetačo tekmovalcev in tekmovalke." **MITJA VALENČIČ**, učenec četrtega razreda OŠ Davorin Jenko, podružnične šole v Zalogu, doma s Sp. Brnika.

"Sam sem začel smučati, ko sem imel štiri leta. Moj prvi trener je bil oče Andrej. Nato sem se vključil v alpski smučarski klub Triglav in moj trening je prevzel Boris Gruden. Na letošnjem republiškem prvenstvu sem bil deseti v veleslalomu in četrti v slalomu. Lansko sezono sem bil deveti v veleslalomu na regijskem tekmovalju na Soriški tekmovalnici sem bil enajsti v veleslalomu v Kranjski gori in na lanskem republiškem prvenstvu osemnajstti v veleslalomu. V letošnji sezoni sem bil dvakrat četrti v veleslalomu, in tretji v slalomu za pokal Kekec. Bolj mi leži tekmovalje v veleslalomu kot v slalomu."

D. Humer
Foto: G. Šinik

Republiško prvenstvo v plavanju za mlajše pionirje A

Pionirji Triglava premočno prvi

Kranj, 2. marca – Zimski bazen v Kranju je pretekli teden gostil najboljše plavalce v plavalke Slovenije, mlajše pionirje A, na republiškem prvenstvu. Nastopilo je več kot sto petdeset tekmovalcev in tekmovalk iz trinajstih slovenskih plavalnih klubov. Med posamezniki in v ekipnem delu so imeli največ uspeha plavalci v plavalke kranjskega Triglava, ki so v posamični konkurenčni osvojili skoraj vsa prva mesta.

Rezultati – pionirji – 200 m kravlj – 1. Milenkovič (Triglav) 2:17,93; **200 m prsno –** 1. Golob (Ljubljana) 2:56,92, 3. Studen (Triglav) 2:59,71; **100 m delfin –** 1. Kavčič (Ljubljana) 1:11,04, 3. Bohinc (Triglav) 1:15,38; **400 m mešano –** 1. Milenkovič 5:31,48, 2. Studen (oba Triglav) 5:36,85; **400 m kravlj –** 1. Kavčič (Ljubljana) 4:47,99, 3. Studen (Triglav) 4:53,57; **200 m hrbtno –** 1. Milenkovič 2:39,08, 3. Zapolnik (oba Triglav) 2:43,73; **200 m mešano:** 1. Milenkovič 2:38,86, 2. Studen (oba Triglav) 2:43,73; **200 m kravlj –** 1. Cebular (Biser Piran) 1:04,42, 3. Studen (Triglav) 1:05,94; **200 m delfin –** 1. Kavčič (Ljubljana) 2:35,19, 2. Milenkovič (Triglav) 2:38,19; **4 x 200 m kravlj –** 1. Triglav I 9:51,24; **1500 m kravlj –** 1. Milenkovič (Triglav) 18:55,00; **100 m hrbtno –** 1. Milenkovič 1:14,26, 3. Zapolnik (oba Triglav) 1:18,31; **4 x 100 m mešano –** 1. Ljubljana 5:03,28, 2. Triglav 5:08,10; **pionirke – 200 m kravlj –** 1. Kejžar 2:21,83; **400 m mešano –** 1. Jamnik (Triglav) 5:34,74; **400 m kravlj –** 1. Kejžar 4:56,11, 2. Jamnik (Triglav) 4:57,43; **200 m hrbtno –** 1. Jamnik 2:39,60, 3. Bogataj (oba Triglav) 2:47,45; **4 x 100 m kravlj –** 1. Triglav I 4:41,38; **100 m kravlj –** 1. Repec (Celulozar) 1:05,95, 3. Grm (Triglav) 1:08,82; **200 m delfin –** 1. Jamnik (Triglav) 2:44,35; **800 m kravlj –** 1. Kejžar 10:06,24, 2. Jamnik (Triglav) 10:06,29; **100 m hrbtno –** 1. Jamnik (Triglav) 1:16,31; **4 x 100 m mešano –** 1. Triglav 5:19,99, 2. Radovljica 5:20,44. **Ekipni vrstni red –** 1. Triglav 1338, 2. Ljubljana 516, 3. Olimpija 413,4, 4. Ilirija 336,5, 5. Rudis Rudar 333.

D. Humer

Priložnost za ljubitelje tenisa

Novi igrišči na Visokem

Visoko pri Kranju, 1. marca – Športni park Maršal Tito na Visokem bo letos bogatejši za dve novi teniški igrišči. Športni park bo še uporabnejši in bo omogočal še bolj vsestransko telesnokulturno aktivnost. Pod vodstvom Marjana Trilarja je bila pri Partizanu ustavljena teniška sekacija, ki se je lotila gradnje dveh igrišč. Končani bosta v prvi polovici letosnjega leta. Visoška teniška sekacija pa se ne misli zapirati v krajevne okvire. K sodelovanju vabi delovne organizacije, ki bi vložitvijo sredstev v gradnjo teniških igrišč zagotovile rekreacijo za svoje delavce. Prednost pri uporabi teniških igrišč na Visokem si lahko zagotovijo tudi posamezniki z vnaprejšnjim plačilom članarine. V kranjski občini teniški igrišč primanjkuje, do Visokem pa daleč, prav tako pa bodo igrišča na Visokem v izredno prijetnem okolju. Organizacije združenega dela in posamezniki torej vabljeni k sodelovanju. Odziv je že sedaj precejšen. Zemeljska dela so opravljena, za nadaljevanje gradnje pa je tudi že zbranega precej denarja.

V nedeljo na Jezerskem

Kranjske zimske sindikalne igre

Kranj, 2. marca – Enaindvajsete zimske športne igre kranjskega občinskega sindikalnega sveta bodo nepreklicno v nedeljo, 6. marca na Jezerskem. Smešni pogoji so zadovoljivi, vsako odlašanje pa bi lahko pomnilo dokončno odpoved letosnjih iger. Vodje ekipe, ki imajo potrebna navodila, prav tako so tudi startne številke že izzrebane. **Sankanje se bo začelo ob pol osmih zjutraj, veleslalom ob pol enajstih, teki pa ob 15. uri. Bodite točni!**

J. K.

Uspeh tržiškega dvoseda

Tržič, 1. marca – S Poljske se je vrnila naša sedemčlanska reprezentanca, ki je sodelovala na mlađinskom evropskem prvenstvu v sankanju. Trije sankančki so bili iz Tržiča. Udeležba je bila močna, saj so tekmovali Poljaki, Italijani, Avstriji, Norvežani, Švicari, Sovjeti, Francozi, Bođari in Italijani. Domačini, Avstrije in Italijani so bili najuspešnejši, naši pa so dosegli naslednje uvrstitev: 17. Boris Nastran, 28. Gregor Kalan, 31. Matjaž Rožič, 34. Ivan Kuvek in 43. Boštjan Rožič. V dvosedih sta Tržičana, brata Boštjan in Matjaž Rožič osvojila odlično peto mesto med 16 posadkami z minimalnim zaostankom, kar je odličen dosežek.

J. Kikel

Jeseničani klonili

Jesenice, 3. marca – Polfinačna tekma za jugoslovanski hokejski pokal Jesenice – Partizan 1 : 4 (0, 1, 1, 0, 1), dvorana Podmežakljo, gledalcev 2500, sodniki Grepel (Sisak), Rozman in Čemažar (oba Jesenice), strelec za Jesenice Smolej (36).

Po mediji igri jeseničanov, hokejisti Partizana iz Beograda niso imeli težkega dela, da so premagali Jeseničane. Medvešček Gortan je drugi finalist, saj je v Beogradu premagal Crveno zvezdo. Tako se bosta v soboto, jutri, v Zagreb za prvakata pokala pomerila Medvešček Gortan in Partizan.

D. H.

Tržiško prvenstvo v teku na smučeh

Tržič, 20. februarja – Odbor za športno rekreacijo pri TKS Tržič in Področni zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja so v Lomu pod Storžičem priredili občinsko prvenstvo v teku na smučeh. Prvenstvo se je udeležilo nad 50 tekmovalk in tekmovalcev, proge pa so bile dolge kilometri in štiri kilometri, tekači pa so bili razdeljeni v 11 starostnih skupin. Med mlajšimi pionirji je zmagal Jože Meglič (Lom), med starejšimi pionirji Lovro Vrtač (Polet), med mladinci Primož Soklč (Slap), med mladinkami Urška Rožič (Bistrica), med članicami nad 40 let Lidija Ambrož (Peko DSSS), med članicami do 30 let Marijana Živaljčič (SO Tržič), med članicami do 30 let Valerija Telepec (Mercator), med članicami nad 50 let Tone Martinčič (ZD Tržič), med članicami do 40 let 50 let Janez Ambrož (Peko DSSS), med članicami do 30 let Marjan Sedej (Peko DSSS) in med članicami do 30 let Tomaž Globočnik (Tržič).

J. Kikel

Kolesarstvo

Tajhmajster zmagovalec kronometra

Poreč,

2. marca – Tu se vsako leto pripravljajo v zimskem času vsi najboljši kolesarji. V Poreču so imeli tudi prve dirke. Prvi so startali za Veliko nagrado Plave lagune Poreč. Tu je zmagal član Save Aleš Tajhmajster, ki je bil hitrejši od Rnjkovčeve in Papeža, med mladincami pa je bil najhitrejši Rovšček iz Slove. V cestni dirki pa je zmaga pripadla članu Krke Papeža.

Vrstni red – člani – kronometri – 1. Tajhmajster 24,58, 2. Rnjkovčev 25,01, 3. Papež 25,06, 4. Melančič 25,46, 5. Pagon (Sava) 25,58; **mladinci –** 1. Rovšček (Slovena) 26,43, 2. Velkavrh (Astra) 27,07, 5

Nagradna igra

VIDEO STUDIO BLED NAGRajuje Video TOP lestvica

1. Someone to watch over me	HIT 88
2. Rivers edge	HIT 88
3. Nadine	HIT 88
4. Combat academy	HIT 88
5. The Squeeze	HIT 88
6. No way out	HIT 88
7. Lost Boys	HIT 88
8. Ordinary heroes (Vietnam)	HIT 88
9. Raw deal (Schwarzenegger)	HIT 88
10. Lions of Africa	HIT 88

Današnje nagradno vprašanje, ki ga postavlja Video studio Bled, na Gregorčičevi 5, na Bledu, se glasi:

Kateri film z današnje lestvice je bil prikazan na letošnjem Festu?

Nagrada: 1. nagrada: video kaseto s filmom z današnje lestvice

2. nagrada: potovanje v Benetke za eno osebo

3. nagrada: tri pizze in trije vrčki piva v RIKLI hramu hotela Park na Bledu

4. nagrada: vstopnica za ogled koncerta Samante FOX v Ljubljani.

Video studio Bled je nabavil februarja kar 75 najnovejših filmov, od katerih je 18 hitov leta 1988!

SUKNO NAGRajuje

Objavili so tri sličice Sukna Zaluže in vas spraševali, kaj smo slikali v Suknu Zaluže.

Dobili smo izredno veliko odgovorov, žal večinoma napačnih. Na slikah ni bil ne dežnik, ne "pušel" volne, ne volnena odeja in ne blago za kostim, še manj šotor... V Suknu Zaluže smo namreč slikali izredno okusen, lep reklamni plakat Sukna, ki se redno pojavi tudi v televizijskih reklamah. Izdelal ga je akademski slikar iz Rodin, Klemen Rodin, ki je prav zanj prejel že številna priznanja.

Zreb je bil naklonjen naslednjim reševalcem: odoj dobri Mihaela Šolar, Sebenjska 11, Bled, ki je že po prvi objavi uginala, kaj je na sliki. Drugo nagrado – blago za kostim – dobri Renata Lavtar, Strahinj 109, Naklo. Tretjo nagrado – lepo pregrinjalo – pa dobri Edvard Masek, Mencingerjeva 3 iz Kranja.

Vse dobitnike nagrad vabi Sukno iz Zaluže v ponedeljek, 7. marca, od 11. do 12. ure dopoldne v tovarno v Zaluže, kjer si bodo tovarno ogledali in prejeli nagrade.

Cestitamo!

Nagradna križanka:

Rešitev prejšnje križanke: prozor, Rebeka, Atalos, Mileva, Bojan, kita, apa, ms, Imaret, sultanat, polinom, ordinata, Sežana, Lara, oer, ettal, planiranje, TN, jezuit, Nadia, Nil, atlas, esso, acev, pol, elan, vb, Anica, eskamoter, trud, kalamiti. Naša Klavdija je izzreba la naslednje reševalce: 1. nagrada Ivanka Šermrov, Podbrezje 27, Duplje; 2. nagrada Francka Langerhole, Podlubnik 153, Škofja Loka in tri tretje nagrade: Anka Borovnik, Ljubljanska 5, Vodice; Barbara Kalan, Cesta talcev 8, Škofja Loka in Andrej Kodele, Luznjarjeva 22, Kranj.

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 8.000 dinarjev

2. nagrada: 6.000 dinarjev

in tri tretje nagrade po 3.000 dinarjev

Rešitve pošljite do srede, 9. marca, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (nagradna križanka)

Telo pozimi umijmo vsaj enkrat na mesec

Življenje se spreminja, z njim pa tudi vrednote, obnašanje, vedenje, kar je bila pred nekaj desetletji zapoved, je danes pozabljeno in smešno. Smeh zbujujo tudi Navodila za lepo vedenje Stori to, s katerega platnic smoodihnil 60 - letno plast prahu. Poglejmo, kaj je naš predmom in prababicam zapovedovalo o umivanju.

• Telo naša mora biti vedno snažno: da si varujemo zdravje, da nismo nevšečni ljudem, ki se jim nesnaga studi in jim je duh umazanega perila zoprn.

• Vsak dan si umijmo vsaj roke in obraz.

• Lase si umijmo enkrat na mesec. Umivajmo si jih z mlatno vodo in milom, ki ga močno spenimo. • Perilo preoblečimo pozimi vsak teden; poleti dvakrat na teden, če je mogoče, sicer pa vselej, kadar smo se hudo spotili.

• Po vsem telesu se umijmo: poleti najmanj enkrat na teden, pozimi vsaj enkrat na mesec.

• Si lahko zamisljate, kako "nevšečni" bi bili danes ljude, če bi se umivali, kot velevali star bonton? No, najbrž so si tudi včasih pred kom zatiskali nosove, vsekakor pa "lepotna industrija" ni kovala posibnih dobičkov.

Prihodnjih: o zakrpani in gizdalinski obleki.

Ijubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

OD 1. MARCA NOVE OBRESTNE MERE ZA DINARSKA SREDSTVA OBČANOV

letna obrestna mera	konformna obrestna mera
vloge na vpogled	20 %
vloge, vezane nad 1 mesec	99 %
vloge, vezane nad 3 meseca	101 %
vloge, vezane nad 6 mesecev	102 %
vloge, vezane nad 12 mesecev	104 %
vloge, vezane nad 24 mesecev	106 %
vloge, vezane nad 36 mesecev	108 %

RAZVEDRILO

KJE SO, KAJ DELajo NAŠIZNANI NEKDANJI SPORTNIKI

JOŽA

BERC

Spadal je v generacijo blejske mladeži, ki se je s čolni podila po jezeru in iz te igre se je rodilo resno ukvarjanje z veslaškim športom. Okrog leta 1960 se je preizkusil v skifu, uspeval in obetal. Peter Klavora, neumorni blejski veslaški zanesenjak, je videl v Jožu Bercu, Francu Kozelju, Velku Skalaku, Borisu Klavori, Ludviku Bercu, Stanku Slivniku, Jožu Maroltu in Lojetzu Colji odličen veslaški material in ni se zmotil. Garaški jih je treniral in leta 1963 je bil blejski osmerek državni prvak v Šibeniku. Blejci so se dobro držali na evropskem prvenstvu, okreplila sta jih še Marko Mandič in Jadran Barut in postali so ekipa svetovne vrednosti. Na olimpijadi v Tokiu leta 1964 so bili nesrečni četrti, leta 1966 pa peti na svetovnem prvenstvu doma na Bledu, kjer so bili po rezultati favoriti. Na vseh regatah, od Luzerna dalje, so zmagovali, vendar so možje z vrha veslaške organizacije začeli kombinirati, udarnost osmerce je bila manjša in kolajn ni bil: nit in Tokiu, niti na Bledu. Osmerec se je osul. Joža Berc je nekaj časa veselil še v četvercu brez krmarja z Mandičem, Juretom Potocnikom in Milošem Janšo, potem pa v četvercu s krmarjem skupaj z Slavkom Janjuševičem, Mandičem in Martičem. Bili sta odlični posadki, vendar so jih spet "premetalili" na škodo vrhunskih rezultatov. Leta 1966 se je Joža načelič, čeprav je bila njegova generacija še pri močeh. Samo z veslašnjem smo se ukvarjali, pripoveduje Peter Klavora, ki je sedaj doktor športne psihologije v Kanadi, njegov brat Boris pa je tam veslaški trener, nas je gnal in čudno, da nimamo večjih posledic. Tudi sam se temu čudi.

"Moč, kondicija, splošna natreniranost in višina, višji si, manj moč za zavesljaj rabiš, uigranost moštva in tehniko veslanja, so deločilni za ta sport," pravi Joža Berc, kmet z upanjem, da bo kdaj za turizem usposobil domačino, in v prostem času blejski pletnar. Če se mu zahoče, v petnajstih, šestnajstih minutah pripelje čoln z 18 potniki z obale do otoka. Zanima se za sedanje blejsko veslanje, rad bi bil aktivnejši, vendar mu čas ne dovoljuje. Polovičar ne mama biti.

"Naša generacija je bila glede pogojev na boljšem. Veslanje je garanje in to mlade odvija. Prav čudim se tem fantom, da vztrajajo, vadijo, pa od tega niti nimajo otipljivih koristi. Blejsko veslanje ima prihodnost, vendar bi se morallo za kompletiranje posadki povezati z drugimi središči v Sloveniji, oblikovati kakovosten program vadbe, tako za klube kot za Slovenijo kot celoto. Vsak klub zase je prešibak za večje podvige."

J. Košnjek

LJUDSKI OBIČAJI

● ŠTIRIDESET MUČENCEV

V četrtek, 10. marca, goduje štirideset mučencev.

Na štirideset mučencev ima ljudsko izročilo vrsto vremenskih pregorov: če štirideset mučencev dan ni lepo, tudi štirideset dni potem ne bo. Če se na štirideset mučencev nebo skazi, te štirideset dni iz njega rosi. Če štirideset mučenikov dan še zmrzuje, še štirideset mrzlih noči prerokuje.

Pregor je treba razumeti tako, da se po dolgoletnih izkušnjah vreme, kakršno se naredi v sredini marca, rado nekaj časa drži.

Rešitev prejšnje križanke: prozor, Rebeka, Atalos, Mileva, Bojan, kita, apa, ms, Imaret, sultanat, polinom, ordinata, Sežana, Lara, oer, ettal, planiranje, TN, jezuit, Nadia, Nil, atlas, esso, acev, pol, elan, vb, Anica, eskamoter, trud, kalamiti. Naša Klavdija je izzreba la naslednje reševalce: 1. nagrada Ivanka Šermrov, Podbrezje 27, Duplje; 2. nagrada Francka Langerhole, Podlubnik 153, Škofja Loka in tri tretje nagrade: Anka Borovnik, Ljubljanska 5, Vodice; Barbara Kalan, Cesta talcev 8, Škofja Loka in Andrej Kodele, Luznjarjeva 22, Kranj.

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. nagrada: 8.000 dinarjev

2. nagrada: 6.000 dinarjev

in tri tretje nagrade po 3.000 dinarjev

Rešitve pošljite do srede, 9. marca, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (nagradna križanka)

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Lestvico lahko poslušate v sredo, 9. marca ob 17. uri. Ob 16. uri bo na vrsti oddaja o priljubljenem pevcu Nacetu Junkarju.

Kupon	
Domača pesem _____	
Tuja pesem _____	
Novi predlog: _____	
Naslov: _____	

Lestvico ureja Natasa Bešter

DOMAČA LESTVICA

1. Agropop — Samo milijon nas je
2. Don Juan in Andreja Makoter — Govorijo, da bo drugi prstan dal
3. Nace Junkar — Daleč od doma
4. Marijan Smode — Predraga Ančka
5. Big Ben — Adijo Špela
6. Bazar — Na glavo si klobuk bom dal
7. Don Juan — O, vem, da njena mati joče
8. Doris Dragović — Oprosti
9. Ten — Hvala ti
10. Magazin — Tri sam ti zime šaptaša ime

Novi predlog: Majda Arh — Ne glejte fantje za meno!

TUJA LESTVICA

1. Francesco Napoli — Bala, bala
2. Los Lobos — La bamba
3. The fans — Ole, ole
4. Judy Baucher — Can't stay with you tonight
5. Pet shop boys — Always on my mind
6. Diana Ross — Tell me Again
7. Modern Talking — In 100 years
8. Madonna — Over and Over
9. Cliff Richard — Some People
10. Bruce Springsteen — Tunnel of love

Novi predlog: Blue system: Gangster love

Glasovnico izrežite in jo v 7 dneh pošljite (na dopisnici) na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditev 1, 64226 Žiri.

Tokrat je bila izžrebana Ivanka Bizjak, Podlubnik 154, Škofja Loka, ki bo dobila kaseto.

Pri naslednjem izrebanju bomo spet izžreballi nekoga, ki bo gost v eni naših prihodnjih glasbenih sred.

ANEKDOTA

● ODREZAVI HUMORIST

Humoristični pisatelj in novinar Luigi Arnaldo Gondolin znan po izredni odraznosti, je nekoč razpravljal o politiki z gospodom, ki je bil veliki neotesanec. To mu je Gondolin seveda povedal v obraz, nato pa mu je užajeni sobesednik pomolil posestnico. Gondolin jo je vtaknil v žep in na vprašanje, ali mu ne misli dati svoje, odgovoril:

"Se na misel mi ne pride! Razkazovali bi jo doma in morda bi še kdo misil, da so vaši prijatelji poštenjaki."

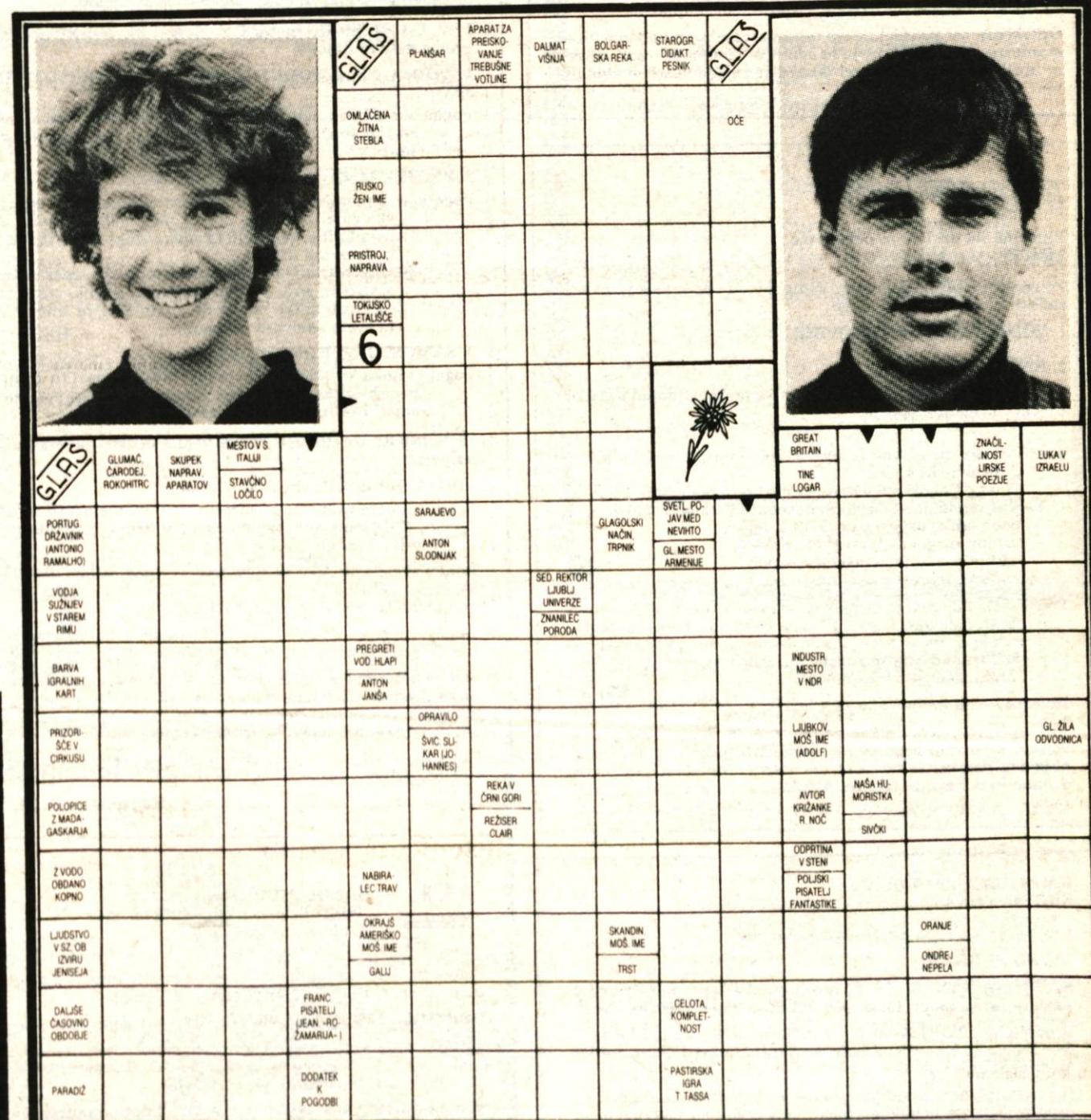
Oni je ves besen odgovoril:

"Poslal bom k vam dva prijatelja"

Gondolin nato resno:

"Hvala za opozorilo! Zaklenil bom vso srebrmino..."

NAGRADNA KRIŽANKA

KOGP KOMUNALNO, OBRTNO IN GRADBENO PODJETJE
KRAJN – z n.solo.
TOZD
KOMUNALA KRAJN – b.o.

OBVESTILO

Občane obveščamo, da so uradne ure TOZD Komunala:

PONEDELJEK OD 10. – 13. URE

SREDA OD 7. – 16. URE

za urejanje zadev v zvezi z nabavo novih odjemnih posod, prijavno poslovne in bivalne površine, reklamacijo izstavljenih računov oz. druge spremembe, objavljamo uradne ure in vse cenjene stranke prosimo, da zaradi notranje organiziranosti dela TOZD Komunala te termine upoštevajo.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST

OBČINA KRAJN
ODBOR ZA SOLIDARNOST

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj, odbor za solidarnost, objavlja na podlagi sklepa, sprejetega dne 11/2 – 1988, naslednje:

OBVESTILO

o zbiranju vlog za delno nadomestitev stanařine v letu 1988

na podlagi določb samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 26/84) in sklepa odbora za solidarnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kranj, z dne 11/2 – 1988, obveščamo vse imetnike stanovanjske pravice na družbenem stanovanju ali stanovanju v lasti občanov ali civilno pravnih oseb, da imajo do 31/3 – 1988 pravico vložiti prošnjo do delne nadomestitve stanařine. Prošnje, vložene do tega datuma, se bodo pri obračunu upoštevale za obdobje maj 1988 – 1989. Vse kasneje vložene vloge pa od prvega dneva v naslednjem mesecu, ko je bila vložena zahteva.

Imetniki stanovanjske pravice so upravičeni do delne nadomestitve stanařine, če:

- ne oddajajo stanovanja ali del stanovanja v podnajem
- ne uporabljajo sami ali drugi družinski člani stanovanja v poslovne namene ali obrtno dejavnost
- da nihče od družinskih članov ali sam ni lastnik vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vikenda
- da sam ali drug član gospodinjstva ni imetnik stanovanjske pravice na drugem stanovanju
- da ne zaseda nadstandardnega stanovanja glede na število članov družine, in če je odklonil ponudeno zamenjavo za standardno stanovanje.

Površine, ki jih zsedajo imetniki stanovanjske pravice in ostali člani gospodinjstva, ne smejo presegati naslednjih normativov, z možnostjo povečanja 10%:

ŠTEVILLO ČLANOV normativ stanovanjske površine
gospodinjstva

1	do 32 (35)
2	do 45 (49)
3	do 58 (64)
4	do 70 (77)
5	do 80 (88)
6	do 90 (99)

Pri normativih stanovanj se upošteva površina, ki je osnova za izračun stanařine.

Pravico do delne nadomestitve stanařine uveljavljajo imetniki stanovanjske pravice z zahtevkom na posebnem obrazcu SPN – 1 (obr. 8,4), ki ga dobijo v knjigarni.

Zahtevki na posebnem obrazcu oddajo:

- a) zaposleni občani v svojih delovnih organizacijah
- b) upokojenci, invalidi, borce – v krajenvi skupnosti.

OPOMBA: vsi prosilci, ki so bili upravičeni do nadomestitve stanařine v letu 1987, bodo za mesece: januar, februar, marec in april 1988, dobili decembrsko višino nadomestitve stanařine.

murka

Trgovina na drobno in debelo p.o.
LESCE

Po sklepu delavskega sveta DO razpisuje odbor za kadrovske zadave prosta dela in naloge

1. VODJE ZUNANJE TRGOVINE**2. RAČUNOVODJE**

Za opravljanje razpisanih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. visoka strokovna izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri

5 let delovnih izkušenj pri poslih ekonomskih odnosov s tujino in da so s svojim dosedanjim delom dokazali, da bodo lahko uspešno opravljali delo zunanjetrgovinska registracija aktivno znanje nemškega jezika organizacijske sposobnosti

Pod 2: višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih v finančni stroki in da so s svojim dosedanjim delom dokazali, da bodo lahko uspešno opravljali delo organizacijske sposobnosti.

Delavca bosta imenovana za 4 leta.

Pisne prijave s kratkim živiljenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi v splošni sektor DO na naslov: Murka Trgovina na drobno in debelo p.o. Lesce, Alpska 62.

KMETIJSKA ZADRUGA p.o.
ŠKOFJA LOKA

Kmetijska zadruga Škofja Loka objavlja

JAVNO PRODAJO

KAMIONA TAM 80 T 5 b, nosilnost 2,3 tone, leto izdelave 1985, registracijo do 18.10.1988. Izklonica cena 7.500.000 din.

Prodaja bo v TOREK, 15. marca 1988 ob 8.30 uri pred mehanično delavnico Kmetijske zadruge Škofja Loka, Jegorovo predmestje, Škofja Loka.

K licitaciji lahko pristopijo pravne ali fizične osebe, ki morajo pred pričetkom licitacije plačati 10% polog od izklincne cene. Kupec mora kupljeno blago plačati in odpeljati v 5 dneh po licitaciji.

OBVESTILA, OGLASI

ARCE MURKA
proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje
LOKA n. sol. o.
SKOFJA LOKA

TOZD Jelen
GOSTINSTVO KRAJN

ŽENAM ISKRENO ČESTITAMO OB 8. MARCU
– DNEVU ŽENA

VABIMO VAS V NAŠE LOKALE:

- HOTEL JELEN KRAJN
- GOSTILNA STAR MAYR KRAJN
- PIZZERIJA PREŠERNOV HRAM KRAJN
- BISTRO JELEN PLANINA – KRAJN
- RESTAVRACIJA PODLUBNIK ŠKOFJA LOKA
- SLAŠČIČARNA IN GOSTILNA HOMAN ŠKOFJA LOKA
- SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA FRANKOVO NASELJE ŠKOFJA LOKA
- BIFE PRAJARICA ŠKOFJA LOKA
- BIFE ŠIŠKA LJUBLJANA IN
- BIFE V MEDVODAH

OTOK VIS Z OGLEDOM SPLITA IN TROGIRJA ODH. 14 APRILA

UPOKOJENCEM NUDIMO POČENI POČITNICE V RABCU (ZA 7 POLNIN PENZIONOV BOSTE PLAČALI LE 54.000 DIN)

MATURANTI POTUJTE Z NAMI V PULO IN MEDULIN, ODH. 25. IN 28. JUNIJ

SMUČANJE V DOLOMITIH (KRONPLATZ), 19. – 26.3. (POLPENZONI)

POTUJTE IZVEN SEZONE – POTUJTE CENEJE

RIM LETALO – AVTOBUS, ODH. 9. IN 12.3.

GRČIJA KLASIČNA TURA, ODH. 16.3.

PRAGA, BRNO, BRATISLAVA (ZA SKUPINE)

ŠPANIJA (BARCELONA, ANDALUZIJA, MADRID), VEČ ODHODOV OD 20.4. NAPREJ

NOVO: KRETA – ATENE – ARGOLIDA, 6 DNI, ODH. 26.4. **GRADOVI IN ZGODOVINSKA MESTA NA ČEŠKEM**, 6 DNI, POLNI PENZIONI, ODH. 27.4. (UGODNO)

MUNCHEN, OBRTNI SEJEM IHM, ZA SKUPINE
MILANO, VELIKI APRILSKI SEJEM, 16. – 25.4., ZA SKUPINE
BOLOGNA, COSMOPROF, 1 DAN, ODH. 24.4.

INFORMACIJE IN PRIJAVE V ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH IN V VAŠI AGENCIJI.

TOKOS TRŽIČ p.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJA ODDELKA MEHANIČNE DELAVNICE

Pogoji: končana srednja strokovna izobrazba strojne smeri ali delovodska šola strojne smeri, nad 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, sposobnost vedenja in organiziranja dela v oddelku.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov TOKOS Tržič, Cankarjeva 9, Tržič.

DELAWSKI SVET
OBLAČILA NOVOST p.o.
TRŽIČ

Razpisuje dela in naloge s posebnimi odgovornostmi

VODENJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- 3 leta in pol ustreznih izkušenj
- aktivno znanje enega tujega jezika

Na razpisanih delih in nalogah bo kandidat imenovan za dobro 4 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovite na razpisna komisijo – v 8 dneh po objavi na naslov: Oblačila Novost Tržič, Trg svobode 33.

O izidu izbire bomo kandidate pisno obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

MERCATOR – KMETIJSKI ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRAJN, JLA 2,
TOZD MLEKARNA KRAJN

oglaša prosta dela in naloge

TEHNIČNO VODENJE TOZD

Posebni pogoji: dipl. inženir živilske tehnologije, diplomirani veterinar ali dipl. kmetijski inženir oz. kmetijski inženir, aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika, 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih.

Za objavljena dela in naloge je določen 3 mesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovski sektor M – KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

ELEKTRO GORENJSKA, n.sub.o. KRAJN
Delovna skupnost skupnih služb

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

a) VODJA SLUŽBE OBRATOVANJA IN ENERGETIKE**b) VODJA SPOŠNE SLUŽBE****c) VODJA FINANČNO – RAČUNOVODSKE SLUŽBE**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod a) visoka izobrazba elektrotehnične smeri, 80 mesecev delovnih izkušenj, republiški preizkus znanja iz upravljanja z elektroenergetskimi napravami

Pod b) visoka izobrazba pravne smeri, 80 mesecev delovnih izkušenj, pravosodni izpit

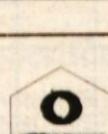
Pod c) visoka ali višja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri, 60 mesecev delovnih izkušenj.

Kandidati za opravljanje del in nalog vodij služb morajo izpolnjevati tudi merila in načela kadrovanja po družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovskih politike občine Kranj.

Mandatna doba (a, b, c) traja 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici z oznako – za razpisno komisijo – na naslov: D.O. Elektro Gorenjska, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6 v 8 dneh po razpisu.

Kandidati bodo pisno obveščeni o odločitvi v 15 dneh po izbiri.

DINOS LJUBLJANA
TOZD Priprava odpadnih surovin
Ljubljana, Titova 118

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge na delovni enoti KRAJN, Savska loka 24, Kranj

SORTIREC 50% IN SKLADIŠČE 50% – 1 delavec

Pogoji: kvalificiran delavec kovinarske ali metalurške stroke ali priučen delavec, poskusno delo 1 mesec, 1 leto delovnih izkušenj.

OTEKSTILINDUS KRANJ

Odslej redno v **INFORMATIVNO
PRODAJNEM CENTRU**
**VELIKA IZBIRA
KOLEKCIJSKIH TKANIN
IZ TEKOČE IN
PRIHAJAJOCE SEZONE**

Pridite, obiščite nas!

Informativno prodajni center Kranj, Prešernova 1, tel.: 25-168

MERKUR

VELIKA PONUDBA PRAKTIČNIH PRAZNIČNIH DARIL

ZA 8. MAREC

v prodajnah:
GLOBUS — Kranj

UNION — Jesenice

KOVINA — Lesce

ŽELEZNINA — Radovljica

ELEKTRO — MOTO — Radovljica

BLAGOVNICA — Škofja Loka

FERRUM — Ljubljana

KLADIVAR — Ljubljana

OKOVJE — Šentvid

Ob nakupu vas bodo prodajalci radi postregli in vam po želji darilo aranžirali.

Izkoristite možnost obdarovanja z darilnimi boni (5.000 in 10.000 din), dobite jih v vseh prodajnah.

OTEKSTILINDUS KRANJ

Odslej redno v **INFORMATIVNO
PRODAJNEM CENTRU**
**VELIKA IZBIRA
KOLEKCIJSKIH TKANIN
IZ TEKOČE IN
PRIHAJAJOCE SEZONE**

Pridite, obiščite nas!

Informativno prodajni center Kranj, Prešernova 1, tel.: 25-168

**KOVAŠKI
HRAM**
Kropa

Vsem ženam in dekletom
čestitamo za 8. marec —
Dan žena.

OBİŞČITE NAS!

STREŠNA OKNA

mira RADOVLJICA
Tel.: 75-036

S prvimi pomladnimi
dnevi se budi želja
po potovanjih

V Pulju se je pomlad že začela.

Zato napovedujemo začetek sezone obiskov Nacionalnega parka Brioni. Za bivanje skupin v Pulju in Medulinu smo vam zagotovili v marcu in aprilu — do 1. maja 1988 — popolne dnevne penzije od 10.600 din v paviljonih, 13.600 din v hotelih »B« kategorije in do 22.100 din v hotelu »A« kategorije Histria.

Turistična taksa ni vključena.

Rezervacije in prijave sprejema sektor prodaje RO Arenaturist, tel.: 052/34-588 in 23-811, teleks 25-228 in 25-323.

Za organizacijo obiska Nacionalnega parka Brioni — Turist biro, tel.: 052/34-665 in 34-355.

 arenaturist

ALPETOUR Hotel TRANSTURIST

Ob DNEVU ŽENA vas
vabimo v RESTAVRACIJO

Škofja Loka

v soboto, 5. marca ob
20. uri

Igra ansambel
OBVEZNA SMER

in v torek, 8. marca od
16. ure dalje

Na orglah vas bo
zabaval ANDREJ SUŠNIK

Reservacije v recepciji
hotela
ali po tel. 61-261
Vabimo vas, da nas
obiščete — vsem
ženam čestitamo za
praznik!

Mercator — Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske
TOZD KMETIJSTVO — VRTNARIJA, KRANJ

Ob dnevu žena vam
nudimo bogato izbiro
najrazličnejših daril in
darilnih aranžmajev.

Obiščite nas in izberite darilo v eni
od naših cvetličarn:

Zlato polje — vrtnarija
Rožmarin — Maistrov trg
Planina — vrtnarija
Stražišče

Vsem ženam želimo
prijetno praznovanje

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

64290 TRŽIČ, CESTA JLA 14, TELEFON (064) 50-571, TELEX YU TR BPT

PRIPOROČAMO:

OBISK IN NAKUP V TOVARNIŠKI PRODAJALNI
V BISTRICI PRI TRŽIČU (NA DETLEJJICI)

ISKRENE ČESTITKE ZA DAN ŽENA!

Hoteli

KOMPAS HOTEL RIBNO

vas vabi

v soboto 5. marca

v torek 8. marca

NA DRUŽABNO PRIREDITEV

Od 19. do 24. ure vas bo zabaval
ansambel REGATA.

Pripravili smo vam posebni
aranžma z večerjo in aperitivom ter
darilom za žene po 18.000 din.

Od 1. marca dalje igra v DANCING
BARU od 21. do 02. ure ansambel
REGATA. Rezervacije sprejemamo v
recepiji hotela tel.: 78-340 in
78-661.

Vsem ženam iskreno čestitamo
za 8. marec!

zavarovalna skupnost triglav

Gorenjska območna skupnost n.s.e.o.
64001 KRANJ, Oldhamova 2

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri delovni skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge:

FINANČNEGA KNJIGOVODJA ZAVAROVALNIH SREDSTEV

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas s poskusnim delom do 90 dni.

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— da ima višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri
— da ima 3 leta delovnih izkušenj.

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog naj lastnorčno napisane prošnje pošljajo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za samopravno organiziranost in kadre.

K prošnji je treba predložiti zadnje šolsko spričevalo oz. diplome, kratek življenskejepis z navedbo dosedanja zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev.

Rok za oddajo prošnji je 8 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

MALI OGLASI**tel. 27-960****cesta JLA 16****aparati, stroji**

Prodam nov enofazni molzni STROJ westfalia. Zarnik, Štefetova 2, Šenčur 2436

Prodam nov enofazni molzni STROJ westfalia. Zarnik, Štefetova 2, Šenčur 2757

VIDOREKORDER v garanciji, prodam. Tel.: 57-190, po 17. ura 2833

Ugodno prodam ELEKTROMOTOR 12,5 KW in manjšo KOSILNICO traktor zetor 5011. Jerič, Možganca 8 2835

Ugodno prodam barvni TV sprejemnik gorenje. Tel.: 78-453 2848

Prodam gasilsko ČRPALKO TM 2, motor 3000 vrt/min, črpalka 300 lit/min M 45. Prečna 6, Bleđ 2849

Prodam plitilni STROJ passap duomatik. Krajc, Ljubno 60, Podnart 2854

Prodam TV color in VIDOREKORDER, novejši tip, vse v enem. Tel.: 38-921 2856

ZVOČNIKA JVC SP-X 1 BE 60-80W, 3-sistemski bas reflex in ZVOČNIKA pioneer CS-979 110 W, prodam. Tel.: 37-321 2859

Prodam FOTOAPARAT zemit TTL za 15 SM. Tel.: 25-290 2865

Ugodno prodam pralni STROJ gorenje. Zg. Brnik 127, Cerkle 2866

Prodam črno-beli TV, star dve leti in pol. Tel.: 39-172 2867

TRAKTOR same prodam. Tel.: 68-489 2880

Prodam STROJ za sušenje perila, nov, nerabiljen, z 10 odstotkov cene. Pešenka, tel.: 25-065 2886

Prodam TV color, star 10 let, za 20 SM, brezhiben. Tel.: 77-940, popoldan 2910

Prodam barvni TV gorenje, starejši letnik. Tel.: 47-327, popoldan 2916

Prodam RAČUNALNIK sony MSX s kasetofonom in kasetami, VIDEOREKORDER toscha in starejši barvni TELEVIZOR gorenje. Tel.: 28-321 2922

Prodan novo traktorsko KABINO, 10 odstotkov cene. Vilman, Plavški rovt 7, Jesenice, tel.: 82-763 2927

Mini KOMPONENT, 2 x 30 W, 10 kanalni ekipajler, dvojni kasetofon, ura, ugodno prodam. Tel.: 42-035 2930

Prodam snežno ROLBO cimos koper, novo. Danijel Kokalj, Podljubelj, Tržič 2942

Prodam starejši pralni STROJ candybrezben. Tel.: 37-465 2968

Ugodno prodam AGREGAT 700 W znamke sacks. Tel.: 61-536, zvečer 2971

Prodan KALORIFER z 3 KW motorjem in primat konzolno DVIGALO 630 kg. Tel.: 74-368, Lesce 2988

Prodam MLIN kladivar za peselek, zmogljivost 10 ccm/uro, STROJ za izdelavo betonskih blokov, enosno kiper prikolicu tehnostroj 3 t in rotacijsko KOSILNICO 165. Zupan, Trboje 70 2991

Prodam PIANINO ronisch. Tel.: 39-154 2995

Prodam pralni STROJ gorenje. Tel.: 79-970 3008

Prodam nov pralni STROJ gorenje PS 304 za 40 SM. Križe 108 3018

Malo rabljen AVTORADIO KASETNIK grunding, prodam. Tel.: 26-232 3036

Pralni STROJ gorenje, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 61-806 3064

Ugodno prodam motorno ŽAGO saxs dolmar, meč 45 in nov MOTOR za čoln tomos 4,8, kratka os. Tel.: 62-727 3067

Ugodno prodam nov elektr. MOTOR 5,5 KW. Moše 30/b, tel.: (061) 927-119 3068

Prodam star SCHARPP 2 x 50 W z dvojnim kasetofonom. Tel.: 68-309 3070

Prodam novo tračno ŽAGO za razrez hladovine. Tel.: 66-916 3072

KOSILNICE gorenje muta in reform 158, prodam ali zamenjam za KRAVO ali BIKA Dolinšek, Lenart 3, Cerkle, tel.: 42-562 3086

Ugodno prodam barvni TV telefunken senzor, ekran 67. Zadnikar, C. 1. maja 67, Kranj 3089

Barvni in črno-beli TELEVIZOR, prodam. Škofjeloška 36/c, Kranj, tel.: 23-189 3091

Zlatarska delavnica Levičnik Živko,**Kranj Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)****čestita ženam****za praznik –****8. marec****Nudi primerna darila**

Prodam dva FOTOPOVEČEVALNIKA axomat la, krokus III-color in daljnogled truba ZRT-457 s stojalom. Tel.: 78-123, med 10. in 11. uro 3094

VIDEORECORDER panasonic NVG 12 HQ, ugodno prodam. Tel.: 37-744 3096

Priložnost! STOLP sanyo 2 x 80 W, prodam za 650.000 din, CD GRAMOFON philips 304-vrhunski, daljninsko vodenje, ugodno prodam. Tel.: 27-738 3113

Prodam VIDEOREKORDER grundig VS 400 c carinsko deklaracijo. Palovšnik, Lesc, tel.: 74-085 3129

Barvni TV iskra, daljinsko upravljanje, star 4 leta, prodam. Tel.: 66-965 3132

Poceni prodam plinsko napravo s pumpo za avto. Ušenčnik, Zg. Bitnje 212 3133

Prodam nov pralni STROJ obodin. Antonija Zihrl, Sp. Bitnje 18, Žabnica 3135

Prodam traktorski KULTIVATOR in dvobrdati enostranski PLUG. Lahovče 47, Cerkle 3141

Prodam pevski OJAČEVALEC in dva mikrofona. Bektaševič, Svetinova 8/b, Jesenice 3147

Prodam ŽAGO za razrez lesa veneciansko in barvno TV. Kokra 79, Jezersko 3176

Prodam starejši pralni STROJ candybrezben. Tel.: 37-465 2968

Ugodno prodam AGREGAT 700 W znamke sacks. Tel.: 61-536, zvečer 2971

Prodam KALORIFER z 3 KW motorjem in primat konzolno DVIGALO 630 kg. Tel.: 74-368, Lesce 2988

Prodam MLIN kladivar za peselek, zmogljivost 10 ccm/uro, STROJ za izdelavo betonskih blokov, enosno kiper prikolicu tehnostroj 3 t in rotacijsko KOSILNICO 165. Zupan, Trboje 70 2991

Prodam PIANINO ronisch. Tel.: 39-154 2995

Prodam pralni STROJ gorenje. Tel.: 79-970 3008

Prodam nov pralni STROJ gorenje PS 304 za 40 SM. Križe 108 3018

Malo rabljen AVTORADIO KASETNIK grunding, prodam. Tel.: 26-232 3036

Pralni STROJ gorenje, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 61-806 3064

Ugodno prodam motorno ŽAGO saxs dolmar, meč 45 in nov MOTOR za čoln tomos 4,8, kratka os. Tel.: 62-727 3067

Ugodno prodam nov elektr. MOTOR 5,5 KW. Moše 30/b, tel.: (061) 927-119 3068

Prodam star SCHARPP 2 x 50 W z dvojnim kasetofonom. Tel.: 68-309 3070

Prodam novo tračno ŽAGO za razrez hladovine. Tel.: 66-916 3072

KOSILNICE gorenje muta in reform 158, prodam ali zamenjam za KRAVO ali BIKA Dolinšek, Lenart 3, Cerkle, tel.: 42-562 3086

Ugodno prodam barvni TV telefunken senzor, ekran 67. Zadnikar, C. 1. maja 67, Kranj 3089

Barvni in črno-beli TELEVIZOR, prodam. Škofjeloška 36/c, Kranj, tel.: 23-189 3091

Prodam dva enosobno STANOVANJE (50 kvad.m). Tel.: 33-625 2888

Prodam GAROSNERO. Tel.: 38-706 2903

Opredljeno GARSONJERO oddam. Šifra: ŠKOFJA LOKA 2939

Prodam enosobno STANOVANJE (47 kvad. m) na Planini-Kranj. Tel.: 38-588, popoldan 2952

Manjše enosobno stanovanje oddam samskemu dekletu. Naslov v oglasnem delku. 3075

GARSONJERO vzamem v najem-okočici Škofje Loke-Kranj. Tel.: 28-966, popoldan 3108

Išem eno sobo za zakonski par v Krajujih okolic. Tel.: 33-525, od 15. ure dalje 3116

Zamenjam lastniško garsonjero s centralnim ogrevanjem za dvosobno ali večje stanovanje, lahko brez centralnega ogrevanja. Stanovanje tudi kupim. Tel.: 28-412 3134

Prodam enosobno STANOVANJE (50 kvad.m). Tel.: 33-625 2888

Prodam GAROSNERO. Tel.: 38-706 2903

Opredljeno GARSONJERO oddam. Šifra: ŠKOFJA LOKA 2939

Prodam enosobno STANOVANJE (47 kvad. m) na Planini-Kranj. Tel.: 38-588, popoldan 2952

Manjše enosobno stanovanje oddam samskemu dekletu. Naslov v oglasnem delku. 3075

GARSONJERO vzamem v najem-okočici Škofje Loke-Kranj. Tel.: 28-966, popoldan 3108

Išem eno sobo za zakonski par v Krajujih okolic. Tel.: 33-525, od 15. ure dalje 3116

Zamenjam lastniško garsonjero s centralnim ogrevanjem za dvosobno ali večje stanovanje, lahko brez centralnega ogrevanja. Stanovanje tudi kupim. Tel.: 28-412 3134

Prodam enosobno STANOVANJE (50 kvad.m). Tel.: 33-625 2888

Prodam GAROSNERO. Tel.: 38-706 2903

Opredljeno GARSONJERO oddam. Šifra: ŠKOFJA LOKA 2939

Prodam enosobno STANOVANJE (47 kvad. m) na Planini-Kranj. Tel.: 38-588, popoldan 2952

Manjše enosobno stanovanje oddam samskemu dekletu. Naslov v oglasnem delku. 3075

GARSONJERO vzamem v najem-okočici Škofje Loke-Kranj. Tel.: 28-966, popoldan 3108

Išem eno sobo za zakonski par v Krajujih okolic. Tel.: 33-525, od 15. ure dalje 3116

Zamenjam lastniško garsonjero s centralnim ogrevanjem za dvosobno ali večje stanovanje, lahko brez centralnega ogrevanja. Stanovanje tudi kupim. Tel.: 28-412 3134

Prodam enosobno STANOVANJE (50 kvad.m). Tel.: 33-625 2888

Prodam GAROSNERO. Tel.: 38-706 2903

Opredljeno GARSONJERO oddam. Šifra: ŠKOFJA LOKA 2939

Prodam enosobno STANOVANJE (47 kvad. m) na Planini-Kranj. Tel.: 38-588, popoldan 2952

Manjše enosobno stanovanje oddam samskemu dekletu. Naslov v oglasnem delku. 3075

GARSONJERO vzamem v najem-okočici Škofje Loke-Kranj. Tel.: 28-966, popoldan 3108

Išem eno sobo za zakonski par v Krajujih okolic. Tel.: 33-525, od 15. ure dalje 3116

Zamenjam lastniško garsonjero s centralnim ogrevanjem za dvosobno ali večje stanovanje, lahko brez centralnega ogrevanja. Stanovanje tudi kupim. Tel.: 28-412 3134

Prodam enosobno STANOVANJE (50 kvad.m). Tel.: 33-625 2888

Prodam GAROSNERO. Tel.: 38-706 2903

Opredljeno GARSONJERO oddam. Šifra: ŠKOFJA LOKA 2939

Prodam enosobno STANOVANJE (47 kvad. m) na Planini-Kranj. Tel.: 38-588, popoldan 2952

Manjše enosobno stanovanje oddam samskemu dekletu. Naslov v oglasnem delku. 3075

GARSONJERO vzamem v najem-okočici Škofje Loke-Kranj. Tel.: 28-966, popoldan 3108

Išem eno sobo za zakonski par v Krajujih okolic. Tel.: 33-525, od 15. ure dalje 3116

Zamenjam lastniško garsonjero s centralnim ogrevanjem za dvosobno ali večje stanovanje, lahko brez centralnega ogrevanja. Stanovanje tudi kupim. Tel.: 28-412 3134

Prodam enosobno STANOVANJE (50 kvad.m). Tel.: 33-625 2888

Prodam GAROSNERO. Tel.: 38-706 2903

Opredljeno

MALI OGLASI, OGLASI, OBVESTILA, OSMRTNICE

VAM NUDI:

- najnovejše filme vseh vrst
 - snemanje s kamero po vaših željah
 - presnemavanje audio in video kaset
 - presnemavanje DIA pozitivov ter S8 filmov na video trak
 - strokovne nasvetne o video tehnički
- VAM NUDI**
Kranj
Likožarjeva 27
tel. 064/36-770
od 14. — 19.
sobota od 9. — 13.

Prodam FORD FIESTO 1100 S, dobro

ohranjen, prevoženih 52.000 km, ko-

vinska barva. Sr. Bitnje 18

3077

Prodam BMW 1602, letnik 1975. Vidan-

ka, Planina 4, Kranj

3079

Prodam KAWASAKI 1000 RX, letnik

1986. Tel.: 83-046

3082

Prodam poltovorni avto TAM 2001.

Anton Golja, Jereka 8/a, Boh. Bitrica

3088

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1986 in

GOLF JGL diesel, S paket, letnik 1985

z digm avtoradiom. Repe, Zg. Gorje 91

3090

JUGO 45 AX, 4000 prevoženih km,

prodam. Tel.: 37-744

3097

Ugodno prodam R 18, letnik 1983. Bra-

ne, Planina 2 (zraven iskra servisa)

3098

Z 750, prodam. Tel.: 66-943

3100

Prodam AVTOMATIK 3 KLS, star bo 7

mesecev, še v garanciji, ima malo odr-

gnjeno masko, cena 68 SM. Tel.:

3102

Prodam KOMBI Z, letnik 1978, neregis-

triran v voznem stanju. Tel.: 38-249

3109

Prodam R 18 TLJ, letnik 1983. Tel.:

3118

Prodam VW 1200, letnik 1976. Strahinj

70

3122

DIANO, december 1977, prodam za 80

SM. Tel.: 62-180

3123

Prodam Z 750, letnik 1976, celega ali

po delih. Voklo 70

3124

Prodam KADETTA, letnik 1978 ali me-

njami za cenejši vozilo. Tel.: 27-893,

dopoldan

3125

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1983,

40.000 km, ogled v soboto dopoldan.

Franc Dobrin, C. JLA 19, Tržič

3127

Prodam Z 750, letnik 1980. Drempetič

Jože, Vretnikova pot 15, Miaka Kranj

3128

Prodam ŠKODA, letnik 1976. Partizan-

cna 3, Kranj

3020

AUDI 80, letnik 1978, dobro ohranjen,

ugodno prodam. Ogled v nedeljo. Tel.:

3022

Prodam GOLF diesel S paket, letnik

1985. Gluhar, Korito 46, Bled

3023

Prodam Z 750 L, letnik 1978, ugodno.

Pavel Gorenec, Štefetova 25, Senčur,

Tel.: 41-056

3025

FORD FIESTA, letnik 1983 in 130 litri-

SKLOPNIKA za centralno kurjavo, pro-

dam Cebulj, Pšenična polica 27, Cer-

3031

Prodam Z 101, letnik 1976, vozno,

negrizirano in dele za Z 101. Držanič,

na Belo 1, Kokrica, tel.: 37-385

3037

Prodam FORD FIESTO, letnik 1978/9

in moško kolo. Lončarček, tel.: 57-010

3038

Prodam JUGO, letnik 1982. Petrovski,

Savska c. 18, Kranj

3040

Prodam GOLF JGL, letnik 1982. Ogled

v soboto. Šilar, Šorljeva 6

3043

Prodam TAM 110 T 10, letnik 1978.

Tel.: 57-030

3050

Prodam Z 750 S, letnik 1979, registri-

ran do 12. januarja 1989. Srečko Debe-

šnik, Sovodenj 39

3051

Prodam Z 101, letnik 1974, obnovljen,

registrirana do I. 1989. Šenčur, Zupa-

nova 3

3055

MERCEDES 200 diesel, z motorjem

200, ugodno prodam. Staleto-

kamnik

3059

Prodam FORD TAUNUS 1.6, letnik

1978. Tel.: 37-085

3063

Prodam GOLF, letnik 1984, dobro ohra-

njeno, ugodno prodam. Ogled na nasi-

ščni vzhunc, Selca 129, popoldan

3066

Prodam Z 101, letnik 1981. Pečanac, R.

Panizza 32, Planina

3071

Prodam original vlečno KLJUKO za

zal. 1303 S in FIAT 126 P. Miran Bon-

Sp. Duplje

3074

Prodam FORD FIESTA prodam. Britof 86

3076

Oddam dve PSIČKI mešanki, starci dva meseca. Tel.: 74-851
2933

Prodam plemensko OVCO jezersko-solčavske pasme. Sr. Bitnje 57
2948

Prodam BIKA, 300 kg. Dražgoše 27,
tel.: 66-317
2955

Prodam tri tedne staro TELIČKO in
BIKCA. Zg. Bela 37
2959

Prodam 10 dni starega TELETA bikca.
Avsenek, Gorica 11, Radovljica
2977

Prodam dve KRAVI črno-belo in si-
mentalko z mlekom. Zapoge 11, Vodi-
ce
2980

Prodam visoko brez TELICO ali KRA-
VO. Moše 20, Smednik
2981

Prodam dva BIKCA za reho in DRVA.
Tupaliče 10, Predvor
2982

Prodam visoko brez plemensko TELI-
CO friziko. Luže 16, Šenčur
2986

Prodam PRAŠIČA za zakol. Tel.:
45-526
3027

Prodam TELIČKO simentalko, staro 14
dni. Hraše 25, Lesce
3030

Prodam 7 mesecev starega BIKCA čr-
no-belega. Gaperin, Begunje 53, tel.:
73-895
3041

Prodam mlado KRAVO po teletu. La-
vič, Dornice 2, Vodice
3044

Prodam PRAŠIČKE, težke od 20-25 kg.
Zalog 49, Cerkle
3045

Prodam mlado jalovo KRAVO. Žabni-
ca 57, tel.: 44-562
3047

Prodam GOLF JX diesel, letnik 1986 in
GOLF JGL diesel, S paket, letnik 1985
z digm avtoradiom. Repe, Zg. Gorje 91
3090

Prodam 45 AX, 4000 prevoženih km,
prodam. Tel.: 37-744
3097

Ugodno prodam R 18, letnik 1983. Bra-
ne, Planina 2 (zraven iskra servisa)
3098

Z 750, prodam. Tel.: 66-943
3100

Prodam AVTOMATIK 3 KLS, star bo 7
mesecev, še v garanciji, ima malo odr-
gnjeno masko, cena 68 SM. Tel.:
3102

Prodam KOMBI Z, letnik 1978, neregis-
triran v voznem stanju. Tel.: 38-249
3109

Prodam R 18 TLJ, letnik 1983. Tel.:

51-875
3118

Prodam VW 1200, letnik 1976. Strahinj
70
3122

DIANO, december 1977, prodam za 80

SM. Tel.: 62-180
3123

Prodam Z 750, letnik 1976, celega ali

po delih. Voklo 70
3124

Prodam KADETTA, letnik 1978 ali me-
njami za cenejši vozilo. Tel.: 27-893,
dopoldan
3125

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1983,
40.000 km, ogled v soboto dopoldan.

Franc Dobrin, C. JLA 19, Tržič
3127

Prodam Z 750, letnik 1980. Drempetič
Jože, Vretnikova pot 15, Miaka Kranj
3128

Prodam ŠKODA, letnik 1976. Partizan-
cna 3, Kranj
3020

AUDI 80, letnik 1978, dobro ohranjen,
ugodno prodam. Ogled v nedeljo. Tel.:

3022

Prodam GOLF diesel S paket, letnik
1985. Gluhar, Korito 46, Bled
3023

Prodam Z 750 L, letnik 1978, ugodno.

Pavel Gorenec, Štefetova 25, Senčur,
Tel.: 41-056
3025

FORD FIESTA, letnik 1983 in 130 litri-

SKLOPNIKA za centralno kurjavo, pro-

dam Cebulj, Pšenična polica 27, Cer-

3031

Prodam FORD FIESTO, letnik 1978/9
in moško kolo. Lonč

Spet povišanje stroškov?

Dodatni dinar za čistilno napravo

Jesenice, 29. februarja — Pri Kovinarju predlagajo, naj bi občani začeli plačevati dodatni prispevek za čistilno napravo, kajti nimajo denarja za njeno redno obratovanje.

Ob letošnjem občinskem prazniku naj bi na Jesenicah začela obratovati nova mestna čistilna naprava, ki ima takšno zmogljivost, da lahko sprejme in predela vse generalne odpake Jesenic in okolice. Za to naložbo so zbirali denar iz različnih virov: prispevale so jeseniške delovne organizacije, občani v okviru razširjenne reprodukcije, kredit je dala banka, sredstva območna vodna skupnost. Od prvotnih 114 starih milijard dinarjev se je investicija podražila na 140 starih milijard — bilo je nekaj projektantskih napak, menjali so opremo za čistilno napravo, saj se oprema nenehno izpopolnjuje in modernizira.

Največji problemi, ki se pojavljajo pri izgradnji, so pri kolektorju od Tehničnega muzeja Železarne do "kavperje" — odpake mesta Jesenice morajo po tej poti pripeljati do čistilne naprave na Beli. V prvi fazi na čistilno napravo ne bodo priključeni vsi tisti, ki nimajo kanalizacijske povezave, denimo, vse območje Koroške Bele.

Investitor je komunalno podjetje Kovinar Jesenice, gradijo delavci jeseniškega Gradbišča Že zdaj pa so izračunali, da čistilna naprava 1. avgusta ne bo mogla obratovati, če ne bodo dodatno zbrali več denarja.

Pri Kovinarju zatorej razmišljajo, da bi moral občani Jesenice dodatno prispevati, če hočejo, da bo Sava čistejsa in da bo čistilna naprava lahko sploh obratovala. Imajo dva predloga: **po prvem naj bi vsi porabniki vode prispevali 286 dinarjev na kubični meter vode, po drugem predlogu pa naj bi gospodinjstva plačevala po 214 dinarjev za kubični meter porabljene vode, delovne organizacije in drugi pa 471 dinarjev.**

S tem dodatnim prispevkom iz občanovega že pa bi lahko čistilna naprava začela delovati.

Če bodo na Jesenicah sprejeli predlog za povišanje cen, bi dodatna obremenitev družinskega proračuna v šestih mesecih znašala okoli 25.000 dinarjev. Pri Kovinarju pravijo, da ne morejo drugače, vendar so ti predlogi ob današnjem padcu živiljenjskega standarda vredni vsega razmisleka. Ne nazadnje je tudi vprašljivo, če je sploh pošteno "obremeniti" vse porabnike vode, saj imajo številni občani lastne greznice...

D. Sedej

V loških družbenih dejavnostih zategujejo pas do zadnje luknje

Desetina vsakogar drugače boli

Škojca Loka, 27. februarja — Zaradi zakonsko vsiljenega varčevanja je škojeloškim družbenim dejavnostim za uresničitev lanskih programov zmanjšalo približno pol drugo milijardo dinarjev ali sedem odstotkov celoletne vsote. Če prištejemo še realno tri odstotke skromnejšo vrečo po letnji slovenski resoluciji, pomeni, da se bodo morali škojeloški šolniki, zdravnik, vzgojiteljice, športniki, kulturniki letos znajti kar z desetino manj denarja. Kako, če naj ne bi prizadela lastnega standarda, še ni jasno.

V sisoški strokovni službi so izdelali okvirni predlog varčevanja, po katerem bi v družbenih dejavnostih prihranili 800 milijon dinarjev, kar pa je komaj polovica letnje manjkoče desetine, seveda izražena s trenutnimi cenami. Predlog je bolj poskus razmisljanja, kje bi letos in v naslednjih letih lahko iskali prihranek, ne pa konkretno, kateri skupnosti oziroma izvajalcu vzeti, katere ustaljene pravice občanov okrniti. Predloge te vrste naj bi nanizala široka javna razprava.

Ceprav manjkoča desetina vsakogar drugače boli, bo najbrž držalo, da bo vsaka dejavnost branila svoj »vrtec«, da bodo rešitve naskakovale predvsem trdne zakonske okope. Vendar sta mogoči samo dve poti; ali dogovorjene programe obdržati

neokrnjene in jih slabše plačevati ali pa le sestaviti prednostno levestico, kar bi bilo bolj prav. Kakorkoli se bo že zasukalo, mimo dejstva, da sistem ne zdrži več financiranja, da je postal predrag, ne bo šlo. To bo kmalu pokazal ekonomski položaj v krilih zvijajočega se škojeloškega gospodarstva, ki komaj komaj spravi skupaj denar za plače in ki najema kredite, da lahko poravna prispevke tudi za šolstvo, zdravstvo, otroško varstvo. Lanski poskus, da bi namesto zablokiranih presežkov sisoško gospodarstvo zadržalo plačilo prispevkov in denar samo obračalo, je, žal, obtičal na pragu SDK, ki pač skrbi za zakonitost. Če se torej v družbenih dejavnostih zdaj ne bodo znali pametno pogovoriti, bo zelo verjetno težko na hitro najti primerno

rešitev, ko bo treba; zatorej bo tedaj avtomatično vsak dobil desetino manj, čeprav bo rez nekdo lažje prenesel kot drug. Več kot jasno pa je tudi to, da bo vse, kar bodo škojeloščani sami izpustili iz programov, drobnjakarsko, nepomembno. Šola v Leskovici s štirimi učenci ne bo rešila zagate. Bistvo (dolgoročnega) varčevanja namreč ni, do kam bo peljal kakšen avtobus, ampak racionalizacija vseh vrst. Naštejmo nekatere: če se produktivnost dela zaostruje v tovarnah, bi jo kazalo tudi v družbenih dejavnostih; še so rezerve v organiziranih izvajalskih organizacijah pa tudi v strokovnih službah sisoš, ki jih nameravajo spraviti pod plastične občinske uprave, s spremembou zakona pa bi morali doseči tudi združitev nekaterih sisoš, uvesti enoten žiro račun; izvajalci bi se morali odpovedati vzdrževanju, ki ni resnično nujno (denar za grad-

njo in obnovo žetaki vključen v prispevno stopnjo), nakupu opreme, zaposlovanju novih ljudi; gospodarstvu bi morali pustiti, da plače svojim delavcem in prispevke plačuje večkrat, ne le enkrat na mesec; ne nazadnje bi morali imeti pred očmi vso skupno porabo; ne brusiti kremlje le pri družbenih dejavnostih, ampak temeljitev pogledati tudi sise materialne proizvodnje, ki lahko raztegnejo svoj pas. Najbrž ima oddelek vrtca v teh kriznih časih prednost pred 300 metri asfalta na krajevni cesti...
H. Jelovčan

Razprodano Filmsko gledališče

Kranj, marca — Vstopnice za Filmsko gledališče, ki ga organizira Kinematografsko podjetje Kranj, so bile v Kranju razprodane že prvi dan, zato bo kino Center imela vsak četrtek po dve predstavi.

Zanimanje za filmsko gledališče je med Kranjčani toliko, da so bile vstopnice za kino Center dobesedno razgrabiljene. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se za te predstave najbolj zanimajo mladi in ne bi bilo napak, da bi se v prihodnje nanjo posebej naročile srednje šole, podobno kot je to naredil Kamnik. Da si bo lahko vseh teh osem kvalitetnih predstav ogledalo kar največ Kranjčanov, so v Kinematografskem podjetju Kranj sklenili, da bodo filme predvajali vsak četrtek ne le ob 20. uri, temveč tudi ob 18. uri, oziroma ob 17.45, kadar bo šlo za daljše filme. Kdor torej še želi kartu za filmsko gledališče, jo za 18. uro lahko dobi na blagajni kina Center ali na upravi kina.

In kaj bomo gledali v filmskem gledališču to zgodnje po mladi? Prvi bo na vrsti film **Soba z razgledom**, angleška ljubezenska drama režiserja Jamesa Ivoryja, drugi srhiljivka **Strip-tease smrti**, tretji bo slovenski film **Hudodelci** režiserja Franca Slaka, četrti bo na vrsti ameriški erotični thriller **Modri žamet** Briana de Palme, peti bo ameriška drama **Barva denarja**, šesti bo glasbeni film **La Bamba**, sedmi nemški film Wima Wendersa **Nebo nad Berlinom** in zadnji zgodovinski film nemško-francosko-italijanske koprodukcije **Ime rože** režiserja Jacquesa Annauda.

D. D.

Posoploje je pogorelo do tal

Olševec, 2. marca — V sredo ponoči, natančneje — četrtek čez eno je zgorjelo v lesenem gospodarskem posoploju Petra Košnješka iz Olševeka. Stavba je bila zgrejan 1866. leta in v njej ni bilo električne napeljave. Sumijo, da je požar povzročil samovzgor pred nedavnim kupljenega sena. Posoploje je zgorjelo do tal, gaisilcem pa se gre zahvaliti, da se ogenj ni razširil na ostale objekte v bližini. Pogorelo je deset ton sena, deset kubičnih metrov drva, traktor, trosilec hlevskega gno-

ja, škropilnica, hukvalica, ročna kosilnica, čistilec žita, mešalec za beton, kultivator in še nekaj drugih strojev. Škoda je po nestrokovni oceni za 20 milijonov dinarjev.

Padla z vlaka

Godešič, 1. marca — Strojvodja enega od vlakov je v tork ob sedmih zjutraj opazil ob železniški progi Ljubljana — Jesenice v bližini Godešiča žensko truplo. Kot so kasneje ugotovili, se je 32-letna Marija Drobnič iz ranja ob enih ponoči vračala iz Ljubljane, padla z vlaka in se ubila.

C. Z.

Godešič, 1. marca — Strojvodja enega od vlakov je v tork ob sedmih zjutraj opazil ob železniški progi Ljubljana — Jesenice v bližini Godešiča žensko truplo. Kot so kasneje ugotovili, se je 32-letna Marija Drobnič iz ranja ob enih ponoči vračala iz Ljubljane, padla z vlaka in se ubila.

Tretja zlata smučka na Voglu

Vogel, 5. marca — Dnevnik in žičnica Vogel pripravlja to soboto, 5. marca, tretje tekmovanje za zlato smučko na Voglu. Start bo ob 11. uri, prijave pa sprejemajo po telefonu (064 76-467 ali 76-468) do sobote, v sotočno do 10.30 pa se je moč prijaviti na Orlovih glavah. Startnina

je 2 tisoč dinarjev, vsem smučarjem, ki so se prijavili za drugo tekmovanje zlate smučke in je prejšnji mesec odpadlo, pa organizatorji sporočajo, da imajo 20 odstotkov popust pri nakupu smučarske karte. Razglasitev rezultatov bo ob 13. uri v Ski hotelu na Voglu.

V. S.

Prijetnejše počutje v banki

Kranj, 3. marca — V Ljubljanski banki Temeljni banki Gorenjske že nekaj časa razmišljamo in si prizadevamo, da bi bil obisk slehernega, ki se napoti do bančnega okanca čim bolj neposreden, sproščen in hkrati tudi kakovostno posloven. Naš cilj ni številnost marveč kvaliteto poslovnega servisa. Zato smo iz lanskega bontona (2 + 1) postopno prešli na bolj oseben stik pri bančnem okencu z razporeditvijo cvetličnjakov, pripravljamo pa tudi že drugačno ureditev prostorov. Že prihodnji mesec pripravljamo v centralni enoti Temeljne banke Gorenjske še dve posebnosti: poleg posebnih prostorov za bančne posle, namenimo prostor ureditev tako, da se bodo vsi, ki pridejo v banko, laže znašli, hkrati pa bodo lahko tudi takoj ugotovili, katera poslovna enota na celotnem mestnem območju je tisti trenutek najmanj zasedena oziroma kje je najmanjša gneča. Verjemite, da tudi nam gneča, ki je največja ob izplačilnih dnevih, ni všeč. Zato si resnično prizadevamo, da bi bilo počutje v banki čim prijetnejše.

Tako pravijo v Ljubljanski banki Temeljni banki Gorenjske v sektorju za posle s prebivalstvom, ki ga vodi Franc Horvat. In kako ocenjujejo ta (dosedajoča) prizadevanja tisti, ki se tako ali drugače srečujejo z nekatere novostmi?

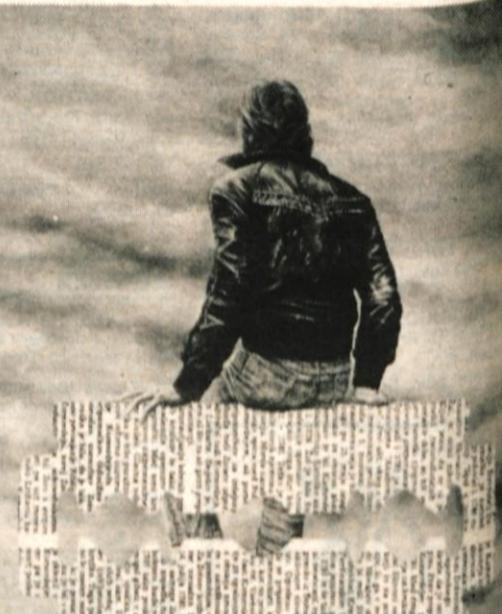
Ivan Bolka že osem let dela v banki na okencu: »Že začetek oziroma prospektne akcije z bančnim bontonom oziroma bon bonom je večina pohvalila. Še bolj oseben in posloven pristop pa so omogočile posode z rožami. Opažam, da so ljudje pri okencu nekako bolj sproščeni in niso redke pohvale, ki jih dobivamo zaradi takšne ureditve. Motijo pa na trenutke gneče ob koničah. Sicer pa kar zadeva kakovost ne delamo le na pristop do bančnih okenc, tudi oprema bančnih okencov je kvalitetnejša. Imamo namreč stroje za štetje, terminale in vsa prizadevanja so naravnana v to, da bi bili blagajniški posli čim bolj funkcionalni.«

Zivko Dragoevič iz Kranja: »Najprej so me cvetlični korinci pred bančnimi okenci in drugačno ureditev predporočata prese netila. In čeprav je včasih pred okenci gneča, takšno ureditev za bolj oseben stik po zdravljam. Konec končev nikogar ne brigajo v banko in iz stališča, da vsakdo živi svoje življenje, opravlja svoj posel, so tovorni poskusi v kakovosti bančnega servisa vredni vse pohvale. Morda bi morali razmišljati tudi, kako bi se znebili prevelike gneče...«

Sonja Pihlar iz Kranja: »Nisem sicer ravno pogosta obiskovalka banke, vendar se mi zdi takšna ureditev za bolj oseben stik pred bančnim okencem posredec. Res je, ljudje smo različni, in morda to tudi koga moti. Vendar osebno gledam na to tako, da se, četudi je gneča, raje v miru pogovorim z uslužbencem. Neprijetno je, če ti z vseh strani gledajo pod prste.«

Vili Ovičič iz Trboj: »Prav je, da so v banki odločili za bolj oseben dostop do bančnega okanca. In vseh poslovnih enotah, ne le v centralni ob cesti JLA, bi morali narediti nekaj podobnega. Seveda ne nekateri jezijo nad razporeditvijo, pa nad vrstami... smo pač ljudje in vsem nikdar ne bo moč ustreči. Meni pa se takšna razmišljajna o poslovnosti in osebnem stiku zdijo pravilna in veliko bližja cilju, naj bo počutje v banki poslovno in prijetno.« A. Žalar

Novinarski večer kulturni dom v Cerkljah Petek, 11. marca ob 19. uri

DNEVI ZAVIJANJA IN ARANŽIRANJA DARIL S SVEZIM CVETJEM

v četrtek 5. marca,
petek 6. marca in
soboto 7. marca do 18. ure

Pričakujemo vas v prodajalni ELGO v LESCAH

Aranžirana darila nudimo v vseh naših poslovalnicah na Jesenicah, v Radovljici, na Bledu in v Lescah.
VSEM ŽENAM ISKRENO ČESTITAMO ZA NJIHOV PRAZNIK.

murka

Posoploje je pogorelo do

tal

Olševec, 2. marca — V sredo ponoči, natančneje — četrtek čez eno je zgorjelo v lesenem gospodarskem posoploju Petra Košnješka iz Olševeka. Stavba je bila zgrejan 1866. leta in v njej ni bilo električne napeljave. Sumijo, da je požar povzročil samovzgor pred nedavnim kupljenega sena. Posoploje je zgorjelo do tal, gaisilcem pa se gre zahvaliti, da se ogenj ni razširil na ostale objekte v bližini. Pogorelo je deset ton sena, deset kubičnih metrov drva, traktor, trosilec hlevskega gno-

ja, škropilnica, hukvalica, ročna kosilnica, čistilec žita, mešalec za beton, kultivator in še nekaj drugih strojev. Škoda je po nestrokovni oceni za 20 milijonov dinarjev.

Godešič, 1. marca — Strojvodja enega od vlakov je v tork ob sedmih zjutraj opazil ob železniški progi Ljubljana — Jesenice v bližini Godešiča žensko truplo. Kot so kasneje ugotovili, se je 32-letna Marija Drobnič iz ranja ob enih ponoči vračala iz Ljubljane, padla z vlaka in se ubila.

C. Z.

Tretja zlata smučka na Voglu

Vogel, 5. marca — Dnevnik in žičnica Vogel pripravlja to soboto, 5. marca, tretje tekmovanje za zlato smučko na Voglu. Start bo ob 11. uri, prijave pa sprejemajo po telefonu (064 76-467 ali 76-468) do sobote, v sotočno do 10.30 pa se je moč prijaviti na Orlovih glavah. Startnina

je 2 tisoč dinarjev, vsem smučarjem, ki so se prijavili za drugo tekmovanje zlate smučke in je prejšnji mesec odpadlo, pa organizatorji sporočajo,